

Klaar... af!

**Rapport Institutioneel Onderzoek
Basisonderwijs
periode 1945 - 1998**

Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn
Rijksarchiefdienst i.s.m.
Facilitair Bedrijf, Afdeling Informatie Diensten,
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Samenstelling: **Jim Yard, Huib Sauter en Yolande van Dam-Kooij, juni 1999**

INHOUDSOPGAVE

'Groene tekst'

Lijst van afkeringen

Hoofdstuk 1	Verantwoording van de opzet	4
Hoofdstuk 2	De geschiedenis van het kleuter-, lager-, basis(- en primair) onderwijs	6
2.1	De periode tot 1920	6
2.2	Periode 1920-1945	7
2.3	De periode 1945-1955	8
2.4	Periode 1955-1985	9
2.5	De periode 1985-1998	11
2.5.1	Doel en structuur van het basisonderwijs	11
2.5.2	Aspecten van beleid onder de WBO	12
2.5.3	Beleidsthema's in de jaren negentig	13
2.6	1998, en verder... ..	16
2.6.1	De Wet op het primair onderwijs (WPO) en de Wet op de expertisecentra (WEC)	16
2.6.2	Internationale aspecten van beleid	17
2.7	Overige wet- en regelgeving	18
2.8	Ontwikkelingen in de organisatie	19
Hoofdstuk 3	De belangrijkste actoren op het beleidsterrein	22
Hoofdstuk 4	Handelingen	29
4.1.	Beleidsvorming	30
4.1.1	Totstandkoming van beleid; beleidsontwikkeling en evaluatie	30
4.1.2	Totstandkoming van wet- en regelgeving	30
4.1.3	Verantwoording van beleid	32
4.1.4	Informatieverstrekking	33
4.2	Regelen voor het openbaar onderwijs en voorwaarden voor bekostiging van het bijzonder onderwijs	33
4.2.1	Inrichting van het onderwijs	33
4.2.2.	Personeel	41
4.2.3	Leerlingen	51
4.2.4	Ouders	53
4.3	Bekostiging, kleuter- en lager onderwijs, de periode 1945-1985	55
4.3.1	Kleuteronderwijs	55
4.3.2	Lager onderwijs	67
4.3.3	voorzieningen in de huisvesting kleuter- en lager onderwijs	82
4.4	Bekostiging experimenten basisonderwijs	84
4.5	Bekostiging Basisonderwijs(het Londostelsel) , vanaf 1985	86
4.5.1	Algemeen	86
4.5.2	Aanvang van de bekostiging	94
4.5.2.1	Voorziening in de huisvesting	98
4.5.2.2	Materiële instandhouding	110
4.5.2.3	Formatie personeel	112
4.5.3	Wijze van bekostiging	114
4.5.3.1	huisvesting	114
4.5.3.2	materiële instandhouding	117
4.5.3.3	personeel	119
4.5.4	Beëindiging van de bekostiging	120
4.5.5	Overige handelingen	124
4.5.6	Andere vormen van basisonderwijs	128
4.6	Administratief beroep	133
4.7	Toezicht	135
4.8	Handelingen voortvloeiend uit slot- en overgangsbepalingen	137
Hoofdstuk 5	Bronnen	144
5.1	Personen die een bijdrage geleverd hebben aan het onderzoek	144

5.2	Literatuur	144
5.3	Wet- en regelgeving	145
Hoofdstuk 6	Bijlagen	148
6.1	Begrippenlijst.....	148

Lijst van afkortingen

AB/IE	-	Afdeling Arbeidsvoorwaarden en Beroepskwaliteit/ Instrumentatie en Expertise
AMvB	-	Algemene maatregel van bestuur
APS	-	Algemeen Pedagogisch Studiecentrum
ARO	-	Adviesraad voor het Onderwijs
B&W	-	Burgemeester en Wethouders
BO	-	Directie Basisonderwijs
BLO	-	Buitengewoon Lager Onderwijs
BO/VB	-	Directie Voorbereiding Basisonderwijs
BO/BOP	-	Hoofddirectie Beleidsontwikkeling en Planning Basisonderwijs
BSD	-	Basiselectiedocument
CCOO	-	Centrale Commissie voor Onderwijsoverleg
CFI/F	-	Directie Centrale Financiën Instellingen/ FORMA
CFI/F/JR -	-	Hoofdafdeling Centrale Financiën Instellingen/ FORMA/Juridische en Rechtspositionele zaken
CFI/F/PO-	-	Produktteam Centrale Financiën Instellingen/ FORMA/Primair Onderwijs
CFI//HIG- CFI//F	-	Taakgroep Centrale Financiën Instellingen/ Infra/ Financieel Beheer/Controller
CFI//INS - CFI//IPT - CFI/VP	-	Taakgroep Centrale Financiën Instellingen/ Infra/Instrumentatie
CITO	-	Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling
CPS	-	Christelijk Pedagogisch Studiecentrum
DGBO	-	Directoraat-Generaal voor het Basisonderwijs
DI/SC/CO	-	Afdeling Diensten Onderwijs en Inspectie/ Scholing/
DI/SC/OBO	-	Afdeling Diensten Onderwijs en Inspectie/Scholing/
DI/VZ/T	-	Afdeling Diensten Onderwijs en Inspectie/ Verzorgingsstructuur/
EG	-	Europese Gemeenschap
EU	-	Europese Unie
GENT	-	Gehele Nederlandse Taalgebied
GLO	-	Gewoon Lager Onderwijs
GOA	-	Wet op het Gemeentelijk Achterstandenbeleid
GROS	-	Grensoverschrijdende Regionale Onderwijskundige Samenwerking
ICB	-	Innovatiecommissie Basisschool
IOBK	-	In Ontwikkeling Bedreigde Kleuters
ISOVSO	-	Interimwet Speciaal Onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs
KLO/KOW	-	Kleuteronderwijswet 1956
KPC	-	Katholiek Pedagogisch Centrum
LAKS	-	Landelijke Aktie Kommittee Scholieren
LCGS	-	Landelijke Coördinatiegroep Samenwerkings-experimenten
LGF	-	Leerlinggebonden Financiering
LO	-	Lager Onderwijs

LOM ((v.)s.o.-)	-	((voortgezet) speciaal onderwijs voor kinderen met) leer- en opvoedingsmoeilijkheden
LOW	-	Lager-onderwijswet 1920
LPC	-	Landelijke Pedagogische Centra
MLK ((v.)s.o.-)	-	((voortgezet) speciaal onderwijs voor) moeilijk lerende kinderen
MULO	-	Meer uitgebreid Lager Onderwijs
NKSR	-	Nederlandse Katholieke Schoolraad
OALT	-	Onderwijs in het volgen van een Allochtone Levende Taal
OETC	-	Onderwijs in Eigen Taal en Cultuur
OCenW	-	(ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OOVO	-	Overlegorgaan Voortgezet Onderwijs
OR	-	Onderwijsraad
PABO	-	(Wet op de) Pedagogische Academies Basisonderwijs (1984)
PIVOT	-	Project Invoering Verkorting OverbrengingsTermijn
PLATO	-	Promotie Lerarenmobiliteit voor Arbeidservaring en Training in het buitenlandse Onderwijs
PO	-	Directie Primair Onderwijs
PO/B	-	Afdeling Primair Onderwijs/Beleid
PO/JP	-	Afdeling Primair Onderwijs/Juridische en Personele Zaken
POVO	-	Onderwijsoverleg Primair en Voortgezet Onderwijs
RIO	-	Rapport Institutioneel Onderzoek
SBD	-	Schoolbegeleidingsdienst
SG	-	(bureau) Secretaris-generaal
SIB	-	Stuurgroep Innovatie Basisschool
SLO	-	Instituut voor de Leerplanontwikkeling
Stb.	-	Staatsblad
Stcrt.	-	Staatscourant
SVO	-	Instituut Voor Onderzoek van het onderwijs
SWP	-	programmacommissie ontwikkeling Schoolwerkplannen
TBC-wet -	-	Wet bescherming leerlingen tegen besmettingsgevaar
ULO	-	Uitgebreid Lager Onderwijs
VGLO	-	Voortgezet Gewoon Lager Onderwijs
VO	-	Voortgezet Onderwijs
WBO	-	Wet op het Basisonderwijs 1985
WBO/OWBO	-	Overgangswet Wet op het Basisonderwijs
WEC	-	Wet op de Expertisecentra 1998
WLO	-	Wet op het Lager Onderwijs 1920 (ook: LOW)
WPO	-	Wet op het Primair Onderwijs 1998
WSNS	-	Weer Samen Naar School
WVO	-	Wet op het Voortgezet Onderwijs
ZMOK (v.s.o.-)	-	(voortgezet speciaal onderwijs voor) zeer moeilijk opvoedbare kinderen

Hoofdstuk 1 Verantwoording van de opzet

Het institutioneel onderzoek voor het beleidsterrein basisonderwijs beperkt zich in de analyse van het overheidshandelen tot de wetgeving en het beleid uit de periode van 1945 - 1998. Dit beleidsterrein maakt tegenwoordig samen met het beleidsterrein (Voortgezet) Speciaal Onderwijs deel uit van het totale beleidsveld waar de directie Primair Onderwijs van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen voor verantwoordelijk is. De afbakening van het beleidsterrein basisonderwijs als afzonderlijk onderwerp van onderzoek is gebaseerd op het feit dat het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs bij de uitvoering van dit onderzoek in afzonderlijke wetten waren geregeld. Voor het beleidsterrein (Voortgezet) Speciaal Onderwijs is in het kader van PIVOT ook onderzoek verricht. De resultaten van dat onderzoek zijn opgenomen in het rapport 'Speciaal Centraal', over de periode 1950-1996. Vanaf 1 augustus 1998 vervangen echter de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en de Wet op de Expertisecentra (WEC) de bestaande wetgeving voor het basis- en speciaal onderwijs. Er is voor gekozen om de nieuwe wetgeving, voor het gehele primair onderwijs, in een apart RIO te behandelen; de handelingen uit het onderhavige RIO worden dan ook afgesloten per 1 augustus 1998. Handelingen uit dit RIO die doorlopen na 1 augustus 1998 worden wederom opgenomen in het nieuwe RIO Primair onderwijs.

Als belangrijkste bronnen van onderzoek zijn de tussen 1945 en 1 augustus 1998 voor dit beleidsterrein gangbare wet en regelgeving gebruikt. De gegevens daaruit zijn aangevuld met informatie uit andere op dit beleidsterrein betrekking hebbende documenten en informatie van personen die zelf actief zijn (geweest) op dit gebied.

Het basisonderwijs zoals wij dat nu kennen bestaat vanaf 1985; de Wet op het Basisonderwijs ging toen van kracht. Vóór 1985 waren de componenten waaruit het basisonderwijs is ontstaan, het lager onderwijs (voor 6-12 jarigen) en het kleuteronderwijs (voor 4-6 jarigen), respectievelijk geregeld in de Wet Lager Onderwijs van 1920 en de Kleuteronderwijswet van 1956. De in deze wetten geregelde onderwijsvormen zijn ook onderwerp van onderzoek omdat zij voor de periode 1945 - 1985, als voorlopers van het basisonderwijs, aangeven hoe in die periode aan deze onderwijsvorm invulling werd gegeven. Daarom behoren ook deze wetten (LOW en KLO) tot de bronnen van dit onderzoek. Het kleuteronderwijs was vóór 1956 niet afzonderlijk bij wet geregeld. Vóór de totstandkoming van de KLO regelde men enkele aspecten (zoals inspectie en onderwijsbevoegdheid) voor het kleuteronderwijs al in de Lager Onderwijswet. Ten aanzien van de voorloper van het kleuteronderwijs, het Bewaarschoolonderwijs, bestond er geen wetgeving, terwijl het beleid gericht op die vorm van onderwijs zo marginaal was dat amper kan worden gesproken van direct daarop betrekking hebbende handelingen van de overheid.

De wet- en regelgeving die weer voortvloeit uit de WBO, de LOW en de KLO is ook doorzocht op handelingen van de overheid. In dit onderzoek zijn echter niet alle in de wet- en regelgeving behandelde onderwerpen betrokken. Onderwerpen zoals de rechtspositie van onderwijsgeevenden worden in afzonderlijke onderzoeken behandeld omdat het onderwerpen zijn die op elk terrein van onderwijs voorkomen en waarvan de hoofdlijnen meestal toch in afzonderlijke wetten zijn geregeld, dit geldt eveneens voor het aspect onderwijsverzorging.

Binnen het institutioneel onderzoek op het terrein van het basisonderwijs wordt ook het aspect inspectie geanalyseerd. De beschreven handelingen zijn echter niet gedetailleerd en volledig; in overleg met de Inspectie is overeengekomen dat er een apart onderzoek verricht zal worden naar de taken van de Inspectie, over alle onderwijsterreinen.

Een ander onderwerp dat van behandeling in dit RIO is uitgesloten is de opleiding van onderwijzend personeel. Alhoewel het Kweekschoolonderwijs was opgenomen in de Kweekschoolwet die voortvloeide uit de Lager Onderwijswet van 1920, is dit onderwerp niet in dit onderzoek meegenomen. Ook in dit geval is namelijk uitgegaan van de huidige situatie. De rijksopleidingsscholen voor onderwijzers (de rijkskweekscholen) bleven na 1969 onder de naam pedagogische academie, rijksopleiding voor onderwijzers nog onderwerp van het beleidsterrein Lager Onderwijs. Met ingang van 1 augustus 1984 is de opleiding van leraren geregeld in de Wet op de Pedagogische Academies Basisonderwijs (PABO's). De PABO's vallen tegenwoordig onder het beleidsterrein hoger beroepsonderwijs en zullen ook in het onderzoek voor dat terrein worden behandeld. Hetzelfde geldt voor de Opleidingsscholen voor Kleuterleidsters, die in de huidige situatie tevens onderdeel vormen van de PABO. Nascholing is als onderwerp van het personeelsbeleid in de Wet op het Basisonderwijs wel in dit onderzoek meegenomen.

De opbouw van dit rapport volgt de richtlijn die voor de onderzoeksrapporten in het kader van PIVOT is uitgezet.

Om een goed inzicht te kunnen krijgen in de factoren die uiteindelijk geleid hebben tot het huidige onderwijsbeleid, is het noodzakelijk de ontwikkeling van het beleidsterrein te volgen. Het tweede hoofdstuk geeft daarom een overzicht van de (historische) ontwikkeling van het beleidsterrein.

Daarnaast wordt in dit hoofdstuk tevens ingegaan op recente ontwikkelingen op het beleidsterrein, waarvan de WPO het belangrijkste onderwerp is.

Het derde hoofdstuk moet een indruk geven van de organen en actoren die in de periode van 1945 -1 augustus 1998 een rol hebben vervuld op het beleidsterrein. Niet alle actoren die een rol spelen op het beleidsterrein worden hierin behandeld; het PIVOT-onderzoek beperkt zich tot de actoren die behoren tot de rijks- en provinciale overheid. Handelingen betreffende de gemeenten en de scholen zelf zijn dan ook niet opgenomen in dit onderzoek; hun rol op het terrein wordt echter wel weergegeven in de contextbeschrijving en in de actorenlijst.

Hoofdstuk 4 vormt de kern van het onderzoek, de handelingenlijst, waarin een analyse wordt gemaakt van de taken van de belangrijkste actoren op het beleidsterrein. De indeling van de handelingen zelf is erop gericht duidelijkheid te geven aan de verbanden die er tussen de handelingen onderling bestaan. Hoofdstuk 5 gaat nader in op de geraadpleegde bronnen, hoofdstuk 6 tenslotte bevat een aantal bijlagen.

Hoofdstuk 2 Geschiedenis van het kleuter-, lager-, basis(- en primair) onderwijs

2.1 De periode tot 1920

De eerste nationale regeling van het lager onderwijs in Nederland, in die tijd nog Bataafse Republiek geheten, dateert van 1801; deze schoolwet werd al in 1803 vervangen. In 1806 volgde de *Wet voor het lager Schoolwezen en onderwijs in de Bataafse Republiek*; deze wet bleef van kracht tot 1857, toen Nederland allang geen Bataafse Republiek meer was.

In 1848 werd de Grondwet herzien, daarbij ontstond onder andere het formele recht van vrijheid van onderwijs. Het recht op overheidssubsidie was hier echter nog niet bij geregeld. Van belang voor het onderwijs was het toenmalige artikel 194, dat als volgt luidde:

“Het openbaar onderwijs is een voorwerp van aanhoudende zorg der Regeering. De inrichting van het openbaar onderwijs wordt, met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, door de wet geregeld. Er wordt overal in het Rijk van overheidswege voldoende openbaar lager onderwijs gegeven. Het geven van onderwijs is vrij, behoudens het toezicht der overheid, en bovendien, voor zover het middelbaar en lager onderwijs betreft, behoudens het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid der onderwijzers; het een en ander door de wet te regelen.”

De doelstelling van het lager onderwijs was al in een eerder stadium geformuleerd; lager onderwijs had tot doel het opvoeden tot christelijke en maatschappelijke deugden, deze doelstelling werd door de herziening van de Grondwet niet veranderd. De Grondwet van 1848 bood echter ook de mogelijkheid om scholen te stichten die goed ingericht en voor iedereen toegankelijk waren. Bovendien was er de vrijheid om bijzondere scholen op te richten. In de praktijk bleek dit laatste echter op grote moeilijkheden te stuiten omdat de overheid er geen financiële basis voor wilde leggen. Het toekennen van subsidie werd pas mogelijk door een wijziging van de Lager Onderwijswet van 1878 in 1889; hierin werd een eerste stap gezet op weg naar de gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs. Onder zekere voorwaarden kon aan bijzondere scholen overheidssubsidie verleend worden.

In de laatste decennia van de 19e eeuw ontstond de wens, onder invloed van jong-liberalen als Kappeyne van de Coppello, om de staatstaak uit te breiden; er werd onder andere gestreefd naar het tegengaan van kinderarbeid en het bieden van onderwijs aan grotere bevolkingsgroepen. Dit streven kreeg een wettelijke basis in de Leerplichtwet, die in 1900 tot stand kwam; ouders werden door de wet verplicht hun kinderen van 7 tot 13 jaar lager onderwijs te laten volgen.

De periode 1860-1920 werd sterk gedomineerd door de schoolstrijd, de strijd tussen verschillende politieke partijen over de regeling van het openbaar en bijzonder onderwijs, en ook in zekere mate door de invoering van de leerplicht. Er waren echter ook ontwikkelingen gaande op het gebied van leervakken, pedagogie en didactiek en de positie van de onderwijzer. De leermethoden veranderden, de opleiding voor onderwijzers verbeterde en pedagogische en didactische inzichten begonnen langzaam aan te wijzigen.

De grondwet van 1917 legde de basis voor de financiële gelijkstelling van het openbaar en bijzonder onderwijs (de zogenaamde Pacificatie); bovendien gaf de grondwet van 1917 de wetgever nieuwe taken op het gebied van de onderwijswetgeving. De uitbreiding van taken vond, zeker om ook de uitvoering mogelijk te maken, zijn neerslag in de uitbreiding van de overheidsorganisatie die zich diende toe te leggen op de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijsbeleid. Het lag dan ook voor de hand dat het onderwijsbeleid dat tot dan toe onder de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken viel, moest worden ondergebracht in een nieuw in te stellen ministerie voor Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

In 1919 werd op de formele uitbreiding van de bevoegdheden van de overheid in het onderwijs ook al in-gespeeld door instelling van de Onderwijsraad. Dit is het orgaan dat op verzoek of uit eigen beweging de minister adviseert over vraagstukken over onder andere het lager onderwijs. De Onderwijsraad zou daarnaast ook adviezen moeten verstrekken in de gevallen waarbij dat expliciet in de wet wordt aangegeven.

2.2 Periode 1920-1945

Het eerste ontwerp van de Lager-onderwijswet werd bij Koninklijke Boodschap van 26 april 1919 openbaar en werd na goedkeuring door de Tweede Kamer op 9 oktober 1920 bekrachtigd. Het voornaamste doel van deze wet, die m.i.v. 1 januari 1921 in werking trad, was het regelen van de bij de Grondwet voorgeschreven financiële gelijkstelling van het openbaar en het bijzonder onderwijs. De financiële gelijkstelling hield in dat de bestaans- en werkvoorwaarden voor het openbaar en het bijzonder onderwijs door de nieuwe grondwet gelijk werden gesteld. De in de wet opgenomen bepalingen over deze gelijkstelling ontsproten uit de voorstellen van de daarvoor ingestelde Pacificatie- en Bevredigingscommissie Bos. Deze commissie was aanvankelijk ingesteld met het doel een eind te maken aan de heersende schoolstrijd. De adviezen van de commissie gingen uiteindelijk veel verder dan dat en omvatten naast het voorstel tot financiële gelijkstelling ook concrete voorstellen tot herziening van de grondwet en de bestaande onderwijswetten.

De Lager-onderwijswet van 1920 kwam tot stand in een tijd dat het lager onderwijs voor velen het eerste maar tegelijkertijd ook het eindonderwijs was. Kleuterscholen bestonden nog niet, en voortgezet onderwijs was nog slechts voor een beperkte groep weggelegd.

Het lager onderwijs zag er als volgt uit:

Het onderwijs was klassikaal. Er werd bepaald hoeveel leraren er per aantal leerlingen moesten zijn. Bovendien werd het vakkenpakket voor de lagere school vastgesteld. Naast het noemen van een reeks vakken waarin onderwijs diende te worden gegeven werd in de wet gesproken van een leerplan waarin het aantal uren dat moest worden besteed aan het onderwijs werd vermeld en de verdeling van de leerstof over de verschillende jaren werd aangegeven.

De Lager-onderwijswet van 1920 introduceerde voor het eerst de mogelijkheid tot het geven van *godsdiensonderwijs*. Dit onderwijs werd verzorgd door kerkgenootschappen of organisaties op levensbeschouwelijke grondslag. Daarnaast gaf de wet ook de gelegenheid onderwijs te geven in onder andere de vakken *land- en tuinbouwkunde*, *verkeersonderwijs* en in een (veel) later stadium, het *Fries*.

De wet liet bovendien ruimte voor experimenten met het leerplan, onder voorbehoud van goedkeuring door de minister van Onderwijs die daartoe eerst de Onderwijsraad moest hebben gehoord. Verder kwamen er meerdere 'afwijkende' onderwijssystemen zoals de Vrije Scholen, Montessori-, Jenaplan-, Freinet- en Daltonscholen, die we nu de 'traditionele vernieuwingscholen' noemen. Deze scholen waren aanvankelijk bescheiden van omvang, maar maakten vooral na de Tweede Wereldoorlog (en in het bijzonder vanaf de jaren zeventig) grote opgang.

Het lager onderwijs volgens de wet van 1920 bestond uit het gewoon lager onderwijs (G.L.O.), het uitgebreid lager onderwijs (U.L.O.) en het buitengewoon lager onderwijs (B.L.O.). Ook bestond er een vorm van vervolgonderwijs. Later werd ook het voortgezet gewoon lager onderwijs, het VGLO, aan het rijtje toegevoegd.

De wet van 1920 en enkele wijzigingen daarna hadden in de beschikbare soorten van lager onderwijs verandering gebracht.

De rol van de overheid beperkte zich tot de Tweede Wereldoorlog voornamelijk tot het nemen van financieel-administratieve maatregelen. De onderwijskundige aspecten en de vormgeving van het onderwijs werden grotendeels aan de onderwijswereld overgelaten.

2.3De periode 1945-1955

Na de Tweede Wereldoorlog stegen de staatsuitgaven voor het onderwijs zeer sterk. De centrale overheid kreeg een steeds grotere rol op het gebied van het onderwijsbeleid, terwijl de rol van de lokale overheid, in de negentiende eeuw op onderwijsgebied de belangrijkste autoriteit, steeds geringer werd. De centrale overheid, in het bijzonder de minister en zijn ambtenaren, gingen zich meer en meer met het onderwijs zelf bemoeien en probeerden daarin van bovenaf verandering en verbetering aan te brengen. Voor de Tweede Wereldoorlog al, maar vooral daarna, kregen de onderwijskundige wetenschappen zoals psychologie, didactiek en pedagogiek, steeds meer aandacht in het onderwijsveld.

Steeds duidelijker werd bovendien het belang van het regelen van het kleuteronderwijs. In zeer veel gemeenten bestonden al gesubsidieerde bewaarscholen of een andere vorm van kleuteronderwijs,

maar dit onderwijs was niet bij wet geregeld. Doordat centrale wet- en regelgeving op dit terrein zolang ontbrak kon in het kleuteronderwijs hiervoor vrij geëxperimenteerd worden met nieuwe pedagogische benaderingen.

Het bewaarschoolonderwijs is te beschouwen als voorloper van het kleuteronderwijs. De bewaarscholen fungeerden als opvangcentra voor kleuters.

Vanaf 1920 was men het erover eens dat het bewaarschoolonderwijs zijn 'bewaarfunctie' moest gaan opgeven en meer moest gaan fungeren als instituut dat kleuters voorbereidt op het lager onderwijs: kleuters moesten met andere onderwijsvormen worden benaderd. In plaats van bewaarschool werd toen al meer gesproken van Fröbelschool. De Fröbel-methode hield in dat de leidende activiteit van de kleuterleidster voor een deel vervangen werd door de spontane activiteit in de zin van het zelf bezig zijn met het kind¹. Bezigheden van eigen keuze werden dus gecombineerd met het bekende klassikale onderwijs. De term 'kleuteronderwijs' werd rond 1945 geïntroduceerd.

In 1955 is de **Kleuteronderwijswet** onder minister Cals tot stand gekomen. De wet vertoont wat systematiek betreft grote overeenkomst met de Lager-onderwijswet 1920. De invoering van de Kleuteronderwijswet van 1955 bracht eindelijk duidelijkheid rond het onderwijs aan kleuters. Met deze wet stond de rijksvergoeding voor het onderwijs aan vier- en vijfjarigen vast. De regels van financiële gelijkstelling werden ook hier in acht genomen. Het effect was dat er gemakkelijker kleuterscholen gingen ontstaan: in acht jaar verdubbelde het aantal, terwijl in die periode ook de rijksbijdrage fors toenam. De wet verschaftte ook duidelijkheid op andere punten, waaronder:

- Er kwam meer duidelijkheid over het soort activiteiten. Voor de kleuterschool bestond nog geen onderwijsprogramma in de vorm van vakken, maar in het speel- en werkplan, verplicht gesteld in de Kleuteronderwijswet, werd wel een verdeling gemaakt van de soort activiteiten in de kleuterschool.
- Het onderwijzend personeel diende te beschikken over een akte van bekwaamheid. Voor deze akte waren er nog geen eenduidige voorschriften en de bewijzen konden nog geruime tijd op verschillende manieren verkregen worden.
- De wet stelde ook eisen aan de schoolgebouwen, waaraan in de praktijk nog veel viel te doen.
- Voorts werd ook de toelating goed geregeld en konden kinderen voortaan pas worden toegelaten als ze de leeftijd van vier jaar hadden bereikt.

De wettelijke bepalingen maakten een definitief einde aan de bewaarfunctie en veroorzaakte een behoefte aan opvang voor kinderen van werkende moeders. Deze behoefte werd opgevangen door de introductie van peuterscholen.

Anders dan in het lager onderwijs waarin een vakgerichte benadering centraal stond, stond in het kleuteronderwijs de sociaal-emotionele vorming van kinderen voorop. Een probleem dat zich hierdoor al heel vroeg voordeed was de moeizame overstap van kleuters naar de lagere school. Dit verschil in benadering in de twee aansluitende onderwijsvormen heeft kunnen ontstaan door de gescheiden ontwikkeling die het kleuter- en lager onderwijs hebben doorgemaakt.

De sterke scheiding tussen de kleuterschool en de lagere school werd echter meer en meer als een belemmering voor de ontwikkeling van het kind gezien. Langzaam aan ontstond dan ook het inzicht dat het voor het kind beter zou zijn om een ononderbroken ontwikkeling binnen de school door te maken, zonder scheiding tussen kleuter- en lager onderwijs.

2.4 Periode 1955-1985

Vooralsinds het einde van de jaren zestig ging de overheid zich meer intensief met de onderwijsvernieuwing bezighouden en liet dat niet meer zoals voordien over aan het onderwijsveld alleen. De overheid ging het onderwijs in een bepaalde richting sturen, voordien was dat in veel mindere mate het geval.

Voorals na het aantreden van de onderwijsminister Van Kemenade, in 1973, werd een onderwijsbeleid gevoerd dat er van uitging dat de school en maatschappij 'maakbaar' waren. Vanuit de overheid werden inhoudelijke en structurele maatregelen ten behoeve van het onderwijs getroffen, de

¹ Boekholt, P. en de Booy, E. - Geschiedenis van de school in Nederland; vanaf de middeleeuwen tot aan de huidige tijd; Assen/Maastricht 1987

maatregelen waren niet alleen een gevolg van centralistisch optreden van de overheid; in deze periode kwam er juist vanuit het veld en de vakbewegingen naar voren dat er onderwijskundige veranderingen verlangd werden. De rol van het onderwijsveld op het beleid is dan ook niet te verwaarlozen.

Een van de doelstellingen van de onderwijsvernieuwingen was dat iedereen gelijke kansen moest hebben, dat grotere groepen leerlingen toegang kregen tot steeds hogere vormen van onderwijs. Bovendien speelde er mee dat er meer aandacht moest komen voor de individuele ontwikkeling, een brede vorming en een optimale ontplooiing. Het vergroten van de onderwijskansen van kinderen uit de sociaal lagere milieus werd bevorderd. Bovendien werden er, vanuit de overheid, soms radicale veranderingen binnen het onderwijs voorgesteld; vele innovatiecommissies werden ingesteld, en talloze beleidsnota's zagen het licht. Er was behoefte ontstaan om onderwijskundige experimenten te kunnen uitvoeren die buiten het kader van de onderwijswetten vielen; de Experimentenwet onderwijs, wet van 9 juli 1970, Stb. 370, bood daartoe de gelegenheid. Op basis van die wet werd het mogelijk dat de onderwijsexperimenten bekostigd werden door de overheid; om voor bekostiging in aanmerking te komen moest er wel aan een aantal voorwaarden voldaan zijn.

In deze periode ontstonden eveneens een aantal instellingen die de ontwikkeling van het onderwijsbeleid en de onderwijsvernieuwing ondersteunden.

Voorbeeld hiervan is onder andere de in 1968 opgerichte stichting '*Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling*' (CITO). Deze stichting stelde zich ten doel te werken aan de bevordering van de objectieve beoordeling van door leerlingen en studenten verworven kennis, inzicht en vaardigheden. Dit werd nagestreefd met name door de ontwikkeling van school- en studietoetsen en diende te gebeuren zonder winstoogmerk. In dit kader kunnen ook de Schoolbegeleidingsdiensten (SBD's) en de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) genoemd worden.

Midden jaren tachtig werd de bereidheid om nieuwe voorzieningen te financieren minder; dit had als oorzaak dat de economische groei terug aan het lopen was, bovendien trad er een zekere 'moeheid' na alle vernieuwingen op. Een bezinning op het onderwijs volgde.

Wat betreft het lager onderwijs was men tot de conclusie gekomen dat de Lager onderwijswet en de Kleuteronderwijswet niet meer voldeden aan de wensen en inzichten van de tijd. Deze wetten gaven te weinig speelruimte om onderwijs in te richten naar wat in deze periode belangrijk werd geacht.

Vanuit pedagogisch-onderwijskundig oogpunt was men tot het inzicht gekomen dat een ononderbroken ontwikkeling van het kind wenselijk was, bovendien kwam men steeds meer tot het besef dat kleuteronderwijs en lager onderwijs elkaar nodig hebben en zouden moeten aanvullen. De overgang van het kleuteronderwijs naar het lagere onderwijs was te abrupt en werd steeds meer ervaren als een hindernis voor de gewenste ononderbroken ontwikkelings- en onderwijsgang van het jonge kind. Meer en meer begon men in het lager onderwijs aandacht te krijgen voor de verworvenheden van het kleuteronderwijs, terwijl de kleuterschool meer aandacht kreeg voor de leer-voorbereidende activiteiten.

Een andere ontwikkeling was dat men er van overtuigd raakte dat meer onderwijs voor elke burger gewenst was; de leerplicht werd dan ook aanzienlijk uitgebreid in 1969.

Men kwam in deze periode steeds meer tot het besef dat de Lager-onderwijswet niet geschikt was om de gewenste, onderwijskundige, vernieuwingen te bewerkstelligen.

De laatste wijzigingen op de Lager-onderwijswet van 1920, naar aanleiding van de totstandkoming van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (de WVO) luiden min of meer de komst van een nieuwe wet voor deze onderwijsvorm en een nieuwe inrichting van dit onderwijs in. Veel wetswijzigingen beantwoordden aan de behoeften die er in de laatste periode van de LOW bestonden aan veranderingen in het lager onderwijs. Maatregelen die met deze wijzigingen zijn geïntroduceerd zijn grotendeels ook automatisch opgenomen in de nieuwe Wet op het Basisonderwijs van 1985.

Kenmerkend voor de gedachte achter de onderwijsvernieuwing die leidde tot de overgang naar de Wet op het Basisonderwijs is de opvatting dat er een betere samenhang moest komen tussen de onderwijssoorten kleuteronderwijs en lager onderwijs. Het denken over de inrichting van het basisonderwijs concentreert zich dan ook op het ontwerpen van een 'organisch' onderwijs met een structurele samenhang van te integreren onderwijstypen. Deze drang tot vernieuwing van het onderwijs kwam al in 1951 tot uiting in de 'Nota betreffende onderwijsvoorzieningen' van minister Rutten en 'De tweede onderwijsnota' van minister Cals (1953) waarin een geleidelijke reorganisatie van het onderwijssysteem wordt bepleit. Deze twee nota's hadden voornamelijk invloed op het ontstaan van de WVO, maar beïnvloedden ook de rest van het onderwijs.

De feitelijke veranderingen in het beleid begonnen in 1969. Op 14 juli van dit jaar was een nota

'Opstaan tegen zittenblijven' klaar waarin gepleit werd voor het afschaffen van het leerstof- jaarklassensysteem, waardoor het doubleren niet meer zou voorkomen. In dit jaar zijn er ook maatregelen getroffen om te komen tot kleinere klassen in het lager onderwijs door verruiming van de classesplittingsnormen voor het eerste leerjaar en voor de toekenning van extra onderwijzers. Het belang van de aansluiting tussen kleuter- en lager onderwijs enerzijds en lager onderwijs en voortgezet onderwijs anderzijds werd bovendien sterk benadrukt. Andere ontwikkelingen zoals de verlenging van de leerplicht en de sterke toename in de vrijwillige voortzetting van deelname aan het onderwijs maakten vooral ook dat men het lager onderwijs inhoudelijk anders ging beschouwen, namelijk als basis voor verder onderwijs. Vandaar dat er ook voor gekozen werd te spreken van basisonderwijs in plaats van lager onderwijs.

Het streven naar integratie van kleuter- en lager onderwijs kreeg aan het eind van 1973 een versterkt accent. Concreet uitgangspunt voor de integratie was de doelstelling dat aan alle kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar onderwijs moest worden gegeven. De nieuwe basisschool zou de nadruk moeten leggen op de individuele ontwikkelingsfasen, capaciteiten en behoeften van de kinderen. Ook de afschaffing van het zittenblijven werd in de nieuwe opzet meegenomen.

Op 20 december 1973 werd een commissie geïnstalleerd, de Innovatie Commissie Basisschool, die de experimenten ten behoeve van de nieuwe opzet moest begeleiden. De installatie van deze commissie hield verband met de eveneens in 1973 verschenen nota 'Uitgangspunten van het beleid ten aanzien van onderwijskundige experimenten kleuteronderwijs en gewoon lager onderwijs voor leeftijdsgroepen van circa 4- tot 12 jarigen'. Deze nota bood een kader in de zin van doelstellingen en voorwaarden voor de te verrichten experimenten.

De Innovatie Commissie Basisonderwijs presenteerde in 1977 het innovatieplan basisonderwijs plus een serie deeladviezen. In dit plan is aangegeven op welke wijze en met welke activiteiten tot de voorgestelde vorm van basisonderwijs kon worden gekomen. Het plan vormde de basis voor een groot aantal ontwikkelingsprojecten.

De uitvoering van het veranderingsproces werd ondersteund door de oprichting van de informatie punt basisonderwijs in 1979. In dat jaar werd ook het laatste wetsontwerp op facetten rond de planprocedure en de bekostiging gewijzigd. De Stuurgroep Innovatie Basisschool die in 1980 de Innovatie Commissie Basisonderwijs opvolgde werkte verder mee aan de aanpassing van de advies- en de coördinatiestructuur.

De geïntegreerde kleuter- en lagere school zou verder wettelijk vorm worden gegeven door een ambtelijke projectgroep. Dit was de in 1974 ingestelde 'projectgroep basisonderwijs'. Naast de juridische vormgeving zou de projectgroep ook voor een uitwerking van de bekostiging en planning zorgdragen. Het voornemen was om binnen de aan te geven wettelijke kaders mede aan de hand van de experimenten te komen tot een nieuwe inhoud voor het basisonderwijs. De innovatiecommissie moest de invoering van vernieuwingen op de verschillende scholen begeleiden.

In de periode 1960-1985 heeft de overheid tal van maatregelen getroffen ter ondersteuning van de veranderingen in het basisonderwijs. Behalve door wet- en regelgeving probeerde de overheid door subsidiëring van Landelijke Pedagogische Centra, door het verstrekken van projectsubsidies en door het stimuleren van de opbouw van een onderwijsverzorgingsstructuur veranderingen in het basisonderwijs te bevorderen.

De Wet op het Basisonderwijs, wet van 2 juli 1981, Stb. 468, bracht een aantal vernieuwingen tot stand, niet alleen onderwijsinhoudelijk, maar ook bijvoorbeeld op het gebied van de formatieregeling, de wijze van bekostiging en de huisvesting. Om een goede overgang van de oude wetgeving naar de nieuwe wetgeving mogelijk te maken, was het nodig dat er een gedetailleerde regeling kwam op een groot aantal punten, zoals onder andere betreffende het personeel en de huisvesting. Dit werd geregeld in de Overgangswet WBO, ofwel de OWBO.

De Overgangswet Wet op het Basisonderwijs die in 1984 werd ingevoerd maakte enkele wijzigingen in de Wet op het Basisonderwijs nodig. Per augustus 1985 ging de Wet op het Basisonderwijs van kracht. De WBO moest vooral een kader scheppen en bestond daardoor niet uit al te gedetailleerde bepalingen. Belangrijk was dat het vormingsaanbod werd verbreed.

2.5 De periode 1985-1998

2.5.1 Doel en structuur van het basisonderwijs

In de Wet op het Basisonderwijs van 1985 zijn de vóór deze wet als kleuteronderwijs (voor kinderen van vier tot zes jaar) en lager onderwijs (voor kinderen van zes tot twaalf jaar) bekend staande onderwijsvormen geïntegreerd tot één onderwijsvorm voor kinderen in de leeftijd van vier tot twaalf jaar. Het basisonderwijs omvat acht aaneensluitende jaren en vormt mede de grondslag voor het voortgezet onderwijs.

Het algemeen doel van het basisonderwijs is het langs een ononderbroken ontwikkelingsproces realiseren van een emotionele en verstandelijke ontwikkeling, een ontwikkeling van creativiteit, en de verwerving van noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden bij de leerlingen. In de realisatie van dit doel wordt er ook rekening mee gehouden dat de leerlingen opgroeien in een multi-culturele samenleving.

Het basisonderwijs legt, zoals de naam al zegt, de basis voor het verdere onderwijs.

Naast de hoofdbepalingen in de WBO met betrekking tot de specifieke onderwerpen op het beleidsterrein Basisonderwijs wordt in verschillende artikelen ook de uitvoering van algemene maatregelen van bestuur voorgeschreven. Hierin worden nadere regels gesteld over de wijze waarop het gestelde in de hoofdbepaling dient te worden geëffectueerd.

Voor wat betreft de inhoudelijke of onderwijskundige aspecten geeft de WBO naast een omschrijving van de doelstelling voor het basisonderwijs ook de voorschriften over de inrichting. De voorschriften met betrekking tot de inrichting in de WBO bestrijken het leer- en vormingsaanbod, het schoolwerkplan en het aantal schooluren en -dagen.

In dit kader kan ook het *Bevoegdheidsbesluit WBO* van 25 maart 1985 (Staatsblad 196 van 1985) worden genoemd. In dit besluit wordt aangegeven welke bewijzen van bekwaamheid, naast de in de WBO genoemde, ook de bevoegdheid verlenen tot het geven van basisonderwijs in een of meer onderwijsactiviteiten.

De bekostiging wordt nader uitgewerkt in het *Bekostigingsbesluit WBO/OWBO*, nadere uitwerking van de bepalingen omtrent de huisvesting zijn te vinden in het *Huisvestingsbesluit* en het *Bouwbesluit*. In het *Formatiebesluit* worden de bepalingen over het personeel uitgewerkt.

2.5.2 Aspecten van beleid onder de WBO

-De inrichting van het onderwijs-

De WBO had o.a. tot doel om de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces te laten doorlopen. De basisschool biedt daarom ook aan kinderen vanaf vier tot en met twaalf jaar onderwijs aan, dus zonder onderscheid tussen kleuter- en het lagere onderwijs. Scholen hebben bovendien de opdracht niet alleen leerlingen kennis bijbrengen maar ook vaardigheden en inzichten; de scholen moeten ook aandacht besteden aan de creatieve, sociale en emotionele ontwikkeling van het kind. De WBO bracht onder andere de volgende veranderingen in de inrichting van het onderwijs teweeg:

- de vakken worden zo mogelijk in samenhang gegeven, en niet meer afzonderlijk. In de praktijk betekent dat bijvoorbeeld dat leerlingen aardrijkskunde en geschiedenis in samenhang aangeboden krijgen.
- het vak Engels doet zijn intrede, de Friese taal of de streektaal kan voortaan gebruikt worden als voertaal in het onderwijs
- het schoolwerkplan doet zijn intrede en vervangt het speelplan en het leerplan van respectievelijk de kleuter- en de lagere school. Het schoolwerkplan wordt nader uitgewerkt in een activiteitenplan
- er komt meer aandacht voor de individuele leerlingen
- ouders krijgen meer inbreng, op basis van de WBO, maar ook op grond van de Wet Medezeggenschap
- er is een uitbreiding van de 'creatieve' vakken

Het basisonderwijs legt de basis voor al het daarop volgende onderwijs. In de WBO staat o.a. vermeld aan welke eisen een basisschool minimaal moet voldoen om voor bekostiging in aanmerking te komen, verder geeft de WBO een aantal bepalingen over de vakken die de basisschool moet geven.

Vanaf 1993 wordt er ook per vak aangegeven wat leerlingen bij zo'n vak moeten leren; dit zijn de zogenaamde kerndoelen. Een nadere uitwerking hiervan wordt op grond van de WBO gegeven in het '*Besluit Kerndoelen Basisonderwijs*'. Dit besluit is op 1 augustus 1993 in werking getreden (Staatsblad 1993, nr. 264) en omvat een omschrijving van de kerndoelen voor het basisonderwijs. De kerndoelen vormen een beschrijving van de kwaliteiten van leerlingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden, zoals die aan het eind van het onderwijs aan een basisschool zouden moeten zijn bereikt.

De WBO schrijft niet voor hoe de school precies onderwijs moet geven, maar de school moet zich wel kunnen verantwoorden voor het gekozen beleid. De scholen deden dit tot augustus 1998 onder andere door middel van het **schoolwerkplan**. In dit plan, dat minimaal tweejaarlijks gemaakt werd, wordt o.a. aangegeven wat de doelstellingen zijn, en de manier waarop dit bewerkstelligd wordt. Het plan werd na instemming van de medezeggenschapsraad vastgesteld door het schoolbestuur. De inspecteur toetst het plan aan de wettelijke voorschriften.

Iedere basisschool werkt zijn schoolwerkplan uit in een jaarlijks **activiteitenplan**. Daarin staan de activiteiten van de leerlingen en de taken van het onderwijzend personeel. Bovendien worden daarin de schooltijden en de vakanties en andere vrije dagen aangegeven. Het schoolwerkplan en het activiteitenplan zijn per 1 augustus 1998 verdwenen; de functies ervan worden (deels) overgenomen door het schoolplan en de schoolgids.

-De bekostiging-

Onder de WBO vindt de bekostiging plaats onder het Londo-stelsel (vanaf 1985, vereenvoudigd in 1997). De personeelskosten worden vanaf 1992 vergoed op grond van het Formatiebudgetstelsel (FBS) waarbij de minister jaarlijks aan het schoolbestuur een budget toekent voor de personeelskosten. Het budget bestaat niet uit geld, maar uit formatierekeneenheden (fre's) die voor een bepaalde gemiddelde waarde staan. Het schoolbestuur heeft in toenemende mate vrijheid bij het aanwenden van de rekeenheden gekregen.

-Het Londo-stelsel-

Tot 1985 werden de uitgaven van het basisonderwijs vergoed op basis van het zogenoemde declaratiestelsel. De gemeenten betaalden de kosten van het onderwijs en declareerden die vervolgens weer bij het Rijk. Deze vorm van bekostiging voldeed echter niet; in 1974 werd er een werkgroep ingesteld die met een advies moest komen over de bekostiging. Deze werkgroep was de werkgroep *Regeling rijksuitkeringen kleuter- en lager onderwijs* onder voorzitterschap van dhr. G. Londo. De werkgroep kwam met het advies om het bekostigingssysteem geheel te herzien. Er zou vastgesteld moeten worden wat er van het onderwijs verwacht wordt en wat er nodig is om het onderwijs naar behoren uit te voeren (de latere programma's van eisen). Naar aanleiding daarvan zou de hoogte en de aard van de vergoedingen vastgesteld kunnen worden.

De Wet op het Basisonderwijs introduceerde in 1985 het nieuwe vergoedingstelsel, *het Londo-stelsel*, genoemd naar de voorzitter van de werkgroep, dat uitging van genormeerde programma's van eisen waarin de rijksvergoeding wordt onderbouwd. De normatieve onderwijskosten vormden de basis van het stelsel.

Programma's van eisen geven zo exact mogelijk weer welke zaken door het Rijk worden vergoed, wat de hoogte van de vergoeding is en welke formules daarbij worden gebruikt.

De programma's van eisen werden tot 1 januari 1997 jaarlijks door de minister vastgesteld.

Het Londo-stelsel maakte tot 1997 onderscheidt drie hoofdcategorieën t.b.v. het basisonderwijs:

- de voorzieningen in de huisvesting
- materiële voorzieningen, dat wil zeggen kosten die jaarlijks worden gemaakt, zoals leermiddelen, verwarming, schoonmaak, administratie en herstelonderhoud
- andere voorzieningen, bijvoorbeeld technisch onderhoud op langere termijn, meubilair of voorzieningen voor invaliden

Het Londo-stelsel was heel gedetailleerd; dit bleek enerzijds de grote kracht maar anderzijds ook het zwakke punt van het stelsel. Het oude Londo-stelsel was moeilijk beheersbaar; in juli 1996 werd dan ook het wetsvoorstel tot vereenvoudiging van Londo aangenomen.

2.5.3 Beleidsthema's in de jaren negentig

Het onderwijsbeleid in de (tweede helft van de) jaren negentig richt zich op drie hoofdthema's:

- het versterken van de kwaliteit van het basisonderwijs
- het omgaan met verschillen en de integratie van leerlingen
- de versterking van de bestuurlijke organisatie

-Kwaliteitsbeleid-

Tegen de achtergrond van de nota's 'Een impuls voor het basisonderwijs' en 'De school als lerende organisatie' worden er activiteiten ondernomen om de kwaliteit van het primair onderwijs te versterken. Per 1 augustus 1998 zijn de herziene kerndoelen basisonderwijs in werking getreden. Op grond van beleid dat is ingezet voor nieuwe bestuurlijke verhoudingen in het onderwijs, krijgen scholen meer en meer verantwoordelijkheid voor eigen beleid op personeels- materieel- en financieel gebied. Scholen wordt ook meer dan vroeger gevraagd om verantwoording af te leggen en hun kwaliteitsbeleid te motiveren.

Het doel van het kwaliteitsbeleid is om alle leerlingen zo goed mogelijk toe te rusten voor zowel het verdere onderwijs als het toekomstig maatschappelijk functioneren.

Een van de maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren is het verkleinen van de groepsgrootte. Het accent bij dit beleid komt te liggen op de onderbouw, waar naar verwachting het meeste effect van de verkleining merkbaar zal zijn. De kwaliteit wordt ook bevorderd door de leerlingen 'onderwijs op maat' te bieden; hieronder wordt verstaan het onderwijs dat is aangepast aan de capaciteiten van de leerlingen. Ook het inzetten van **onderwijsassistenten** die de leraar ondersteunen maakt het eenvoudiger om onderwijs op maat te bieden. Verder zal er de komende jaren aandacht besteed gaan worden aan de verbetering van de leermethoden, het ontwikkelen van goede leerlingvolgsystemen, de opleiding en begeleiding van leerkrachten en het benutten van de mogelijkheden van de informatie- en communicatietechnologie.

De herziene kerndoelen zullen in werking treden. Bovendien zullen er tussendoelen en leerlijnen geformuleerd worden waardoor er beter sturing gegeven zal kunnen worden aan het onderwijs in de onderbouw.

Een ander beleidsvoornemen is om het gebruik van informatie- en communicatietechnologie (**ict**) te versterken. Het ict-onderwijs is noodzakelijk geworden door de ontwikkelingen in de samenleving. Ict-onderwijs bereidt de leerling beter voor op de eisen die gesteld worden in de maatschappij. In het kader van het onderwijs 'op maat', kan het ict-onderwijs grote voordelen bieden; er kan beter ingespeeld worden op de individuele behoefte van de leerling. Het actieplan 'Investeren in voorsprong' beschrijft hoe het ict-onderwijs moet worden geïntegreerd in het bestaande onderwijs. Het accent zal vooralsnog komen te liggen op het taal- en rekenonderwijs in de onderbouw.

Vanaf augustus 1998 zijn er een aantal nieuwe wettelijke verplichtingen waar bij de zorg voor de kwaliteit van het onderwijs op scholen voor primair en voortgezet onderwijs is vastgelegd; er zal een vierjarig **schoolplan** moeten komen ter vervanging van het schoolwerkplan waarin de hoofdlijnen van het beleid van de school worden beschreven. De **schoolgids** is een jaarlijks informatief document voor ouders en leerlingen, waarin de werkwijze van de school voor een komend schooljaar wordt beschreven, over de resultaten die worden geboekt, en over de rechten en plichten van ouders en leerlingen. In het kader van het kwaliteitsbeleid wordt het bevoegd gezag nu ook wettelijk verplicht om een **klachtenregeling** te treffen.

-Omgaan met verschillen en onderwijs op maat-

Om de leerlingen een ononderbroken ontwikkeling te kunnen bieden, is het noodzakelijk dat het basisonderwijs om kan gaan met de verschillen tussen de leerlingen en in staat is het onderwijsaanbod te differentiëren. Ook voor leerlingen die extra zorg nodig hebben zou op de basisschool plaats moeten zijn. Onderwijs 'op maat' wordt onder andere nagestreefd in beleidsmaatregelen als **de leerlinggebonden financiering** en door het **Weer Samen Naar School (WSNS)**- beleid. Dit beleid is bedoeld om basisscholen in staat te stellen zelf aandacht en zorg te geven aan de leerlingen die dat nodig hebben (zie verder het RIO Speciaal centraal, en paragraaf 2.6.1 van dit onderzoek). Een meer individuele benadering en omgaan met de verschillen tussen leerlingen maakt ook het bestrijden van de **onderwijsachterstanden** mogelijk.

-Versterking van de (bestuurlijke) organisatie-

De overheid treedt meer en meer terug; er vindt decentralisatie plaats van bevoegdheden van het Rijk naar de gemeenten. De scholen, besturen en gemeenten krijgen meer beleidsvrijheid. Lokale besturen zijn beter in staat om beslissingen te nemen die passen bij de plaatselijke situatie. Doel van het beleid is versterking van de samenhang en samenwerking op lokaal niveau, binnen het onderwijs en tussen het onderwijs en andere beleidsterreinen.

Per 1 januari 1997 zijn de wetten betreffende de **decentralisatie van de huisvesting en de vereenvoudiging van het Londo-stelsel van kracht** (Wet van 04-07-1996, Stb. 402 en Wet van 04-07-1996, Stb. 403). De decentralisatie van de huisvesting en de vereenvoudiging van het Londo-stelsel kunnen gezien worden in het kader van het streven van de overheid tot deregulering en decentralisatie.

In het nieuwe gewijzigde Londo-stelsel heeft de rijksoverheid alleen nog maar de zorg voor één categorie, de materiële voorzieningen voor de instandhouding (alle kosten die jaarlijks terugkeren om een school draaiende te houden). De categorie 'andere voorzieningen' is per 1 januari 1997 opgesplitst tussen de gemeenten en de schoolbesturen.

Vanaf 1 januari 1997 worden de programma's van eisen voor de materiële voorzieningen nog maar eens in de vijf jaren vastgesteld. De minister houdt echter wel de mogelijkheid om de programma's bij te stellen als 'de toestand van 's rijks schatkist dit noodzakelijk maakt' of als 'onderwijskundige ontwikkelingen dat noodzakelijk maken'. Onder het oude Londo-stelsel werd de hoogte van de vergoeding bepaald aan de hand van zo'n veertig kenmerken (indicatoren), na de vereenvoudiging wordt de vergoeding voor de materiële voorzieningen bepaald op grond van een basisformule. In die formule is een vast bedrag per school en een bedrag per leerling opgenomen. Tegelijkertijd met de vereenvoudiging van het Londo-stelsel gaat de zorg voor de huisvesting over naar de gemeenten. De gemeenten bepalen zelf in overleg met het onderwijsveld hoe de voorzieningen voor de huisvesting geregeld worden. Het Rijk keert aan de gemeenten een bedrag uit voor de huisvesting van de scholen via het Gemeentefonds. Op lokaal niveau wordt o.a. verder een regeling getroffen voor de leegstand van lokalen en de materiële instandhouding van gymnastieklokalen. De nieuwe systematiek is voor alle betrokkenen eenvoudiger, maar er wordt wel minder rekening gehouden met de specifieke situatie van de scholen. Om te zorgen dat er niet te grote verschillen zullen ontstaan zal er drie jaren lang een gewenningsregeling bestaan.

Het onderwijsvoorrangsbeleid dat in de tweede helft van de jaren tachtig en het begin van de jaren negentig is gevoerd, heeft niet voldoende geleid tot de verbetering van de onderwijsprestaties van de allochtone leerlingen (WRR, 1989). Er wordt nu voor een andere aanpak gekozen. De gemeenten worden wettelijk en financieel toegerust om op lokaal niveau de **onderwijsachterstanden** te bestrijden (**GOA**). Bovendien moeten zij een passend lokaal aanbod voor onderwijs in allochtone levende talen tot stand brengen. (**OALT**).

Het Onderwijs in allochtone levende talen, OALT, komt in de plaats van het onderwijs in eigen taal en cultuur (OETC). Bij het OETC-onderwijs beperkte het achterstandenbeleid zich tot de traditionele minderheidsgroepen, het OALT-onderwijs is taal- en cultuurbeleid voor alle groepen. Er komt ook een andere taakverdeling tussen het Rijk en de gemeente; het Rijk bepaalt het kader en zorgt daarbij voor de kwaliteitsbewaking, de gemeente zorgt voor de coördinatie en afstemming met de lokale behoeften. De scholen zelf zorgen voor de uitvoering. De toekenning van formatie voor de bestrijding onderwijsachterstand (gewichtenregeling) wordt herzien.

Het is de bedoeling dat het onderwijsachterstandenbeleid sterker betrokken wordt bij de

jeugdgezondheidszorg, het maatschappelijk werk en andere terreinen van de preventieve jeugdzorg.

-Bestuursvorm openbaar onderwijs-

Gemeenten hebben vanaf 1 februari 1997 voor de openbare scholen binnen hun grenzen de keuze uit vijf verschillende bestuursvormen:

De 'oude'bestuursvormen

- de integrale bestuursvorm, waarbij een openbare school onder de directe verantwoordelijkheid valt van het college van B&W, dan wel van de gemeenteraad
- de commissie 82-constructie, waarbij de gemeente zijn bevoegdheden op basis van art. 82 en 84 van de Gemeentewet heeft gedelegeerd aan een bestuurscommissie
- een openbaar lichaam dat optreedt als zelfstandig schoolbestuur, op grond van een overeenkomst tussen twee of meer overheden

De 'nieuwe' bestuursvormen, waarbij de gemeente het bestuur meer 'op afstand'plaatst

- de stichting
- de openbare rechtspersoon

Naar verwachting zal de keuze van de bestuursvorm meer en meer gaan vallen op de 'nieuwe'vormen. De rol van de gemeenten is namelijk in het onderwijsbeleid, door bijvoorbeeld de GOA, de OALT en de decentralisatie van de huisvesting, steeds belangrijker geworden. Om te voorkomen dat de gemeente te veel met dubbele pet te werk moet gaan, namelijk als bestuur van het openbaar onderwijs maar ook als belangenvertegenwoordiger van zowel openbare als bijzondere scholen, zal de gemeente vaker kiezen voor een bestuur op afstand.

(Zie ook hoofdstuk 3, over de actoren)

-Gemeente en onderwijs ondersteuning

Per 1 januari 1997 zijn de gemeenten ook verantwoordelijk voor de instandhouding en de kwaliteit van de schoolbegeleidingsdiensten. De reden daarvan is dat de gemeenten beter zicht hebben op de plaatselijke ondersteuningsbehoeften van scholen (zie ook Hoofdstuk 3, de actorenlijst, van dit onderzoek)

2.61998, en verder...

2.6.1 De Wet op het primair onderwijs (WPO) en de Wet op de expertisecentra (WEC)

-De aanleiding voor de wetsvoorstellen-

De Wet op het Basisonderwijs had als doel en uitgangspunt het onderwijs zodanig in te richten dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Kinderen die extra zorg nodig hebben zouden in principe zo lang mogelijk deze zorg binnen het reguliere onderwijs moeten kunnen ontvangen; door de wettelijke scheiding tussen het basisonderwijs en het speciaal onderwijs, in een WBO en een ISOVSO², was het echter moeilijk voor de basisschool om daadwerkelijk die zorg op maat te kunnen bieden aan leerlingen die dat nodig hadden. Binnen het speciaal onderwijs zijn ruimere randvoorwaarden en specifiekere deskundigheid aanwezig om deze leerlingen te begeleiden; verwijzing naar het speciaal onderwijs kwam dan ook vaak voor.

Uit maatschappelijk een onderwijskundig oogpunt is het echter gewenst dat een leerling die problemen ondervindt in het onderwijs zo goed mogelijk binnen het reguliere onderwijs begeleid wordt. Het beleid inzake Weer Samen Naar School (WSNS) heeft tot doel de integratie in de basisschool van leerlingen die speciale zorg nodig hebben te bevorderen. Het gaat hierbij om kinderen die als gevolg van, al dan niet ernstige, leer- en/of opvoedingsmoeilijkheden problemen ondervinden bij het volgen van onderwijs.

Integratie van een deel van het speciaal onderwijs in het basisonderwijs was wenselijk om de systeemscheiding tussen de beide onderwijssoorten te doorbreken. Het WSNS-beleid werd in gang gezet met de hoofdlijnennotitie 'Weer Samen Naar School' van 1990, in 1991 volgde het zogenaamde

²

Interimwet op het Speciaal Onderwijs en het Voortgezet Speciaal Onderwijs, wet van 15-12-1982, Stb. 730

WSNS-akkoord en in 1994 is de Startwet Weer Samen Naar School³ totstandgekomen. In 1995 volgde een nieuw akkoord 'WSNS: de volgende fase', om onder andere de bekostigingsstructuur beter te kunnen regelen en waarin een aantal maatregelen op bestuurlijk en organisatorisch niveau werden voorgesteld. Dit akkoord werd gevolgd door de uitwerkingsnotitie WSNS van 1996.

De kern van het WSNS-beleid is dat basisscholen en speciale scholen voor basisonderwijs binnen een samenwerkingsverband zorgvoorzieningen inrichten voor die leerlingen die binnen de basisschool problemen ondervinden met het onderwijs. Uitgangspunt is dat de zorg naar de leerlingen gebracht dient te worden en niet andersom. Elke basisschool ontvangt met dat doel een zorgbudget, over de inzet hiervan wordt gemeenschappelijk besloten in het samenwerkingsverband.

-De wetten-

3

Wet van 23-12-1994, Stb. 940

In de nieuwe WPO worden de WBO, delen van de ISOVSO en maatregelen in het kader van het WSNS-beleid opgenomen. In de WPO zijn dus zowel scholen voor basisonderwijs als de scholen voor s.o lom-, mlk- en de afdelingen voor iobk⁴-onderwijs opgenomen. Deze voormalige s.o. scholen worden nu 'speciale scholen voor basisonderwijs' genoemd. In principe gelden voor deze scholen dezelfde bepalingen als voor de basisscholen, voor de bekostiging is echter een andere regeling getroffen.

De overige s.o. scholen uit de ISOVSO zijn ondergebracht in de WEC.

De v.s.o scholen voor lom- en mlk worden ondergebracht in een nieuw deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO).

Overgangsrecht regelt een zorgvuldige invoering van de wetten; bij AMvB zal uitvoering gegeven worden aan specifieke onderdelen van de wetten, bijvoorbeeld in een nieuw Formatiebesluit WPO.

-Samenhang met andere beleidstrajecten-

Aansluitend op de integratie-samenwerking van regulier- en speciaal onderwijs vindt men onder andere de volgende beleidstrajecten:

- *De Leerlinggebonden financiering (LGF)* in het speciaal onderwijs, ook wel het Rugzakje genoemd. De LGF is voorbehouden aan gehandicapte leerlingen voor wie ook de verbrede zorg van WSNS niet voldoende is, en die door hun handicap aanvullende speciale voorzieningen nodig hebben. Het gaat hierbij om leerlingen met een zintuiglijke, lichamelijke of verstandelijke handicap. Om de noodzakelijke onderwijskundige aanpassingen in de basisschool te kunnen bewerkstelligen neemt iedere gehandicapte leerling in het rugzakje@ een extra vergoeding mee. Een landelijke onafhankelijke indicatiecommissie stelt vast of de leerling voor LGF in aanmerking komt. (zie RIO Speciaal centraal, over het speciaal onderwijs) Dit beleidstraject zal geregeld worden in de WEC.
- In het voortgezet onderwijs is de *invoering van de leerwegen en het leerwegondersteunend en praktijkonderwijs* per 1 augustus 1998 van belang. Het v.s.o.- lom en mlk wordt in deze regeling, en dus in de WVO, opgenomen. Door de invoering van de leerwegen en het leerwegondersteunend en praktijkonderwijs wordt de WVO ingrijpend gewijzigd. (zie RIO 'Mammoetsporen, deel I', inzake het voortgezet onderwijs)

2.6.2 Internationale aspecten van beleid

Het overheidsbeleid wat betreft de internationalisering van het onderwijs als geheel heeft de volgende hoofddoelstellingen:

- het aanpassen van de onderwijsinhoud aan de eisen van de internationale samenleving
- het bevorderen van internationale contacten tussen onderwijsinstellingen en tussen studenten, scholieren en docenten
- het aangaan en onderhouden van internationale contacten op het gebied van de overheid

Internationalisering moet leiden tot een meerwaarde voor de inhoud en de kwaliteit van het eigen onderwijs, en heeft als doel de leerling voor te bereiden op de internationale samenleving (Zie ook de nota's Grenzen verleggen I en II en de nota Onbegrensd talent)

Nederland streeft er naar samen te werken met andere lidstaten van de EU, en op die manier netwerken tussen onderwijsinstellingen te bevorderen.

Al in het primair onderwijs is het internationale aspect, in bescheiden mate weliswaar, aanwezig. Leerlingen maken in deze fase kennis met aspecten van andere landen, culturen en talen. In de hoogste leerjaren maken zij kennis met het vak Engels en leerlingen met een allochtone achtergrond

4

De afkortingen betekenen het volgende :

- s.o. lom: speciaal onderwijs voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden
- s.o. mlk : speciaal onderwijs voor moeilijk lerende kinderen
- iobk: in ontwikkeling bedreigde kleuters

kunnen kiezen voor het volgen van onderwijs in een allochtone levende taal (OALT).

Voor het primair onderwijs, dus voor het basis- én het speciaal onderwijs, zijn er een aantal actieprogramma's en samenwerkingsovereenkomsten. In dit kader kunnen onder andere genoemd worden het actieprogramma **GENT-breed**, een samenwerkingsprogramma tussen Vlaanderen en Nederland, en **GROS**, Grensoverschrijdende Regionale Samenwerking, een samenwerkingsverband met de buurlanden.

2.7 Overige wet- en regelgeving

De Leerplichtwet

De introductie van de leerplichtwet in het jaar 1900 verduurzaamde de hogere deelname aan onder meer het lager onderwijs, door voor te schrijven dat ieder kind binnen vastgestelde leeftijdsgrenzen verplicht is onderwijs te volgen. In de eerste leerplichtwet ging het om kinderen in de leeftijdscategorie van 6 tot 12 jaar. Bij het invoeren van de wet op de leerplicht werd verwacht dat er een tekort zou gaan ontstaan aan schoolgebouwen voor zowel het openbaar als het bijzonder onderwijs. Een wijziging van de Lager-onderwijswet moest het daarom mogelijk maken dat zowel aan gemeente- als aan schoolbesturen een ruimere tegemoetkoming werd toegekend.

Als er in het jaar 1947 een toename in het ongeoorloofd school- en leerverzuim is te constateren ontstaat de behoefte aan *strengere maatregelen* en meer bevoegdheden om de leerplicht kracht bij te zetten. In een brief aan de gemeentebesturen vestigt de minister van Onderwijs de aandacht op artikel 30 van de leerplichtwet waarin gewezen wordt op de bestrijding van het verzuim door de politie. Bij wet van 4 augustus 1947 (Staatsblad H 288) werd dit artikel in de leerplichtwet zodanig aangepast dat de gemeenten voortaan de bevoegdheden kregen om zelf te bepalen in welke mate de politie kon worden ingezet ter handhaving van de leerplicht. Deze maatregel werkte effectief en beïnvloedde het schoolbezoek positief. In bedoelde wet werd de achtjarige leerplicht ook teruggebracht tot een zevenjarige, waarvan het in 1950 de bedoeling was deze wederom te veranderen in acht jaar. In 1958 (Staatsblad 615) werd de leerplicht in belangrijke opzichten weer verder veranderd. Het verlenen van landbouwverlof aan leerplichtige kinderen werd afgeschaft evenals de bepaling dat kinderen die bij het bereiken van de leeftijd van 14 jaar het zesde leerjaar niet hebben bereikt worden vrijgesteld van leerplicht.

De Leerplichtwet 1969 trad op 1 januari 1969 in werking en bracht nog meer belangrijke verbeteringen in de procedure ter bestrijding van het onwettig schoolverzuim. De gemeentebesturen kregen het toezicht op de naleving van deze wet, waarvoor zij ambtenaren konden aanwijzen. Dit toezicht omvatte meer *maatschappelijke zorg* dan justitieel optreden. De aandacht werd gevestigd op het overtuigen van ouders van de noodzaak dat hun kind de school dient te bezoeken. Deze wet maakte het verder mogelijk de leerplicht te verlengen naar negen jaar. Tevens werden met de invoering van deze wet ook de kinderen van ouders die een trekkend bestaan leiden voortaan volledig leerplichtig geacht.

De verlenging van de leerplicht naar negen jaar werd bij de wetwijziging (van de Leerplichtwet 1969 en de Arbeidswet 1919) van 8 juni 1971 (Staatsblad 356) een feit en vanaf toen werd het de regel dat alle kinderen in de leeftijd van 6 tot ruim 15 jaar verplicht zijn volledig dagonderwijs te volgen. Al gauw wordt in latere plannen echter al gesproken van een verdere uitbreiding van deze leerplichtige leeftijd tot 18 jaar.

Met de herhaaldelijke wijzigingen in deze wet zijn niet alleen de leeftijdsgrenzen gewijzigd, in de zeventiger jaren werd ook de partiële leerplicht ingevoerd voor degenen voor wie de leerplicht is geëindigd.

In augustus 1975 werd de leerplicht verlengd. Bepaald was dat de leerplicht eindigt voor een leerling nadat deze tien jaar dagschool heeft genoten of aan het eind van het schooljaar waarin de leerling 16 jaar is geworden. Zij die daarna niet meer aan een dagschool onderwijs wensen te volgen zijn verplicht een partiële leerplicht te vervullen.

2.8 Ontwikkelingen in de organisatie

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en wetenschappen

De Grondwetsherziening aan het begin van de twintigste eeuw had grote gevolgen voor de wijze waarop de beleidsvoering was georganiseerd. De Grondwet schreef de voorziening in gedetailleerde wetgeving voor het onderwijs voor en daar moest de bestaande capaciteit op worden aangepast. De toen gangbare onderwijswetten waren bovendien verouderd en moesten afgezien van het nieuwe grondwetsartikel worden geactualiseerd.

Op grond van deze ontwikkeling was te verwachten dat de zorg voor het onderwijsbeleid niet zoals voorheen zou kunnen blijven ressorteren onder het Ministerie van Binnenlandse zaken. De noodzaak voor de instelling van een nieuw departement van algemeen bestuur was duidelijk. In 1918 was de instelling van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen een feit. In 1965 werd bij de kabinetsformatie het Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen weer opgeheven. De sectoren Kunsten en Volksontwikkeling werden overgebracht naar een nieuw ingesteld ministerie voor Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk. De overblijvende sectoren gingen voort onder de naam Onderwijs en Wetenschappen.

Het ministerie had tot de jaren zestig eigenlijk nog een beperkte rol in vernieuwingsprocessen voor het onderwijs. Het ambtelijk apparaat bestond vrij lang voornamelijk uit juristen en administrateurs die zich toelegden op de vormgeving en het onderhoud van de juridische infrastructuur van het onderwijsbeleid. In de jaren zeventig komt hierin verandering en het ministerie ondergaat een sterke groei in formatie en een professionalisering van het ambtenarenapparaat, als ook sociologen en pedagogen hun intrede doen. De rol van het ministerie breidt zich uit naar het uitdenken, kanaliseren en coördineren van de onderwijsvernieuwing.

In de begin jaren tachtig vindt er een herbezinning op de centrale stuurbaarheid van het onderwijsbestel plaats. Nieuwe opvattingen over de sturing en sturingseffecten leiden tot een streven naar minder regelgeving en meer beleidsvrijheid voor instellingen. Hierdoor vermindert het takenpakket van het ministerie hetgeen ook gevolgen heeft voor de organisatiestructuur en de personele bezetting. Het sturingsconcept dat eind jaren tachtig en begin jaren negentig doorwerkt in de structurering van het ministerie is dat van de 'selectieve sturing'. Vanuit deze gedachtengang wordt meer verantwoordelijkheid neergelegd bij onderwijsinstellingen en lagere overheden. De behoefte aan instrumenten om ook deze selectieve sturing in de praktijk vorm te geven blijft uiteraard een centrale rol van het ministerie vragen. Het ministerie gaat in dit kader de nadruk leggen op beleid en wetgeving en op taken die betrekking hebben op het overdragen van bevoegdheden en het houden van toezicht en controle op de uitoefening daarvan.

De reorganisatie die in het voorjaar van 1990 werd ingezet luidde de opzet van OCenW als kerndepartement in. Kenmerkende doelstellingen van deze reorganisatie zijn het versterken van de ambtelijke departementale top, grotere integrale verantwoordelijkheid voor directeurs, scheiding van beleid en uitvoering en voortzetting en versteking van de verzelfstandiging van uitvoerende organisaties.

Met deze reorganisatie is bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen niet alleen de uitvoering verder op afstand geplaatst, ook is er de mogelijkheid geschapen om de beleidsvorming op afstand te plaatsen. Deze algemene ontwikkelingen zijn herkenbaar in concrete operaties zoals de verdere verzelfstandiging van de Inspectie, de 'Weer Samen Naar School'-operatie en andere specifieke gevallen waarbij de beleidsvernieuwingstaak duidelijk wordt uitbesteed aan externe ad-hoc commissies.

Het huidige Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen staat onder politieke leiding van een minister. Daarnaast zijn er twee staatssecretarissen die binnen de lijnen van het door de minister vastgestelde beleid, eigen taakgebieden beheren. Eén van die taakgebieden betreft Cultuur, dat in 1994 aan het oude Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen werd toegevoegd.

Sinds de reorganisatie van 1992 vormt de Bestuursraad, voorgezeten door de secretaris-generaal de ambtelijke leiding van het ministerie. Het ministerie is sindsdien ook anders gestructureerd. Er zijn stafdirecties, waaronder de directie Bestuur en Beleid, ter ondersteuning van de besluitvorming door de leiding. Daarnaast zijn er velddirecties voor de beleidsontwikkeling, aspectdirecties voor zaken die de velddirecties overstijgen en ondersteunende directies die zowel de veld- als de aspectdirecties

ondersteunen. Voor de beleidsuitvoering zijn er de uitvoeringsorganisaties. Het voornaamste doel van deze recente reorganisatie was het creëren van de mogelijkheid beleid zo goed mogelijk integraal te ontwikkelen, waardoor in de aanpak van de huidige maatschappelijke problemen optimale aansluiting op de onderlinge verwevenheid van die problemen kan worden gevonden.

De interne organisatie

Binnen het ministerie werd het beleid voor het lager en kleuteronderwijs vanaf de opzet in 1918 gevoerd vanuit de afdeling Lager Onderwijs A (administratief) en Lager Onderwijs F (financieel). Per 1 januari 1935 werden deze afdelingen samengevoegd tot één afdeling Lager Onderwijs.

De afdeling had als taken: het regelen van de financiële verhouding tussen het Rijk, de gemeente- en de schoolbesturen met betrekking tot de lagere scholen, en het regelen van het algemeen vormend lager onderwijs en het kweekschoolonderwijs.

Tijdens de Duitse bezetting werd het departement tijdelijk (1940 - 1945) gesplitst en de afdeling Lager Onderwijs werd een afdeling van het departement van Opvoeding, Wetenschap en Cultuurbescherming, waarbij als taken werden toegevoegd:

- de uitvoering van de Pensioenwet 1922
- het zorg dragen voor de opleiding van onderwijzers en examens
- het toezicht op de Rijkscholen

Na 1945 werd ook als taak toegevoegd de toepassing van de 'Wet tot bescherming van de leerlingen tegen de gevolgen van besmettelijke ziekten aan inrichtingen van onderwijs (de TBC-wet in Staatsblad 642 van 1934) of zoals die vanaf 1953 werd genoemd: de 'Wet bescherming leerlingen tegen besmettingsgevaar'.

In 1957 werd de afdeling Lager Onderwijs gereorganiseerd waarbij er drie onderafdelingen werden ingesteld: 'Opleidingen en Examens', 'Juridische en Algemene Zaken' en 'Vergoedingen en Pensioenzaken'.

Bekeken in de periode van 1948 - 1960 functioneerde de afdeling Lager Onderwijs niet als onderdeel van het Directoraat-Generaal voor het Onderwijs zoals daarvoor, maar zelfstandig. In 1960 werd de naam van de afdeling gewijzigd in 'Hoofdafdeling Lager Onderwijs', opnieuw als onderdeel van het Directoraat-Generaal voor het Onderwijs.

Sinds de instelling van de 'Hoofdafdeling Lager Onderwijs' waren de volgende onderwerpen aan de voorbereiding en uitvoering van het beleid toegevoegd:

- het kleuteronderwijs;
- het buitengewoon onderwijs;
- het algemeen vormend lager onderwijs (vanaf 1966: basisonderwijs);
- bouwzaken onderwijs;
- aangelegenheden betreffende de Leerplichtwet.

Door de verdere institutionalisering van het beleid voor het kleuteronderwijs kon in 1967 voor deze hoofdafdeling de 'Directie Kleuter- en Basisonderwijs' in de plaats worden gesteld.

In 1974 werd het Directoraat-Generaal voor het Onderwijs gereorganiseerd. Per 1 september 1975 werd het Directoraat-generaal Basisonderwijs (DGBO) ingesteld bij dit ministerie (per 1 juli 1977 formeel ingesteld bij ministeriële beschikking). Onder het DGBO viel, naast de directie Kleuter- en Basisonderwijs, ook de hoofddirectie Beleidsontwikkeling en Planning Basisonderwijs (BO/BOP). Deze hoofddirectie omvatte twee directies: Directie Voorbereiding (BO/VB) en Directie Vernieuwingsprojecten. De werkzaamheden van deze directies vonden grotendeels plaats in het kader van project- en/of werkgroepen waarvoor het secretariaat werd gevoerd.

De belangrijkste taken van de Directie Voorbereiding waren:

- voorbereiding en formulering van voorstellen voor een lange termijn onderwijsbeleid voor het basisonderwijs, passend in het integrale onderwijsbeleid;
- voorbereiding en formulering van voorstellen voor het middellange termijn onderwijsbeleid samen met andere onderwijsseenheden van het DGBO en eventueel met eenheden van het Directoraat-Generaal Voortgezet Onderwijs voor de Diensten Onderwijs en Inspectie

Voor de Directie Vernieuwingsprojecten waren de taken:

- de opstelling van kaders voor het extern te programmeren meerjarig onderwijsbeleid, ten behoeve

- van de vernieuwing en/of ontwikkeling van het basisonderwijs
- het voorzien in een taakstelling, bemanning en richtlijnen voor organen die ten behoeve van de vernieuwing en/of ontwikkeling zijn ingesteld, eventueel in samenhang met de directie Verzorging
 - de zorg voor een gecoördineerde beoordeling van de voorstellen, adviezen en plannen van organen, die zijn ingesteld ten behoeve van de vernieuwing en/of de ontwikkeling, en het adviseren daarover aan de hoofddirecteur BO/BOP, de directeur-generaal voor het Basisonderwijs en de bewindslieden;
 - de zorg voor een gecoördineerd beleid met betrekking tot de experimentele projecten gericht op de vernieuwing van het basisonderwijs
 - de bevordering van de verspreiding van de met de vernieuwingsprojecten bereikte resultaten.

Voor wat betreft de organisatie-ontwikkeling voor het beleid basisonderwijs na de totstandkoming van de WBO van 1985 zijn de volgende ontwikkelingen te melden.

In 1984 vond er een reorganisatie plaats binnen het directoraat-generaal Basisonderwijs. Daarmee veranderde de naam in directoraat-generaal Basis- en Speciaal Onderwijs. De Directie Kleuter- en Basisonderwijs werd omgevormd tot de Directie Basisonderwijs. De taken van de oude hoofddirectie BO/BOP werden ondergebracht bij de hoofdafdelingen Onderwijskundige zaken van deze nieuwe directie Basisonderwijs en de directie Speciaal Onderwijs. Laatstgenoemde directie bestond toen al sinds 1977 als afzonderlijke directie in het Directoraat-Generaal voor het Basisonderwijs.

De huidige ontwikkeling van het beleid voor het basisonderwijs vindt plaats vanuit de velddirectie Primair Onderwijs. Deze directie heeft tevens de zorg voor het beleid op het (Voortgezet) Speciaal Onderwijs en er is als zodanig binnen de velddirectie zelf geen vergaande organisatorische scheiding aangebracht tussen de deel terreinen. De trend is eerder dat deze terreinen uiteindelijk zodanig in elkaar overvloeien dat daadwerkelijk van één beleidsterrein kan worden gesproken. Dit zeker met het oog op de totstandkoming van één wet voor beide terreinen: de Wet op het Primair Onderwijs.

Hoofdstuk 3 De belangrijkste actoren op het beleidsterrein

De actoren op het beleidsterrein

De in deze paragraaf genoemde actoren hebben op basis van een formeel vastgestelde rol invloed op het beleid voor het basisonderwijs. Het betreft actoren die in de periode vanaf 1945 tot heden een rol hebben vervuld die duidelijk van invloed is geweest op het handelen van de overheid en op de ontwikkelingen van het beleid. Dit houdt in dat er ook actoren op de lijst voorkomen die zijn opgeheven of in het huidige netwerk van beleid geen rol als zodanig meer vervullen.

Beleidsbepalende en -uitvoerende organen

Aan de **minister van Onderwijs** is door de Grondwet de zorg voor het onderwijs opgedragen. Dit houdt in dat de minister verantwoordelijk is voor de uitvoering van de wet, en derhalve de voorwaarden schept voor de totstandkoming van alle voorzieningen op het gebied van het basisonderwijs die nodig zijn, en dat hij nieuw beleid bepaalt dat moet uitmonden in wetsvoorstellen aan de Staten Generaal. Dit geldt met name ook voor opstellen van kerndoelen t.a.v. de onderwijsactiviteiten, die in art. 9 van de WBO worden genoemd.

De aansturing door de minister is onderwijsinhoudelijk van aard, maar de financieel-inhoudelijk kant van zijn bestuurstaak was zeker niet te veronachtzamen. Ruim de helft van de Wet op het Basisonderwijs wordt immers ingenomen door titel IV over de bekostiging. In de WPO lijkt de omgekeerde tendens weer waarneembaar.

De **Inspectie van het Onderwijs** oefent het toezicht uit op zowel het openbaar als het bijzonder onderwijs onder het gezag van de minister van onderwijs aan wie dat toezicht is opgedragen (art. 5 WBO)

De taken van de inspectie omvatten:

- controleren of de wettelijke voorschriften worden nageleefd
- regelmatig evalueren van de toestand van het onderwijs onder meer door schoolbezoeken
- stimuleren van de ontwikkeling van het onderwijs door het voeren van overleg met bevoegde gezagsorganen, schoolpersoneel en met regionale of lokale overheden
- gevraagd en ongevraagd verslag uitbrengen aan en adviseren van de minister

De schoolbezoeken vormen voor de inspectie een belangrijk instrument in het samenhangend geheel van taken. Door de bezoeken wordt het voor de inspecteur mogelijk een beeld te krijgen van het onderwijs aan een school of een categorie van scholen. De uit de schoolbezoeken en via andere activiteiten verworven inzichten worden verwerkt in algemene rapportages.

Deze zijn bestemd voor de bewindslieden maar hebben ook hun invloed op de publieke opinie.

Ook ten aanzien van uitvoerende instanties als de hierna nog te noemen verzorgingsinstellingen heeft de inspectie taken. Sinds 1-8-1998 wordt dit toezicht niet meer rechtstreeks maar via de scholen, bij de Schoolbegeleidingsdiensten, uitgeoefend.

In het Onderwijsverslag brengt de inspectie jaarlijks verslag uit van de staat van het onderwijs.

De huidige inspectieleiding bestaat uit vier personen: de inspecteur-generaal en drie hoofdinspecteurs die samen de Inspectieraad vormen. Er zijn daarnaast hoofdinspecteurs die rechtstreeks onder de inspectieleiding vallen.

De inspectie is een gedecentraliseerd orgaan. Naast het kantoor van de inspectieleiding zijn er 13 rijksinspectiekantoren. Vanaf 1993 functioneert de inspectie op grond van een door de minister van onderwijs vastgestelde 'Regeling verzelfstandiging onderwijsinspectie', die is aangevuld met een managementcontract. Ingevolge deze regeling bezit de inspectie de status van een onder de verantwoordelijkheid van de minister functionerend agentschap met een grote bestuurlijke autonomie.

Op provinciaal niveau waren de **Gedeputeerde Staten** belast met de goedkeuring van gemeentelijke plannen tot stichting van nieuwe openbare en bijzondere scholen, van gemeentelijke besluiten tot opheffing of instandhouding van kleine openbare scholen. Voorts kunnen zij desgevraagd beslissen in zake geschillen tussen B&W en bevoegd gezag van een niet door de gemeente in stand gehouden school dat eigenaar is van het gebouw en terrein bij einde gebruik.

GS dienen als instantie van administratief beroep voor geschillen omtrent de overschrijdingsregeling en zij zijn de instantie voor disciplinaire maatregel, schorsing of ontslag van personeel van een openbare school dat tevens lid is van de raad van de gemeente die de school in stand houdt. De Gedeputeerde Staten van Friesland kunnen ontheffing verlenen van onderwijs in de Friese taal

Binnen de gemeente voert **het college van Burgemeester en Wethouders** het bestuur over de openbare scholen (**bevoegd gezag**). Voor de instandhouding van bijzondere scholen is een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid, een **vereniging of stichting**, het bevoegd gezag. Openbare scholen kunnen ook in stand worden gehouden door een bij gemeenteraadsverordening ingestelde openbare rechtspersoon of stichting.

De Gemeenteraad stelt regelingen vast omtrent door de wet voorgeschreven, al dan niet aan B en W opgedragen taken. Aan de Gemeenteraad zijn verder taken toegewezen m.b.t.

- doelmatige spreiding van leerlingen over de openbare scholen;
 - vaststelling van een plan van nieuwe scholen, dat aan de minister ter goedkeuring moet worden voorgelegd;
 - zorg voor voorziening in de huisvesting en de jaarlijkse vaststelling van de vergoedingsbedragen;
- Voorts stelt de gemeenteraad regelingen vast betreffende alle huisvestingsaangelegenheden, uitgaven die niet door het Rijk worden vergoed en de schoolbegeleidingsdienst.

Ten slotte kan de gemeenteraad besluiten een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan tussen bevoegde gezagsorganen van openbare en bijzondere scholen en het gemeentebestuur en specifieke regelingen treffen voor scholen die niet door de gemeente in stand worden gehouden.

De wet kent in veel gevallen aan **Burgemeester en Wethouders** bevoegdheden toe, voor de uitvoering waarvan de gemeenteraad regels vaststelt, bv. het toekennen van vergoedingen. Ook doen zij voorstellen waarover de raad een regeling kan vaststellen.

De wet kent B&W een vorderingsrecht toe m.b.t. gebouwen en terreinen voor huisvesting van andere scholen.

Op grond van de leerplichtwet hebben B&W toezicht op de naleving van die wet. Zij zijn verplicht hiertoe ambtenaren aan te stellen.

Het '**bevoegd gezag**' is het **schoolbestuur**, dat de instelling voor het basisonderwijs beheert en bestuurt.

Zoals gezegd is dat voor het openbaar onderwijs het college van B&W of een bij gemeentelijke verordening aangewezen rechtspersoon, en voor het bijzonder onderwijs een (bij de wet verplicht gestelde) rechtspersoon. Onder beheer van een school wordt verstaan de zorg over de materiële aspecten van de organisatie, met name het voorzien in de kosten van exploitatie en personeel. Besturen omvat meer het bepalen van het onderwijsinhoudelijk beleid, het personeelsbeleid, waartoe ook behoort het voeren van georganiseerd overleg met de personeelsorganisaties, en het toelatingsbeleid van leerlingen. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor de bij wet geregelde gang van zaken op scholen. Hieronder valt ook de onderwijskundige, organisatorische en huishoudelijke leiding door de directeur(en).

Tot de taken/bevoegdheden horen verder het vaststellen van het schoolwerkplan en activiteitenplan en het opnemen van vakken in het schoolwerkplan.

Het bevoegd gezag heeft een inlichtingenplicht t.o.v. de minister en zijn ambtenaren met betrekking tot alle bekostigingsmaatregelen die t.b.v. de scholen zijn getroffen.

De dagelijkse leiding van een basisschool is in handen van een **directeur**. Daarnaast is het mogelijk dat één of meer adjunct-directeuren zijn aangesteld. Het **schoolteam** wordt gevormd door de directeur en het onderwijs-gevend en niet-onderwijsgevend personeel.

De **algemene en specifieke verzorgingsinstellingen** zijn instellingen die op beleidsuitvoerend niveau verzorgingstaken vervullen. In de Wet op de Onderwijsverzorging, die van 1987 tot 1 januari 1996 van kracht was, waren deze taken exclusief toegekend aan in deze wet genoemde instellingen. In een nieuwe wettelijke regeling is de onderwijsverzorging daarna opnieuw geregeld.

Uit de WOV zijn algemene en specifieke verzorgingsinstellingen voortgekomen. Algemene instellingen voor de dienstverlening ter bevordering van het functioneren van de school als geheel, en specifieke voor onderzoek, toetsontwikkeling en leerplanontwikkeling ten behoeve van het onderwijs.

De algemene verzorgingsinstellingen die vooral het basis- en speciaal onderwijs bedienen zijn de reeds eerder genoemde schoolbegeleidingsdiensten (SBD's) en voor de lerarenopleiding voor het basisonderwijs: de Landelijke Pedagogische Centra (LPC) en het Algemeen en het Christelijk Pedagogisch Studiecentrum en het Katholiek Pedagogisch Centrum (respectievelijk APS, CPS en KPC).

Tot de specifieke verzorgingsinstellingen behoren het Instituut voor Onderzoek van Onderwijs (SVO), het Instituut voor Toetsontwikkeling (CITO) en het Instituut voor Leerplanontwikkeling (SLO).

Beleidsbeïnvloedende actoren

Met beleidsbeïnvloedende actoren worden die actoren bedoeld die middels advisering aan beleidsbepalende en beleiduitvoerende actoren het beleid beïnvloeden, en actoren die via bindende beslissingen binnen het kader van de aan hun gemandateerde bevoegdheden mede richting geven aan het beleidsproces. Allereerst zijn er de formeel ingestelde (advies)raden, commissies en overlegorganen die een in de wet omschreven taak is toebedeeld. Daarnaast zijn er de meestal tijdelijk ingestelde ambtelijke commissies die gedurende een vastgestelde periode, volgens een vast omschreven taak of doel bijdragen leveren aan de beleidsontwikkeling. Tenslotte zijn er nog de (overkoepelende) commissies die fungeren als belangrijke vertegenwoordigers van organisaties in de samenleving die belang hebben bij de ontwikkeling van het onderwijsbeleid.

De commissies en organen die zijn ingesteld ten behoeve van de arbeidsvoorwaarden en de werkgelegenheid van het onderwijspersoneel worden hier buiten beschouwing gelaten en komen aan de orde in het afzonderlijk rapport over de arbeidsvoorwaarden.

Adviesraden/-organen

De adviesorganen die hier worden gepresenteerd zijn organen die in de periode die het onderzoek bestrijkt uitsluitend of mede een adviserende taak hebben of hebben gehad ten aanzien van het onderwijsbeleid. Deze organen zijn onder te verdelen in ambtelijke en niet-ambtelijke adviesorganen. Van de niet-ambtelijke adviesorganen maken vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven voor de helft deel uit van het totale ledental. Vanwege de grote invloed die deze zogeheten vaste colleges van advies op het regeringsbeleid kunnen hebben, worden zij ingevolge art. 79 van de Grondwet bij wet ingesteld. Deze instellingswet regelt de inrichting, samenstelling en bevoegdheid van de colleges. Op onderwijsgebied is het belangrijkste art. 79 Grondwet-college de Onderwijsraad.

Ambtelijke adviesorganen bestaan geheel uit ambtenaren, en kunnen al naargelang de in het geding zijnde departementsoverstijgende problematiek, een departementale of een interdepartementale samenstelling hebben.

De **Onderwijsraad (OR)** is een permanent adviesorgaan met betrekking tot de uitvoering van het landelijk beleid, ingesteld bij wet van 21-02-1919, Stb 49.

De Onderwijsraad had de volgende taken:

- het gevraagd en ongevraagd adviseren van de minister
- finaal advies geven in het geval van regelgeving
- toezien op de handhaving van de financiële gelijkstelling van het openbaar en bijzonder onderwijs, de samenhang in het onderwijsbeleid en regelgeving, en op de handhaving van de vrijheid van onderwijs
- het fungeren als beroepsinstantie bij geschillen tussen een school en de inspectie

De adviesverplichting is voor een groot deel vervallen bij de wet van 10-07-1995, Stb. 355.

Vanwege de sterk in omvang toegenomen beleidsterreinen t.a.v. de diverse sectoren van het onderwijs zijn in 1981 drie adviesraden ingesteld die zich zouden richten op strategische beleidsadvisering op hoofdlijnen in een vroege fase van de beleidscyclus. Naast de Adviesraden voor het voortgezet en het hoger onderwijs (ARVO en ARHO) ontstond zo de **Adviesraad voor het basisonderwijs, het speciaal onderwijs en de opleidingen en nascholing voor onderwijsgevendenden in het basisonderwijs en speciaal onderwijs (ARBO)**.

Deze raad is ingesteld op 20-03-1981, DI/SC/A-97711, gewijzigd op 17-02-1984, Stcrt. 35. De ARBO had de volgende taken:

1. Het gevraagd en ongevraagd adviseren van de minister over

- a) het te voeren beleid ten aanzien van het basisonderwijs, het speciaal onderwijs, alsmede ten aanzien van de opleidingen en nascholing voor onderwijsgeevenden in het basisonderwijs en speciaal onderwijs voor zover het betreft de eisen te stellen aan de beroepsbekwaamheid van de onderwijsgeevenden
 - b) het te voeren beleid ten aanzien van de activiteiten van instellingen op de gebieden van leerplanontwikkeling, begeleiding, toetsontwikkeling en onderzoek, voor zover het aangelegenheden betreft die rechtstreeks het functioneren en de ontwikkeling raken van het basisonderwijs, het speciaal onderwijs, de opleidingen en de nascholing voor onderwijsgeevenden in het basisonderwijs en het speciaal onderwijs
2. Indien de minister van een ander adviesorgaan, met uitzondering van de Onderwijsraad, een advies ontvangt dat betrekking heeft op het adviesterrein van de Raad, beslist hij in het algemeen daarover pas nadat hij, al dan niet op basis van een voorlopig standpunt, de Raad heeft gehoord.

De Onderwijsraad behield haar finale adviestaak en de bevoegdheden die daaraan verbonden waren.

Na enige tijd wijzigden zich de opvattingen over de adviesfunctie in die zin, dat een strikte scheiding tussen de verschillende onderwijssectoren in vroeg stadium van beleidsvoorbereiding niet wenselijk werd geacht. De meer gewenste bundeling van deskundigheid leidde tot het streven naar een nieuwe onderwijs-adviesregeling, waarbij de drie adviesraden zouden worden samengevoegd tot één adviesorgaan. Het hiertoe strekkende wetsvoorstel werd na enige tijd echter weer ingetrokken nadat als gevolg van het aantreden van een nieuw kabinet een heroverweging van de adviesstructuur had plaatsgehad. Aangezien men de samenvoeging hierop niet wilde laten stuiten, is in 1991 bij Koninklijk Besluit een **voorlopige Adviesraad voor het onderwijs (ARO)** ingesteld, in afwachting van een wettelijke regeling waarbij de Adviesraad voor het onderwijs als vast college van advies ex art. 79 Grondwet ingesteld zou worden. Deze (voorlopige) raad had als taak het zorgdragen voor een geïntegreerde en sector-overstijgende advisering bij de beleidsvoorbereiding van het onderwijs. Primair ging het om het signaleren van maatschappelijke ontwikkelingen die van belang zijn voor het onderwijs en het adviseren over de wijze waarop daar met beleid op kan worden ingespeeld. De voorlopige ARO hield, conform de bepalingen van het besluit, per 1 augustus 1995 op te bestaan. De in het vooruitzicht gestelde wettelijke regeling voorzag echter niet meer in een ARO maar in een **vernieuwde Onderwijsraad**. Bij wet van 15 mei 1997 (Stb.220) werd de oude Onderwijsraad vervangen door de nieuwe. Deze wet trad met terugwerkende kracht in werking op 1 januari De raad kreeg bij deze wet een andere samenstelling en de taken veranderden.

De nieuwe Onderwijsraad heeft de volgende taken:

- de regering en de beide kamers der Staten-Generaal te adviseren over hoofdlijnen van het beleid en de wetgeving op het terrein van het onderwijs
- het desgevraagd adviseren van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij over de toepassing van wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen op het terrein van het onderwijs
- het adviseren van de gemeentebesturen, in bij de wet genoemde gevallen, over aangelegenheden die het gemeentelijk onderwijsbeleid betreffen.

Commissies en andere overlegorganen

Vele maatschappelijke organisaties worden in de ontwikkeling van het onderwijsbeleid betrokken. Deze organisaties bestaan op bijna elk niveau steeds uit tenminste vier geledingen: een openbare zuil,

een algemeen bijzondere zuil, een protestant-christelijke zuil en een katholieke zuil. De overlegorganen waarin deze geledingen bij elkaar komen zijn in twee typen onder te verdelen:

- overlegorganen voor onderwijskundige, bestuurlijke en voorzieningenaangelegenheden;
- overlegorganen voor overleg over zaken op het gebied van de arbeidsvoorwaarden.

De tweede vorm van overleg wordt in dit rapport buiten beschouwing gelaten daar hier een afzonderlijk onderzoek aan is gewijd.

De **Commissie van schatters** is een commissie die onder de Lager-onderwijswet van 1920 en Kleuteronderwijswet 1955 en met name in het kader van het Besluit oude eigendomsscholen een rol vervult. In het geval dat de waarde van een pand bepaald moet worden, wordt voor dat ene pand een commissie van schatters benoemd.

Theoretisch kunnen er dus 560 van dergelijke commissies gedurende een korte periode (te weten de tijd die het duurt om de waarde van dat ene pand te schatten) bestaan.

Interdepartementale Werkgroep Regeling Rijksuitkeringen kleuter- en lager onderwijs (werkgroep Londo), ingesteld bij beschikking van 15-05-1974 door de minister van Onderwijs en Wetenschappen. De werkgroep werd in de wandelgangen de Awerkgroep Londo@ genoemd, naar haar voorzitter.

- Taken:
- het instellen van een onderzoek naar de oorzaken van de problemen met betrekking tot de uitgave van het kleuter- en lager onderwijs en de daartegenover van rijkswege beschikbaar gestelde middelen
 - het verrichten van onderzoek naar de mogelijkheden van het oplossen van deze problemen
 - het aangeven van de wijze waarop ter bereiking van een redelijk en financieel verantwoord landelijk onderwijsniveau, de van rijkswege beschikbaar te stellen vergoedingen moeten worden bepaald.

De adviesgroep heeft twee interim-adviezen voor het basisonderwijs aangeboden (1975 en 1980). In 1985 kwam zij met haar eindadvies, waarin geadviseerd wordt het nieuwe bekostigingsstelsel voor het basisonderwijs gelijktijdig in te voeren met de inwerkingtreding van de Wet op het basisonderwijs. Voor het speciaal onderwijs kwam er in 1987 een interim-advies, en in 1989 bracht de werkgroep haar eindadvies uit. Het vergoedingsstelsel heeft qua opzet model gestaan voor het vergoedingsstelsel dat op 1 januari 1988 in werking is getreden voor het (voortgezet) speciaal onderwijs, alsmede voor het vergoedingsstelsel voor het voortgezet onderwijs dat in 1991 in werking is getreden. De vergoedingsstelsels voor het basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs zijn voor zover mogelijk geharmoniseerd. Op 2 juli 1996 is het wetsontwerp tot vereenvoudiging van de Londo door de Eerste Kamer aanvaard en werd op 4 juli 1996 tot wet verheven.

Adviesgroep programma's van eisen WBO en ISOVSO, ingesteld bij het besluit van 22-06-1990, Stb. 352

- Taken:
- de minister desgevraagd of schriftelijk te adviseren over de programma's van eisen en de periodieke evaluatie van de programma's van eisen
 - de minister te adviseren over onderwerpen die met de programma's van eisen verband houden
 - de Tweede Kamer op verzoek adviseren over bij die Kamer ahangig gemaakte initiatiefvoorstellen van wet

De **Centrale Commissie voor Onderwijsoverleg (CCOO)** is het overlegorgaan waarbinnen het overleg plaatsvindt tussen de minister en vertegenwoordigers van de Nederlandse Algemeen Bijzondere Schoolraad, de Stichting Contactcentrum Bevordering Openbaar Onderwijs en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Nederlandse Katholieke Schoolraad, de Nederlandse Protestants Christelijke schoolraad en eventuele andere, indien zij daarvoor naar het oordeel van de minister in aanmerking komen.

In de commissie komen onderwerpen aan de orde betreffende de voorzieningen en onderwijskundige en bestuurlijke aangelegenheden t.b.v. het basis-, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs en wordt voortgezet door de minister.

In 1995 is de CCOO tezamen met het OOVO (Overlegorgaan Voortgezet Onderwijs) vervangen door het **Onderwijsoverleg Primair en Voortgezet Onderwijs (POVO)**. Hierin zijn eveneens afgevaardigden van personeelsvakorganisaties en besturenorganisaties opgenomen alsmede afgevaardigden van de schoolleiders, ouderorganisaties en de leerlingenorganisatie LAKS. Afhankelijk van de agenda kunnen ook andere organisaties of deskundigen participeren.

Beleidsvoornemens die uitsluitend rechtspositie en uitsluitend bekostiging betreffen zijn van het overleg uitgezonderd.

In het instellingsbesluit wordt de samenstelling van het overleg geregeld al naar gelang het primair onderwijs, voortgezet onderwijs of beide betreft.

De minister of de staatssecretaris zit het overleg voor en draagt zorg voor het ambtelijk secretariaat.

In verband met de voorbereiding van de wet op het basisonderwijs zijn tal van commissies werkzaam geweest, zoals de **Innovatie Commissie Basisschool (ICB)** (1973-1980) en de **Stuurgroep Innovatie Basisschool (SIB)** (1980-1982). De vernieuwing bestond uit de samenvoeging tot één schooltype van het kleuteronderwijs en het lager onderwijs, uitgaande van de gedachte dat er sprake moest zijn van een doorlopend onderwijsproces vanaf het 4e jaar. Hierbij werd later ook het speciaal onderwijs betrokken (primair onderwijs), waardoor weer andere commissies ontstonden, met opheffing van eerdere commissies.

De voorgenomen integratie tussen kleuter- en lager onderwijs vergde ook een inspanningsverplichting ten opzichte van het onderwijzend personeel: de **programmacommissie Ontwikkeling Schoolwerkplannen (SWP)** (1975-1979) en later de **programmacommissie Bijscholing Integratie KO/LO** (1979-) had tot taak te bewerkstelligen, dat het onderwijzend personeel, door bijscholing en het ontwikkelen van diverse vaardigheden, zo goed mogelijk leerde om te gaan met de nieuwe situatie.

Het **Procesmanagement Primair Onderwijs** is ingesteld door de staatssecretaris van Onderwijs bij beschikking van 27-10-1995 (PO/B-95028441) voor de periode van 01-01-1996 tot en met 31 december 1999.

- Taken:
- het in nauw overleg met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen de uitvoering van de onderwijsvernieuwingen in het primair onderwijs te managen, gericht op
 - * het versterken van de kwaliteit van scholen
 - * het stimuleren van scholen om meer rekening te houden met verschillen tussen leerlingen
 - * het versterken van de samenhang tussen activiteiten van scholen en andere maatschappelijke instellingen in hun omgeving
 - het afstemmen van activiteiten van ondersteunende instellingen en opleidingen op het landelijk innovatiebeleid en het versterken van de samenhang tussen de activiteiten van deze instellingen
 - het (doen) verschaffen van informatie aan scholen, verzorgingsinstellingen, opleidingen, ouders en andere geïnteresseerden.

De activiteiten van o.a. het procesmanagement WSNS (Weer Samen Naar School) worden geleidelijk overgenomen door het Procesmanagement Primair Onderwijs.

Hoofdstuk 4 Handelingen

In de hierna volgende handelingenlijst wordt een opsomming gegeven van de taken van enkele belangrijke actoren op het gebied van het basisonderwijs in de periode 1945-1998. Daarbij zijn niet alle actoren meegenomen die een rol spelen op het beleidsterrein; de PIVOT-methode beperkt zich tot actoren behorend tot de rijks- en provinciale overheid.

De handelingen van de actoren die wel geanalyseerd worden staan zoveel mogelijk in hun onderlinge samenhang. Zo gaat bijvoorbeeld het adviseren van de Onderwijsraad altijd vooraf aan de daaruit voortkomende handeling van de minister.

In de handelingenlijst staat ook reeds vervallen wet- en regelgeving vermeld.

De lijst geeft een analyse van de taken van de actoren vanaf 1945; veel van de geformuleerde handelingen gelden niet meer. Ook vervallen handelingen zijn echter voor het onderzoek van belang omdat we er van uit kunnen gaan dat uit die handelingen archiefmateriaal is voortgekomen. In een later stadium van het onderzoek (bij het maken van een selectielijst) wordt bepaald of het archiefmateriaal bewaard dan wel (op termijn) vernietigd zal worden.

Bij de indeling van de handelingenlijst is in grote lijnen de indeling van de WBO gevolgd, de eerste paragrafen zijn echter verplichte algemene handelingen zoals die door PIVOT geformuleerd zijn. Deze handelingen zijn zeer algemeen van aard en komen op elk beleidsterrein terug.

In de handelingenlijst komen de volgende begrippen voor:

- Actor:** een overheidsorgaan, een particuliere organisatie of een persoon die een rol speelt of werkzaam is op een beleidsterrein. In het kader van het institutioneel onderzoek zijn met name die actoren van belang die overheidsorgaan zijn en handelingen verrichten op het beleidsterrein
- Handeling:** een complex van activiteiten, gericht op de omgeving, dat een actor verricht ter vervulling van een taak of op grond van een bevoegdheid en waarvoor de actor verantwoordelijk is.
- Periode:** de periode waarin de handeling heeft plaatsgevonden. De periode begint in de PIVOT optiek wanneer de grondslag van de handeling formeel van kracht is geworden. Indien er een eindperiode vermeld is, dan loopt de handeling in dat jaar af.
In dit onderzoek wordt vaak de einddatum (31 juli 1998) gehanteerd; hiermee wordt gerefereerd naar de afsluitingsdatum van het onderzoek naar het basisonderwijs. De handeling wordt echter ook nog na die datum uitgevoerd, dit is zichtbaar aan het feit dat de datum tussen haakjes staat, en zal opnieuw opgenomen worden in het onderzoek Primair onderwijs, op basis van de WPO.
- Grondslag:** de wettelijke grond voor een handeling (wet, AMvB etc.). Wanneer de wettelijke grondslag niet gevonden wordt, kan een andere bron genoemd worden waarin de handeling gevonden wordt.
- Produkt:** het eindprodukt waarin de handeling resulteert of zou moeten resulteren. Niet alle handelingen worden echter daadwerkelijk uitgevoerd, andere handelingen leiden niet tot een resultaat; in die gevallen wordt er geen produkt vermeld. Veel handelingen leveren een schriftelijk produkt op maar er zijn ook mondelinge produkten, zoals het verstrekken van inlichtingen.

De volgende wetten komen in de handelingenlijst regelmatig voor

- de Lager-Onderwijswet 1920, Wet van 09-10-1920, Stb. 778, hierna afgekort tot LOW
- de Kleuteronderwijswet, Wet van 08-12-1955, Stb. 558, hierna afgekort tot K LW
- de Wet op het Basisonderwijs, Wet van 02-07-1981, Stb. 468, hierna afgekort tot WBO

4.1. Beleidsvorming

4.1.1 Totstandkoming van beleid; beleidsontwikkeling en evaluatie

In de volgende handeling wordt zowel de beleidsontwikkeling als de evaluatie behandeld; beide begrippen hangen immers nauw met elkaar samen. Zo vindt beleidsontwikkeling mede plaats op basis van evaluatie.

1.

- Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voorbereiden, mede-vaststellen, coördineren en evalueren van het beleid inzake het basisonderwijs
 Periode: 1945- (31 juli 1998)
 Grondslag:
 Produkt: beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten, adviezen, evaluaties
 Opmerking: onder deze handeling valt ook
- het voeren van overleg met de andere ministers en vertegenwoordigers van uitvoeringsorganen over aangelegenheden betreffende het basisonderwijs
 - het voorbereiden van een standpunt ter inbrenging in de Ministerraadsvergaderingen voor beraad en besluitvorming betreffende het basisonderwijs
 - het voeren van overleg/ het leveren van bijdragen aan het overleg met het Staatshoofd betreffende het basisonderwijs
 - het voorbereiden van een Memorie van Toelichting op de Rijksbegroting betreffende het basisonderwijs (zie ook: RIO en BSD betreffende de Rijksbegroting)
 - het toetsen van de uitvoering van het beleid (evaluatie)
 - het leveren van commentaar op de recht- en doelmatigheidscontroles van de Algemene Rekenkamer op het gebied van het basisonderwijs (zie ook: RIO en BSD betreffende de Rijksbegroting)
 - het aan een externe adviescommissie verzoeken om advies betreffende het basisonderwijs
 - het informeren / voorlichten van het Kabinet van de Koningin over ontwikkelingen op het gebied van het basisonderwijs

4.1.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

2.

- Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wetgeving inzake het basisonderwijs
 Periode: 1945-(31 juli 1998)
 Grondslag: Grondwet, art. 23
 Produkt: wetten

3.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van KB's
Periode: 1945-(31 juli 1998)
Grondslag: LOW, Stb. 1920, 778
KLO, Stb. 1955, 558
WBO, Stb. 1981, 468
Produkt: AMvB's

4.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van ministeriële besluiten
Periode: 1945-(31 juli 1998)
Grondslag: LOW, Stb. 1920, 778
KLO, Stb. 1955, 558
WBO, Stb. 1981, 468
Produkt: ministeriële besluiten

5.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van overige voorschriften, circulaires
Periode: 1945-(31 juli 1998)
Grondslag: LOW, Stb. 1920, 778
KLO, Stb. 1955, 558
WBO, Stb. 1981, 468
Produkt: voorschriften, circulaires

6.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden, bepalen, inbrengen en afstemmen van Nederlandse standpunten en bijdragen inzake het basisonderwijs in overleg met intranationale organisaties
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag:
Produkt: beleidsnota's, notities, rapporten

7.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het mede-vorbereiden van het vaststellen, wijzigen en intrekken van internationale regelingen/ verdragen inzake het basisonderwijs en het presenteren van Nederlandse standpunten in supra-nationale organisaties
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag:
Produkt: verdragen, nota's, notities, rapporten of activiteiten op het gebied van het basisonderwijs

8.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het deelnemen aan internationale actieprogramma's op het gebied van het basisonderwijs
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag: verdragen, internationale overeenkomsten
Produkt: notulen, vergaderstukken

4.1.3 Verantwoording van beleid

9.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het opstellen van periodieke verslagen
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag:
Produkt: series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen, onderwijsverslagen
10.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van de Kamers der Staten Generaal op het gebied van het basisonderwijs
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag:
Produkt: brieven, notities
11.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verstrekken van informatie aan de Commissies voor de Verzoekschriften van de Staten Generaal, aan de overige kamercommissies en aan de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten van burgers inzake ontwikkelingen op het gebied van het basisonderwijs of handelingen van bewindslieden en hun ambtenaren
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag:
Produkt: brieven, notities
Opmerking: zie ook: het RIO betreffende de Nationale Ombudsman
12.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het beslissen op bezwaarschriften naar aanleiding van beschikkingen inzake het basisonderwijs en het voeren van verweer in bezwaarschriftenprocedures voor de Raad van State en / of de kantonrechter
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag:
Produkt: beschikkingen, verweerschriften
Opmerking: zie ook: het RIO betreffende de Raad van State

4.1.4 Informatieverstrekking

13.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen inzake het basisonderwijs
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag:
Produkt:
- 14.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden en geven van voorlichting op het terrein van het basisonderwijs
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag:
Produkt: voorlichtingsplannen, voorlichtingsmateriaal

4.2 Regels voor het openbaar onderwijs en voorwaarden voor bekostiging van het bijzonder onderwijs

4.2.1 Inrichting van het onderwijs

-algemeen-

15.

Actor: de Onderwijsraad

Handeling: het adviseren van de minister omtrent het verlenen van vrijstelling aan een schoolbestuur van een vereiste met betrekking tot het schoolrapport, de deelname aan het onderwijs in verschillende de vakken, de vereisten gesteld aan het schoolhoofd en aan de rijksvergoedingen, voor een bepaalde tijd

Periode: 1963 -1985

Grondslag: LOW, art. 3 bis

Produkt: advies

Opmerking:

16.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het verlenen van vrijstelling aan een schoolbestuur van een vereiste met betrekking tot het schoolrapport, de deelname aan het onderwijs in verschillende de vakken, de vereisten gesteld aan het schoolhoofd en aan de rijksvergoedingen, voor een bepaalde tijd

Periode: 1963 -1985

Grondslag: LOW, art. 3 bis

Produkt: beschikking

Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord

-vakken en kerndoelen-

17.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het voorbereiden van regels m.b.t. het verlenen van vrijstelling van de verplichting tot het volgen van onderwijs in een of meer vakken

Periode: 1945 -1985

Grondslag: LOW, art. 12 lid 3 en lid 4

Produkt: AMvB

18.

Actor: de Onderwijsraad

Handeling: het adviseren van de minister met betrekking tot het verlenen van toestemming aan een schoolbestuur tot afwijking van de voorschriften voor de vakken in het lager- en basisonderwijs

Periode: 1985 -1995

Grondslag: LOW, art. 90 lid 6

WBO, art. 9 lid 9

Produkt: advies

Opmerking:

19.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het verlenen van toestemming aan een schoolbestuur tot afwijking van de voorschriften voor de vakken in het lager- en basisonderwijs

Periode: 1985 -1995
Grondslag: LOW, art. 90 lid 6
WBO, art. 9 lid 9
Produkt: beschikking
Opmerking: goedkeuring slechts in bijzondere gevallen, voor een bepaald tijdvak en onder vast te stellen voorwaarden; in de uitvoering tot en met 1995 moest de Onderwijsraad worden gehoord

20.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het vaststellen van de kerndoelen binnen het basisonderwijs
Periode: 1992 -1995
Grondslag: WBO, art. 9 lid 5
Produkt: advies
Opmerking:

21.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de kerndoelen binnen het basisonderwijs
Periode: 1992-(31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 9 lid 5
Produkt: AMvB:
Besluit kerndoelen basisonderwijs
Opmerking: tot het jaar 1995 moest de Onderwijsraad hierbij worden gehoord

-speelplan, werkplan, leerplan, schoolwerkplan-

22.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het verlenen van toestemming aan een schoolbestuur voor het afwijken van de voorschriften met betrekking tot de onderwerpen zoals die in een leerplan (lager onderwijs) of een schoolwerkplan (basisonderwijs) behoren te zijn opgenomen
Periode: 1945 - (31 juli 1998)
Grondslag: KLO, art. 16
LOW, art. 25 lid 5 en art. 90 lid 6
WBO, art. 11 lid 7
Produkt: advies
Opmerking:

23.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van toestemming aan een schoolbestuur voor het afwijken van de voorschriften met betrekking tot de onderwerpen zoals die in een speel- en werkplan (kleuteronderwijs), leerplan (lager onderwijs) of een schoolwerkplan (basisonderwijs) behoren te zijn opgenomen
Periode: 1945 -1998
Grondslag: KLO, art. 16
LOW, art. 25 lid 5 en art. 90 lid 6
WBO, art. 11 lid 7
Produkt: beschikking
Opmerking: goedkeuring onder bepaalde voorwaarden en de Onderwijsraad diende te worden gehoord

24.
 Actor: de Onderwijsraad
 Handeling: het nemen van een beslissing ten aanzien van voorgenomen wijzigingen in een leerplan door een schoolbestuur indien de inspecteur hierom vraagt
 Periode: 1945 - 1985
 Grondslag: Koninklijk Besluit van 26 november 1937 Stb. 375 art. 3 lid 4
 Produkt: beschikking
25.
 Actor: de Onderwijsraad
 Handeling: het adviseren van de minister omtrent het nemen van een beslissing m.b.t. de inhoud van een speel- en werkplan of een leerplan indien hierover verschil van mening bestaat tussen een gemeente en de inspecteur
 Periode: 1948 - 1985
 Grondslag: KLO, art. 16 ,lid 1
 LOW, art. 23 bis, lid 3
 Produkt: advies
 Opmerking:
26.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het nemen van een beslissing m.b.t. de inhoud van een speel- en werkplan of een leerplan indien hierover verschil van mening bestaat tussen een gemeente en de inspecteur
 Periode: 1948 - 1985
 Grondslag: KLO, art. 16, lid 1
 LOW, art. 23 bis, lid 3
 Produkt: beschikking
 Opmerking: de Onderwijsraad diende te worden gehoord
27.
 Actor: de inspectie
 Handeling: het verlenen van toestemming tot afwijking van het schema van werkzaamheden voor de uitvoering van het speel- en werkplan (KLO) of van het rooster van lessen (LOW)
 Periode: 1945 - 1985
 Grondslag: KLO, art. 16 lid 3
 LOW, art. 25 lid 4; art. 90 lid 4
 Produkt: beschikking
28.
 Actor: de Onderwijsraad
 Handeling: het beslissen in een verzoek van de inspecteur om een beslissing bij geschil tussen de inspecteur en het bevoegd gezag over het wel of niet voldoen van een speel- en werkplan (KLO), een leerplan (LOW) of een schoolwerkplan en een activiteitenplan (WBO) aan de wettelijke voorschriften
 Periode: 1945 - (31 juli 1998)
 Grondslag: KLO, art. 66 lid 3
 LOW, art. 90 lid 2
 WBO, ART. 13 lid 3
 Produkt: beschikking
 Opmerking: de Onderwijsraad wordt om een beslissing gevraagd alleen in gevallen waar de inspecteur en een schoolbestuur het over een oordeel van de inspecteur niet eens zijn

- Trekkende bevolking-

29.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het voorbereiden van criteria voor het verlenen van vrijstelling van leerplicht in geval het trekkend bestaan van een minderjarige daartoe aanleiding geeft

Periode: 1971 - (31 juli 1998)

Grondslag: Leerplichtwet 1969 art. 5a.

Produkt: AMvB:

Besluit vrijstelling leerplicht trekkende bevolking van 2 augustus 1985, Stb. 456

-opname Fries in leerplan of schoolwerkplan-

30.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het voorbereiden van voorwaarden waaronder bezitters van akten van bekwaamheid als volledig bevoegd onderwijzer waaraan niet tevens de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de Friese taal is verbonden, deze bevoegdheid kunnen verwerven

Periode: 1980 -1985

Grondslag: LOW, art. 129 bis, lid 2 bis

Produkt: AMvB:

Besluit van 15 juli 1980 Stb. 422, art. V

31.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het stellen van voorwaarden waaronder bezitters van akten van bekwaamheid waaraan niet tevens de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in het vak vermeld in art. 2 onder w in de LOW is verbonden, deze bevoegdheid wel kunnen verwerven

Periode: 1979 -1985

Grondslag: LOW, art. 129 bis, lid 2 bis

Produkt: AMvB:

- Besluit van 15 juli 1980 Stb. 422

Opmerking: het gaat hierbij om het vak Fries

32.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het verlenen van toestemming dat een onderwijzer verbonden aan een school in de provincie Friesland onderwijs geeft in het vak Friese taal voor ten hoogste drie jaar zonder dat deze daartoe bevoegd is

Periode: 1980 -1985

Grondslag: Besluit van 15 juli 1980 Stb. 422 art. IV

Produkt: beschikking

33.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het voorbereiden van regels voor het verlenen van ontheffing van de verplichting aan scholen in de provincie Friesland om het vak Friese taal in het leerplan op te nemen

Periode: 1974 -1985

Grondslag: LOW, art. 3 lid 2, vijfde volzin

Produkt: AMvB:

-Besluit ontheffing Friese taal g.l.o. van 27 februari 1980 Stb. 52

34.
Actor : gedeputeerde staten
Handeling: het verlenen van ontheffing van de verplichting dat het leerplan of schoolwerkplan van een school in de provincie Friesland tevens het vak Friese taal omvat
Periode: 1980 - (31 juli 1998)
Grondslag: Besluit ontheffing Friese taal g.l.o. van 27 februari 1980, Stb. 52, art. 2
WBO, art. 9, lid 4
Produkt: beschikking

35.
Actor: de hoofdinspectie
Handeling: het verstrekken van advies inzake aanvragen om ontheffing van de verplichting het vak Friese taal in het leerplan van een school in de provincie Friesland op te nemen
Periode: 1980 -1985
Grondslag: Besluit ontheffing Friese taal g.l.o. van 27 februari 1980, Stb. 52, art. 4
Produkt: advies

-integratie-

36.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van de overbrenging of integratie van een school voor speciaal onderwijs of van een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs in een of meer scholen voor basisonderwijs
Periode: 1994 -31 juli 1998
Grondslag: WBO, art. 11a. lid 1
Produkt: beschikking

37.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van regels voor de bekostiging van scholen die worden geïntegreerd
Periode: 1994 - 31 juli 1998
Grondslag: WBO, art. 11a. lid 3b.
Produkt: ministeriële regeling

-Onderwijs in eigen taal- en cultuur (OETC)

38.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het voorbereiden van nadere aanwijzing van de categorieën leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond, waarvoor het schoolbestuur onderwijs in taal en cultuur van het land van oorsprong van die leerlingen in het schoolwerkplan mag opnemen
Periode: 1984 -1995
Grondslag: LOW, art. 3, lid 2bis
WBO, art. 10 lid 1
Produkt: advies
Opmerking:

39.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels voor het vaststellen voor welke groepen van leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond het aan een schoolbestuur is

toegestaan onderwijs in de taal en cultuur van het land van oorsprong van die leerlingen in het leerplan of schoolwerkplan op te nemen
Periode: 1984 - (31 juli 1998)
Grondslag: LOW, art. 3 lid bis
WBO, art. 10, lid 1
Produkt: AMvB: - Besluit leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond WBO d.d. 29 maart 1985

40.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het verlenen van toestemming aan een schoolbestuur om voor groepen leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond, onderwijs in taal en cultuur van het land van oorsprong van die leerlingen in het schoolwerkplan op te nemen
Periode: 1985 - 1995
Grondslag: Besluit leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond WBO van 29 maart 1985, art. 2
Produkt: advies
Opmerking:

41.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van toestemming aan een schoolbestuur om voor groepen leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond, onderwijs in taal en cultuur van het land van oorsprong van die leerlingen in het schoolwerkplan op te nemen
Periode: 1985 - 31 juli 1998
Grondslag: Besluit leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond WBO van 29 maart 1985, art. 2
Produkt: beschikking
Opmerking: de Onderwijsraad dient vóór het verlenen van de toestemming te worden gehoord; de toestemming die voor een bepaald tijdvak wordt verleend kan voorschriften bevatten

42.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het bepalen van het aantal onderwijzers met een gehele of gedeeltelijke weektaak dat op een school het onderwijs kan geven in de taal en cultuur van leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond
Periode: 1984 -1985
Grondslag: LOW, art. 28 lid 7
Produkt: beschikking

43.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van regels voor het verlenen van toestemming tot het geven van onderwijs in de taal en cultuur van leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond aan personen die niet in het bezit zijn van een bewijs van bekwaamheid of in het bezit zijn van een buiten Nederland behaald bewijs van bekwaamheid
Periode: 1983 -1985
Grondslag: LOW, art. 129ter lid 3 en lid 4
Produkt: AMvB:

-Godsdienstonderwijs-

44.
 Actor: de Onderwijsraad
 Handeling: het adviseren van de minister omtrent het nemen van een beslissing m.b.t. het vrijgeven van uren voor godsdienstonderwijs indien daarover verschil van mening bestaat tussen een gemeente en de inspecteur
 Periode: 1945 -1985
 Grondslag: LOW, art. 26 lid 3
 Produkt: advies
 Opmerking:
45.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het nemen van een beslissing m.b.t. het vrijgeven van uren voor godsdienstonderwijs indien daarover verschil van mening bestaat tussen een gemeente en de inspecteur
 Periode: 1945 -1985
 Grondslag: LOW, art. 26 lid 3
 Produkt: beschikking
 Opmerking: de Onderwijsraad diende te worden gehoord
46.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voorbereiden van eisen waaraan instellingen die het godsdienstonderwijs verzorgen dienen te voldoen
 Periode: 1945 -1985
 Grondslag: LOW, art. 26 lid 4
 Produkt: AMvB:
 -Besluit van 26 mei 1922, Stb. 388
47.
 Actor: de Onderwijsraad
 Handeling: het adviseren van de minister omtrent het vrij geven of beschikbaar stellen van schoollokalen voor godsdienstonderwijs ten behoeve van het kleuteronderwijs
 Periode: 1955 -1985
 Grondslag: KLO, art. 17 lid 3
 Produkt: advies
 Opmerking:
48.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vrij geven of beschikbaar stellen van schoollokalen voor godsdienstonderwijs ten behoeve van het kleuteronderwijs
 Periode: 1955 -1985
 Grondslag: KLO, art. 17 lid 3
 Produkt: beschikking
 Opmerking: de minister diende deze beslissing slechts te nemen in geval er daarover verschil bestond tussen gemeentebestuur en inspecteur; de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord
49.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voorbereiden van de eisen waaraan verenigingen moeten voldoen om gelijk gesteld te kunnen worden met kerkelijke gemeenten die godsdienstonderwijs verzorgen
 Periode: 1955 -1985
 Grondslag: KLO, art. 17 lid 4
 Produkt: AMvB:

Besluit van 23 april 1956 (Stb. 202) tot het stellen van eisen, waaraan de vereniging, bedoeld in art. 17, vierde lid, van de Kleuteronderwijswet, behoren te voldoen om voor de toepassing van dat art. met kerkelijke gemeenten te worden gelijkgesteld.

-vaststellen zomervakantie-

50.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van het begin en het eind van de zomervakantie
Periode: 1945 - (31 juli 1998)
Grondslag: LOW, art. 25
WBO, art. 12 lid 2
Produkt: ministeriële regeling:
Opmerking: het begin en het eind van de zomervakantie behoeven niet voor alle scholen gelijk te zijn

4.2.2. Personeel

-Directie-

51.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het geven van regels waarmee de vereiste aanvullende bewijzen, naast de akte van bekwaamheid, voor de functie van schoolhoofd worden aangegeven
Periode: 1981 -1985
Grondslag: LOW, art. 27 lid 1
Produkt: advies
Opmerking:

52.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels waarmee de vereiste aanvullende bewijzen, naast de akte van bekwaamheid, voor de functie van schoolhoofd worden aangegeven
Periode: 1981 -1985
Grondslag: LOW, art. 27 lid 1
Produkt: AMvB:
-Besluit van 25 mei 1981 Stb. 320
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord

53.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren dat de functie van directeur of leraar kan worden waargenomen door een persoon die niet beschikt over de vereiste (onderwijs)bevoegdheden voor de functie
Periode: 1945 -1952
Grondslag: LOW, art. 158 lid 1
Produkt: beschikking

54.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van de periode waarin de functie van directeur of leraar zal worden waargenomen door een persoon die niet over de onderwijsbevoegdheden beschikt die voor deze functies zijn vereist
Periode: 1945 -1952

Grondslag: LOW, art. 165 lid 2, art. 209 lid 3, art. 210bis
Produkt: beschikking

55.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het verlenen van toestemming dat een schoolhoofd wordt ontheven van de verplichting tevens onderwijs te geven
Periode: 1945 -1985
Grondslag: LOW, art. 27 lid 4
Produkt: advies
Opmerking:

56.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van toestemming dat een schoolhoofd wordt ontheven van de verplichting tevens onderwijs te geven
Periode: 1945 -1985
Grondslag: LOW, art. 27 lid 4
Produkt: beschikking
Opmerking: de Onderwijsraad diende te worden gehoord

-Onderwijzend en niet-onderwijzend personeel-

57.

Actor: de minister van Onderwijs / de gedeputeerde staten
Handeling: het ontnemen/teruggeven van de bevoegdheid tot het geven van onderwijs aan degenen die deze op basis van bepalingen in de wet hebben verloren
Periode: 1945 -1974
Grondslag: KLO, art. 6 lid 1 en 3, artikel 29 lid 2 en art. 81 lid 1
LOW, art. 132 lid 2
Wijzigingswet WBO van 25 maart 1987 art. V lid 1; art. V lid 2; art. V lid 3
Produkt: beschikking
Opmerking: de gedeputeerde staten verrichten deze handeling uitsluitend voor het kleuteronderwijs

58.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het vaststellen van het aantal kleuters dat bepalend is voor het aantal aan te stellen kleuterleidsters dat naast de hoofdleidster aan een kleuterschool is verbonden
Periode: 1976 -1985
Grondslag: KLO, art. 20 lid 1
Produkt: advies
Opmerking:

59.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ter vaststelling van het aantal kleuters dat bepalend is voor het aantal aan te stellen kleuterleidsters dat naast de hoofdleidster aan een kleuterschool is verbonden
Periode: 1976 -1985
Grondslag: KLO, art. 20 lid 1
Produkt: AMvB
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord

60.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het lager stellen van het verplicht aantal kleuterleidsters voor een school
Periode: 1955 -1985
Grondslag: KLO, art. 20 lid 4
Produkt: beschikking
Opmerking: tegen dit besluit stond beroep bij de Kroon open

61.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels voor het vaststellen van het aantal onderwijzers dat naast het schoolhoofd aan een school dient te zijn verbonden in relatie tot het aantal leerlingen
Periode: 1976 -1985
Grondslag: LOW art. 28 lid 1
Produkt: AMvB:
-Besluit leerlingenschaal lager onderwijs

62.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels voor de aanpassing van de aantallen leerlingen die bepalend zijn voor de aantallen onderwijzers die aan een school worden verbonden
Periode: 1959 -1985
Grondslag: LOW art. 28 lid 4ter
Produkt: AMvB:
- Besluit leerlingenschaal lager onderwijs

63.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het lager stellen van het onderwijzers dat aan een school is verbonden bij een aanzienlijke daling van het leerlingenaantal
Periode: 1945 -1985
Grondslag: LOW art. 28 lid 8
Produkt: advies
Opmerking:

64.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het lager stellen van het aantal onderwijzers dat aan een school is verbonden bij een aanzienlijke daling van het aantal leerlingen
Periode: 1945 -1985
Grondslag: LOW art. 28 lid 8
Produkt: beschikking
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord

65.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels voor het bepalen welke rechtspositionele gevolgen zijn verbonden aan functies die zowel onderwijsgevende als onderwijsondersteunende taken omvatten
Periode: 1992- (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 14, lid 6
Produkt: AMvB
Opmerking:

66.
 Actor: de Onderwijsraad
 Handeling: het adviseren van de minister omtrent het voorbereiden van regels ter vaststelling van het aantal groepsleraren die aan een school zijn verbonden, en van het aantal leerlingen dat bepalend is voor het aantal aan te stellen groepsleraren
 Periode: 1985 -1992
 Grondslag: WBO, art. 15 lid 2
 Produkt: advies
 Opmerking:
67.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voorbereiden van regels ter vaststelling van het aantal groepsleraren die aan een school zijn verbonden, en van het aantal leerlingen dat bepalend is voor het aantal aan te stellen groepleraren
 Periode: 1985 -1992
 Grondslag: WBO, art. 15 lid 2
 Produkt: AMvB:
 Formatiebesluit WBO
 Opmerking: de Onderwijsraad dient te worden gehoord
68.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het lager stellen van het verplichte aantal groepsleraren dan het aantal genoemd in het Formatiebesluit WBO, indien een aanzienlijke daling plaatsvindt van het aantal leerlingen van een school beneden het aantal leerlingen waarnaar het aantal groepsleraren wordt bepaald, en een spoedig herstel niet wordt verwacht
 Periode: 1985 - 1992
 Grondslag: WBO, art. 15 lid 3
 Produkt: besluit
69.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het op grond van bijzondere omstandigheden goedkeuren dat aan een school meer groepsleraren zijn verbonden dan in het Formatiebesluit WBO is bepaald
 Periode: 1985 -1992
 Grondslag: WBO, art. 15 lid 4
 Produkt: beschikking
70.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het op grond van bijzondere omstandigheden goedkeuren dat voor een school wordt afgeweken van het bepaalde in het Formatiebesluit WBO
 Periode: 1985 - 1992
 Grondslag: WBO, art. 16 lid 2
 Produkt: beschikking
71.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften omtrent de benoemingsvereisten voor het personeel van een basisschool
 Periode: 1985-(31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 19, lid 4

Produkt: AMvB
Opmerking:

72.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften omtrent de rechtspositie van het personeel
Periode: 1985- (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 20, lid 2
Produkt: AMvB, Rechtspositiebesluit
Opmerking: het gaat hierbij om voorschriften betreffende vakantie, verlof, aanspraken op salaris in geval van militaire dienst, ziekte of ongeval, ontslaguitkeringen, alsmede andere rechten en verplichtingen, salarissen en toelagen.
Nadere uitwerking van het Rechtspositiebesluit gebeurt in het RIO betreffende Arbeidsvoorwaarden en Beroepskwaliteit Onderwijspersoneel.

-Overleg-

73.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels omtrent de wijze waarop verenigingen voor kleuterleidsters inspraak kunnen hebben op wet- en regelgeving die op hen betrekking heeft
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 5
Produkt: AMvB:
-Besluit georganiseerd overleg kleuterleidsters van 5 maart 1956 Stb. 86

74.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het aanwijzen van de ambtenaren die deelnemen aan het georganiseerd overleg kleuterleidsters en van een secretaris
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: Besluit georganiseerd overleg kleuterleidsters art. 3
Produkt: beschikking van 26 april 1956, nr. 30338, afd. L.O., Stcrt. 2 mei 1956 nr. 85

75.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren, opschorten of intrekken van een toelating tot het georganiseerd overleg kleuterleidsters
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: Besluit georganiseerd overleg kleuterleidsters art. 4 lid 3
Produkt: beschikking

76.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van een reglement van orde voor het georganiseerd overleg kleuterleidsters
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: Besluit georganiseerd overleg kleuterleidsters art. 9
Produkt: beschikking

77.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ten aanzien van de wijze waarop verenigingen van onderwijzers de belangen betreffende de rechtspositie kunnen behartigen
Periode: 1958 - 1985

Grondslag: LOW, zoals gewijzigd bij de wet van 04-08-1958, Stb. 387
Produkt: AMvB

78.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels inzake het decentraal georganiseerd overleg
Periode: 1994- (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, zoals gewijzigd bij de wet van 23-12-1994, Stb. 940, art. 22a, lid 1
Produkt: AMvB
Opmerking: het overleg vindt plaats met de daarvoor in aanmerking komende organisaties over aangelegenheden van algemeen belang voor de bijzondere rechtstoestand van het personeel

79.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het lager stellen van het aantal scholen dat aangesloten moet zijn bij een geschillencommissie georganiseerd overleg
Periode: 1992- (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 22b, lid 2
Produkt: besluit
Opmerking: elke school dient aangesloten te zijn bij een geschillencommissie georganiseerd overleg bij scholen. De commissie strekt haar werkzaamheden uit over ten minste 50 scholen.

80.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van voorschriften voor het personeel omtrent aanstelling, schorsing, ontslag en disciplinaire maatregelen
Periode: 1920- (31 juli 1998)
Grondslag: KLO, art. 28 t/m 37
LOW, art. 37 t/m 40
WBO, art. 32, lid 1
Produkt: AMvB, Rechtspositiebesluit
Opmerking:

81.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het lager stellen van het aantal bijzondere scholen waarover de commissie van beroep haar werkzaamheden uitstrekt
Periode: 1984- (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 42, lid 1
Produkt: beschikking
Opmerking: de commissie van beroep strekt normaliter haar werkzaamheden uit over ten minste 50 bijzondere scholen

82.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften omtrent de samenstelling en werkwijze van de commissie van beroep ten behoeve van het personeel voor bijzondere scholen
Periode: 1984- (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 42, lid 5
Produkt: AMvB
Opmerking: de commissie van beroep strekt haar werkzaamheden uit over ten minste 50

bijzondere scholen. De minister kan het aantal lager stellen

83.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels omtrent het georganiseerd overleg met de daarvoor in aanmerking komende personeelsorganisaties ten behoeve van het personeel
Periode: 1984- (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 43
Produkt: AMvB
Opmerking:

84.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels omtrent het te voeren overleg met personeelsorganisaties en organisaties van gemeente- en schoolbesturen met betrekking tot aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het personeel van een school waarop bij wijze van experiment onderwijs wordt gegeven
Periode: 1970 - (31 juli 1998)
Grondslag: Experimentenwet onderwijs 1970 art. 4a. lid 1
Produkt: AMvB

85.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het bepalen welke rechten zijn verbonden aan akten, getuigschriften, diploma's of verklaringen van een school waarop bij wijze van experiment onderwijs wordt gegeven en uit openbare kas wordt bekostigd
Periode: 1970 - (31 juli 1998)
Grondslag: Experimentenwet onderwijs 1970 art. 6
Produkt: ministeriële regeling

-Stages-

86.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van gehele of gedeeltelijke ontheffing van de verplichting die het schoolbestuur heeft om studenten die in opleiding zijn voor een functie in het basisonderwijs of in het voortgezet onderwijs, stagemogelijkheden te bieden
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 22 lid 5
Produkt: beschikking
Opmerking: een verleende ontheffing is volgens dit zelfde art. voor één jaar geldig

-Bewijzen van bekwaamheid-

87.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het aanwijzen van een rechtspersoonlijkheid, bezittende instellingen en verenigingen, als bevoegd tot het verstrekken van akten van bekwaamheid als (hoofd)leidster in het kleuteronderwijs
Periode: 1955-1985
Grondslag: KLO, art. 131 lid 2, lid 3
Produkt: besluit

88.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister van Onderwijs omtrent het gelijkstellen van getuigschriften aan de akten van bekwaamheid als hoofdleidster
Periode: 1955 -1985
Grondslag: KLO, art. 131 lid 4
Produkt: advies
Opmerking:
89.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het gelijkstellen van getuigschriften aan de akten van bekwaamheid als kleuterleidster
Periode: 1955 -1985
Grondslag: KLO, art. 131 lid 4
Produkt: besluit/beschikking o.a.:
Besluit van 7 mei 1956; Stcrt. 9 mei 1956 nr. 90
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord
90.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het aanwijzen van andere bewijzen die kunnen getuigen van voldoende pedagogisch-didactische voorbereiding op de functie van kleuterleidster
Periode: 1957 -1968
Grondslag: Besluit Opleiding Kleuterleidsters, Stb. 1957, 480, art. 12 lid 3, onder f
Produkt: advies
Opmerking:
91.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het aanwijzen van andere bewijzen die kunnen getuigen van voldoende pedagogisch-didactische voorbereiding op de functie van kleuterleidster
Periode: 1957 -1968
Grondslag: Besluit Opleiding Kleuterleidsters, Stb. 1957, 480, art. 12 lid 3, onder f
Produkt: besluit
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord
92.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels voor het vaststellen van voorwaarden waaronder de akten van bekwaamheid tevens de bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs aan scholen in de vakken lichamelijke oefening, nuttige handwerken voor meisjes, handenarbeid en Friese taal
Periode: 1970 -1985
Grondslag: LOW, art. 129bis lid 2
Produkt: AMvB:
-Besluit van 15 juli 1980 Stb. 422
93.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van vrijstelling van de bepaling dat onderwijsgeevenden in het bezit dienen te zijn van de in de Lager-onderwijswet 1920 genoemde bewijzen van bekwaamheid
Periode: 1945 -1985

Grondslag: LOW, art. 130 lid 1b
Produkt: beschikking

94.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de eigen taal en cultuur van leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond (OETC) aan personen die niet in het bezit zijn van een bewijs van bekwaamheid
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 3 lid 5
Produkt: beschikking
Opmerking: vergelijkbaar met vervallen art. 129 van de LOW van 1920

-Buitenlandse bewijzen van bekwaamheid-

95.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het gelijkstellen van de akten van bekwaamheid uitgereikt buiten Nederland aan akten van bekwaamheid als (hoofd) leidster
Periode: 1955-1985
Grondslag: KLO, art. 81
Produkt: advies
Opmerking:

96.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het gelijkstellen van de akten van bekwaamheid uitgereikt buiten Nederland aan akten van bekwaamheid als (hoofd) leidster
Periode: 1955-1985
Grondslag: KLO, art. 81
Produkt: besluit, o.a. :
- KBO-381.926 van 18-03-1969
- DI/SC/B-1-565/1/424 van 31-03-1978
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord

97.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het gelijkstellen van de akten van bekwaamheid behaald in Suriname of de Nederlandse Antillen en Aruba aan de akten van bekwaamheid als kleuterleidster
Periode: 1964 -1985
Grondslag: KLO, art. 103a
Produkt: advies
Opmerking:

98.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het gelijkstellen van de akten van bekwaamheid behaald in Suriname of de Nederlandse Antillen en Aruba aan de akten van bekwaamheid als kleuterleidster
Periode: 1964 -1985
Grondslag: KLO, art. 103a
Produkt: beschikking van 17-11-1965, nr. 299114 L.O.

Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord

99.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het gelijkstellen van een in de Nederlandse Antillen, Aruba of Suriname verworven bewijs van bekwaamheid met een overeenkomstig bewijs van bekwaamheid dat in Nederland is behaald

Periode: 1945 -1985

Grondslag: LOW, art.129ter

Produkt: advies

Opmerking: deze handeling komt overeen met handelingen 437, 439, 441 en 443 in het RIO Speciaal centraal

100.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het gelijkstellen van een in de Nederlandse Antillen, Aruba of Suriname verworven bewijs van bekwaamheid met een overeenkomstig bewijs van bekwaamheid dat in Nederland is behaald

Periode: 1945 -1985

Grondslag: LOW, art.129ter

Produkt: **besluit:** o.a

-Koninklijk Besluit van 5 oktober 1944 houdende gelijkstelling van bepaalde in Curaçao uit te reiken getuigschriften met de akte zoals bedoeld in de Lager-onderwijswet 1920; Stb. E132

-Besluit van 26 oktober 1950 Stb. K463

ministeriële regelingen, o.a.:

Regelingen houdende:

- gelijkstelling Surinaamse akten van bekwaamheid aan de Nederlandse akten van bekwaamheid als (hoofd)leidster en als (volledig) bevoegd onderwijzer (DI/SC/OBO 152.249; Stcrt. 1986, 153)
- gelijkstelling Antilliaanse en Arubaanse akten van bekwaamheid aan de Nederlandse akten van bekwaamheid als (hoofd)leidster en als (volledig) bevoegd onderwijzer (DI/SC/OBO 152.780; Stcrt. 1986, 153)

Opmerking: deze handeling komt overeen met handelingen 438, 440, 442 en 444 in het RIO Speciaal centraal

101.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het gelijkstellen van een buiten Nederland verworven bewijs van bekwaamheid met een overeenkomstig bewijs van bekwaamheid dat in Nederland is behaald

Periode: 1985 -1995

Grondslag: WBO, art. 3, lid 3

Produkt: advies

Opmerking:

102.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het gelijkstellen van een buiten Nederland verworven bewijs van bekwaamheid met een overeenkomstig bewijs van bekwaamheid dat in Nederland is behaald

Periode: 1985- (31 juli 1998)

Grondslag: WBO, art. 3, lid 3

Produkt: ministeriële regeling

103.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vaststellen van voorwaarden en beperkingen bij het verlenen van de bevoegdheid tot het geven van schoolonderwijs aan personen met een buitenlands bewijs van bekwaamheid
 Periode: 1985 - (31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 3 lid 4
 Produkt: ministeriële regelingen:
 binnen EU: - Regeling onderwijsbevoegdheid EG-onderdanen van 9 februari 1992 (DI/VZ/T-91 111 841)
 - Regeling onderwijsbevoegdheid lid-staten van 17 mei 1994, AB/IE-94003260
 - Regeling onderwijsbevoegdheid Lid-staten van 18 juni 1997, AB/BAP-97010148
 buiten EU: - Regeling bevoegdheid basisonderwijs voor buitenlandse diploma's, van 3 november 1987, DI/SC/CO-160.500; Stcrt. 1987, 220
 - Regeling bevoegdheid basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs voor buitenlandse diploma's, van 2 mei 1995, PO/JP-94024580
 - Regeling bevoegdheid basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs van 16 december 1996, PO/JP-96032306

4.2.3 Leerlingen

104.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het geven van voorschriften voor de door de hoofdleidster van een kleuterschool bij te houden aantekeningen over het schoolbezoek van de kleuters
 Periode: 1955 -1985
 Grondslag: KLO, art. 20 lid 5
 Produkt: ministeriële regeling

105.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het geven van voorschriften voor het bijhouden van het schoolbezoek van leerlingen
 Periode: 1945 -1985
 Grondslag: LOW, art. 28 lid 10 (vanaf 1976: lid 6)
 Produkt: ministeriële regeling, o.a.:
 - Aanschrijving van 3 november 1933 nr. 15506
 - Aanschrijving van 24 maart 1934 nr. 8114
 - Leerplichtbeschikking van 23 juni 1971 Stct. 1971 nr. 135

106.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het bepalen van de leeftijd waarop leerlingen kunnen worden toegelaten tot het lager onderwijs en van de leeftijd waarop zij dit onderwijs dienen te hebben verlaten
 Periode: 1948 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 11 lid 1 en 2
 Produkt: besluit:
 - Koninklijk Besluit van 28 augustus 1934 Stct. 1934 nr. 171
 - Besluit van 17 maart 1951 Stb. 78
 Opmerking: de artikelen 2 en 23 van de WBO gaan eveneens over de doelgroep en de toelatingsleeftijd

107.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het verkorten of verlengen van de wettelijke termijnen waarop de toelating tot de in een bepaalde gemeente gelegen scholen voor gewoon lager onderwijs kan plaatsvinden
 Periode: 1951 - 1985
 Grondslag: Besluit bepaling van de leeftijd van toelating van 17 maart 1951 Stb. 1951 nr. 79 art. 4
 Produkt: beschikking
108.
 Actor: de Onderwijsraad
 Handeling: het adviseren van de minister omtrent het vaststellen van de leeftijd waarop kleuters de kleuterschool moeten verlaten
 Periode: 1955 -1985
 Grondslag: KLO, art. 15 lid 1
 Produkt: advies
109.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voorbereiden van regels met betrekking tot het vaststellen van de leeftijd waarop kleuters de kleuterschool moeten verlaten
 Periode: 1955 -1985
 Grondslag: KLO, art. 15 lid 1
 Produkt: AMvB:
 Besluit van 23 maart 1956 (Stb. 124) tot bepaling van de leeftijd, waarop de kleuters de kleuterschool moeten verlaten
 Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord
110.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het verlenen van vrijstelling van de eis dat het zesde leerjaar moet zijn doorlopen aan leerlingen die tot een school voor voortgezet lager onderwijs wensen te worden toegelaten
 Periode: 1945 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 11 lid 3
 Produkt: -
 besluit, o.a.:
 - Besluit rapport schoolhoofd van 29 maart 1968 Stb. 1968 nr. 172
 - beschikking vaststelling model-rapport van 3 februari 1972 Stct. 1972 nr. 37
111.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het geven van regels voor het gelijkstellen van een pedagoog of psycholoog aan de arts die bevoegd is tot het geven van een verklaring dat hij/zij een jongere niet geschikt acht om tot een school of instelling te worden toegelaten
 Periode: 1971 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Leerplichtwet 1969 art. 7
 Produkt: ministeriële regeling
112.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften omtrent het onderwijskundig rapport dat over iedere leerling die de school verlaat dient te worden opgesteld
 Periode: 1985 - (31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 26
 Produkt: AMvB

4.2.4 Ouders

113.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het vaststellen van de inrichting, de wijze van verkiezing van de leden en de verdere bevoegdheden van de oudercommissies en van de ouderraden voor een kleuterschool
Periode: 1955 -1985
Grondslag: KLO, art. 14 lid 3
Produkt: advies
Opmerking:

114.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere regels voor de inrichting, de wijze van verkiezing van de leden en de verdere bevoegdheden van de oudercommissies en van de ouderraden voor een kleuterschool
Periode: 1955 -1985
Grondslag: KLO, art. 14 lid 3
Produkt: AMvB:
Besluit van 26 oktober 1956 (Stb. 516) tot uitvoering van art. 14 lid 3 der Kleuteronderwijswet
Besluit adviesorganen openbaar kleuteronderwijs en gewoon lager onderwijs van 27 februari 1975 Stb. 82
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord

115.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften voor de totstandkoming, de inrichting en de verdere bevoegdheden van de oudercommissies, de ouderraden en de schoolraden
Periode: 1945 -1981
Grondslag: 1945 -1974: LOW, art. 20 lid 3;
1974 -1981: LOW, art. 20 lid 7
Produkt: AMvB:
- Koninklijk Besluit van 24 oktober 1938 Stb. 374
- Besluit adviesorganen openbaar lager onderwijs van 16 juni 1966 Stb. 256

116.

Actor: de inspectie
Handeling: het geven van een opdracht tot belegging van een ouderavond
Periode: 1945 -1974
Grondslag: Koninklijk Besluit van 24 oktober 1938 Stb. 374 art. 19
Produkt: beschikking

117.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van voorschriften met betrekking tot de vaststelling van de financiële draagkracht van de ouders van leerlingen die voor de vervoerskostenvergoeding in aanmerking kunnen komen
Periode: 1985 - 1992
Grondslag: WBO, art. 45 lid 3

Produkt: AMvB

118.

Actor: Provinciale staten

Handeling: het voorbereiden van nadere regels met betrekking de gehele of gedeeltelijke vergoeding van noodzakelijke vervoerskosten door het gemeentebestuur aan de in een gemeente wonende ouders van leerlingen

Periode: 1985 - 1988

Grondslag: WBO, art. 45 lid 3

Produkt: provinciale verordening

4.3 Bekostiging, kleuter- en lager onderwijs, de periode 1945-1985

In deze paragraaf zal nader ingegaan worden op de bekostiging van het kleuter- en lager onderwijs. Deze paragraaf heeft een andere structuur dan de paragraaf over de bekostiging van het basisonderwijs (paragraaf 4.4); de bekostigingssystematiek van de periode vóór 1985 was dan ook anders dan die van de periode erna. Bovendien werd er voor 1985 nog onderscheid gemaakt tussen het kleuter- en het lager onderwijs; de Wet op het Basisonderwijs maakt dit onderscheid niet. Deze scheiding tussen het kleuter- en het lager onderwijs wordt in deze paragraaf aangehouden.

Vóór 1985 vond de bekostiging van het kleuter- en lager onderwijs plaats op basis van het zogenaamde declaratiestelsel. De gemeenten declareerden de gemaakte kosten bij het Rijk. Het Rijk verleende voorschotten op de vergoeding, en op basis van de werkelijk gemaakte kosten vond dan naderhand een verrekening plaats.

De kostenposten werden in de Kleuter-onderwijswet en de Lager-onderwijswet gedefinieerd: de uitgaven bestonden onder andere uit:

- salarissen
- kosten voor vervolgonderwijs
- kosten voor stichten en inrichten, instandhouden, huren van gebouwen en terreinen
- kosten voor aanschaffen van meubilair
- kosten voor reparatie
- kosten voor onderhoud van meubilair, aanschaf van leermiddelen
- kosten voor verlichting, verwarming en schoonmaak
- kosten voor het verstrekken van voeding en kleding aan de schoolkinderen
- kosten voor de schoolbibliotheek
- kosten voor het gebruik van de schoolbaden
- kosten voor de verzekering van de schoolgebouwen
- kosten voor de oudercommissies, de ouderraad en de schoolraad
- kosten voor de administratie

Zie ook art. 55 van de Lager-onderwijswet en art. 38 van de Kleuter-onderwijswet voor de volledige opsomming.

4.3.1 Kleuteronderwijs

-Openbaar kleuteronderwijs- 119.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent de beschikbaarstelling van een bestaand gebouw als schoolgebouw aan een instelling of vereniging
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 2
Produkt: advies
Opmerking:

120.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het beschikbaar stellen van een bestaand gebouw als schoolgebouw aan een instelling of vereniging
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 2
Produkt: beschikking
Opmerking: deze handeling vond slechts plaats indien tussen schoolbestuur en gemeente in eerste instantie over het onderwerp geen overeenstemming was te bereiken; de wederpartij, de bouwkundig adviseur en de Onderwijsraad dienden hierbij te worden gehoord

121.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het verlenen van toestemming tot instandhouding van een openbare kleuterschool aan een gemeente indien de wettelijk voorgeschreven maatstaf voor instandhouding niet is gehaald
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 11 lid 2
Produkt: advies
Opmerking:

122.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van toestemming tot instandhouding van een openbare kleuterschool aan een gemeente indien de wettelijk voorgeschreven maatstaf voor instandhouding niet is gehaald
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 11 lid 2
Produkt: beschikking
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord; tegen deze beslissing stond beroep bij de Kroon open

123.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere regels omtrent de bouw en inrichting van het gebouw en het daarbij behorend terrein en omtrent het aantal toe te laten kleuters
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 18 lid 1
Produkt: AMvB:
Bouwbesluit Kleuteronderwijs van 16 september 1957, Stb. 361

124.
Actor: de inspectie
Handeling: het verstrekken van advies met betrekking tot de geschiktheid van een te bebouwen schoolterrein
Periode: 1957 - 1985
Grondslag: Bouwbesluit Kleuteronderwijs art. 2 lid 1
Produkt: advies

125.
Actor: de inspectie
Handeling: het verstrekken van advies met betrekking tot de voor een bouwopdracht aan te trekken architect of bouwkundige
Periode: 1957 - 1985
Grondslag: Bouwbesluit Kleuteronderwijs art. 6 lid 2
Produkt: advies

126.
Actor: de inspectie
Handeling: het verlenen van ontheffing van de in het Bouwbesluit Kleuteronderwijs gestelde eisen
Periode: 1957 - 1985
Grondslag: Bouwbesluit Kleuteronderwijs art. 23
Produkt: beschikking

127.
Actor: de inspectie / de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van de (ver)bouw van scholen, de verandering van inrichting, meubilair of speelplaats
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 18 lid 2
Produkt: beschikking
Opmerking: de inspecteur van de volksgezondheid en de door de minister van Onderwijs aangewezen bouwkundige dienden hierbij te worden gehoord; de minister kon deze beslissing slechts nemen in geval er na afwijzing door de inspecteur beroep bij hem/haar werd aangetekend
128.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het jaarlijks aan een gemeente verstrekken van een vergoeding voor de kosten van openbare kleuterscholen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 39 lid 1
Produkt: besluit
129.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het jaarlijks aan de gemeenten toekennen van een vergoeding voor de salariskosten van de kleuterleidsters
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 40 lid 2
Produkt: besluit / rijksbegrotingswet
130.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van regels op basis waarvan kan worden bepaald welke voor de kleuterleidsters bestemde bezoldiging niet door het rijk kan worden vergoed
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 40 lid 2
Produkt: ministeriële regeling
131.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van ontheffing van de eis dat een openstaande vacature voor kleuterleidster niet langer dan zes maanden onvervuld blijft
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 41 lid 2
Produkt: beschikking
132.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verstrekken van een verklaring waarin wordt aangegeven dat de bouw, inrichting, uitbreiding of verbouwing van een schoolgebouw werd verricht volgens de bij AMvB gestelde regels
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 42 lid 3
Produkt: beschikking/verklaring
- 133.

Actor: de schattingscommissie
Handeling: het schatten van de waarde van een schoolgebouw ter bepaling van het bedrag waarmee een te verstrekken vergoeding dient te worden verminderd
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 42 lid 5
Produkt: verklaring/advies

134.
Actor: de Onderwijsraad / de minister van Onderwijs
Handeling: het benoemen van een vertegenwoordiger in de commissie van schatters
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 42 lid 5
Produkt: beschikking

135.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het lager stellen van een vergoeding ten behoeve van de huisvesting indien een kleuterschool in belangrijke mate wordt gebruikt voor andere doeleinden
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 42 lid 6
Produkt: beschikking

136.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het jaarlijks vaststellen van een bedrag per lokaal dat als basis dient voor te verstrekken vergoedingen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 43 lid 1
Produkt: beschikking van 10 april 1956 nr. 29562 I; Stct.. van 12 april 1956, nr. 72
Opmerking: het gemeentebestuur kon tegen deze beslissing in beroep komen

137.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het jaarlijks vaststellen van een bedrag per kleuter dat als basis dient voor te verstrekken vergoedingen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 44 lid 1
Produkt: beschikking van 10 april 1956 nr. 29562 II; Stct.. van 12 april 1956, nr. 72
Opmerking: het gemeentebestuur kon tegen deze beslissing in beroep komen

138.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het voor een bepaalde school hoger stellen van het bedrag per lokaal of leerling dat dient als basis voor toe te kennen vergoedingen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 46 lid 1
Produkt: advies
Opmerking:

139.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voor een bepaalde school hoger stellen van het bedrag per lokaal of leerling dat dient als basis voor toe te kennen vergoedingen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 46 lid 1

Produkt: beschikking / besluit
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord; de gemeenteraad / de schoolbesturen konden tegen deze beslissing in beroep komen

140.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het definitief vaststellen van de door de gemeenteraad vastgestelde bedragen van totale uitgaven voor de verschillende posten van het kleuteronderwijs
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 47 lid 3
Produkt: besluit
Opmerking: de in de handeling bedoelde 'verschillende posten' zijn in de Kleuteronderwijswet gespecificeerd in art. 47 lid 1 en 2; gesubsidieerde bijzondere kleuterscholen konden tegen de besluiten die leiden tot de vastgestelde data in beroep komen bij de gedeputeerde staten

141.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere regels voor de bekostiging van het openbaar kleuteronderwijs
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 48 lid 1
Produkt: AMvB:
Besluit Vergoedingen Openbaar Onderwijs van 24 januari 1956 Stb. 28;
Besluit Vergoedingen Gemeentebuitgaven Kleuteronderwijs van 19 juni 1975 Stb. 348

142.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van richtlijnen voor de rijksvergoeding, de eventuele voorschotten daarop en van de datum waarop de gegevens hiervoor binnen dienen te zijn
Periode: 1975 - 1985
Grondslag: Besluit Vergoedingen Gemeentebuitgaven Kleuteronderwijs art. 2 en 3
Produkt: ministeriële regeling:

143.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlengen van het termijn waarop de gemeente de bij wet genoemde bescheiden dient te hebben toegestuurd om in aanmerking te kunnen komen voor rijksvergoedingen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: Besluit vergoedingen openbaar kleuter onderwijs art. 2 lid 3 en art. 3 lid 2
Produkt: besluit

144.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van modellen voor de te verstrekken gegevens t.b.v. de vaststelling van vergoedingen in het kader van het Besluit Vergoedingen Gemeentebuitgaven Kleuteronderwijs
Periode: 1975 - 1985
Grondslag: Besluit Vergoedingen Gemeentebuitgaven Kleuteronderwijs art. 14
Produkt: ministeriële regeling:

145.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het vaststellen van de rijksvergoeding waar een gemeente aanspraak op maakt of waarop opleidingsscholen voor kleuterleidsters wettelijk aanspraak op maken
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: Besluit vergoedingen openbaar kleuter onderwijs art. 10
Produkt: beschikking
Opmerking: tegen deze beslissing stond beroep open bij de Kroon

146.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van modellen voor het verstrekken van de benodigde opgaven bij een aanvraag om een rijksvergoeding
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: Besluit vergoedingen openbaar kleuter onderwijs art. 11
Produkt: beschikking, o.a.
Beschikking van 12 april 1956, nr. 26419, afdeling L.O.; Stcrt. 16 april 1956, nr. 74
Beschikking van 12 april 1956, nr. 26420, afdeling L.O.; Stcrt. 16 april 1956, nr. 72

-het gesubsidieerd bijzonder kleuter onderwijs-

147.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het lager stellen van het aantal kleuters dat als maatstaf dient voor de vaststelling van een te verstrekken subsidie aan een bijzondere kleuterschool t.b.v. de stichtingskosten
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 51 lid 2
Produkt: besluit

148.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het nemen van een beslissing over het bestek, de terreinkeuze, de eerste inrichting of de raming der kosten bij de stichting van een te subsidiëren kleuterschool
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 55 lid 6
Produkt: advies
Opmerking:

149.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing over het bestek, de terreinkeuze, de eerste inrichting of de raming der kosten bij de stichting van een te subsidiëren kleuterschool
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 55 lid 6
Produkt: beschikking
Opmerking: deze handeling vond slechts plaats indien tussen schoolbestuur en gemeente in eerste instantie over de onderwerpen geen overeenstemming was te bereiken; de wederpartij, de bouwkundig adviseur en de Onderwijsraad dienden hierbij te worden gehoord

150.

Actor: de inspectie
Handeling: het verstrekken van advies over het bestek voor de bouw van een school die door de gemeente wordt gesticht
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 55 lid 9
Produkt: advies
Opmerking: de door de minister aangewezen bouwkundige diende hierbij te worden gehoord

151.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van vrijstelling van de bepaling dat de waarborgsom geheel of gedeeltelijk aan de gemeente vervalt bij dalingen van het aantal kleuters op een bepaalde tijd na de stichting van een kleuterschool
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 57 lid 4
Produkt: beschikking

152.

Actor: de minister van Onderwijs / minister van Financiën
Handeling: het vaststellen van het percentage over de waarborgsom of over het niet-vervallen gedeelte daarvan, dat door de gemeente aan het schoolbestuur dient te worden

betaald
Periode: 1974 - 1985
Grondslag: KLO, art. 57 lid 5
Produkt: besluit

153.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van beslissingen inzake geschillen tussen schoolbestuur en gemeente over de storting, verrekening of terugontvangst van waarborgsommen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 58 lid 4
Produkt: beschikking

154.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het bepalen van het bedrag dat de gemeente als vergoeding dient te verstrekken voor de kosten die boven de voor bouwwerkzaamheden geraamde kosten liggen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 59 lid 3
Produkt: advies
Opmerking:

155.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het bepalen van het bedrag dat de gemeente als vergoeding dient te verstrekken voor de kosten die boven de voor bouwwerkzaamheden geraamde kosten liggen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 59 lid 3
Produkt: beschikking
Opmerking: deze handeling vond slechts plaats indien tussen schoolbestuur en gemeente in eerste instantie over het onderwerp geen overeenstemming was te bereiken; de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord

156.
Actor: de inspectie
Handeling: het inhouden en eventueel weer beschikbaar stellen van vergoedingen bij het niet naleven van de voorwaarden met betrekking tot de ingebruikneming, het onderhoud en de bestemming door een schoolbestuur
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 61 lid 2
Produkt: beschikking
Opmerking: het weer beschikbaar stellen kon plaatsvinden na herstel in het voldoen aan voorwaarden

157.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van beslissingen in geschillen met betrekking tot de naleving van de voorwaarden met betrekking tot de ingebruikneming, het onderhoud en de bestemming en de opschorting van vergoedingen in verband daarmee
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 61 lid 3
Produkt: beschikking
Opmerking: deze handeling vond slechts plaats indien tussen school-/gemeentebestuur en onderwijsinspectie geschillen waren ontstaan

158.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het goedkeuren van vervreemding van een schoolgebouw met bijbehorend terrein door een schoolbestuur, teneinde uit de opbrengst de stichting van een ander schoolgebouw te bekostigen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 61 lid 4
Produkt: beschikking

159.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het vaststellen van het bedrag dat een instelling of vereniging de gemeente verschuldigd is bij het in eigendom behouden van een schoolgebouw
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 61 lid 6
Produkt: beschikking

160.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing dat een instelling of vereniging heeft opgehouden een gebouw of een op zichzelf staande school overeenkomstig zijn bestemming te gebruiken
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 61 lid 6
Produkt: beschikking

161.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verstrekken van een verklaring met betrekking tot de buiten gebruikstelling van een gebouw ten behoeve van de terugontvangst van een waarborgsom
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 61 lid 7
Produkt: verklaring

162.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften voor de uitvoering van bepalingen met betrekking tot het gesubsidieerd bijzonder kleuteronderwijs
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 64
Produkt: AMvB:
Besluit van 11 juli 1956, Stb. 392, tot uitvoering van de artikelen 50 tot en met 63 der Kleuteronderwijswet

163.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere regels ter bepaling van een tarief volgens welk de gemeente / het schoolbestuur schoolgeld kan heffen
Periode: 1955 - 1975
Grondslag: KLO, art. 49 lid 1; art. 66 lid 9
Produkt: AMvB:
Besluit Schoolgeld Kleuteronderwijs van 12 juni 1956 Stb.

164.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het nemen van een beslissing een kleuterschool voor vergoeding in aanmerking te brengen ook al zijn de daarvoor voorgeschreven normen/voorwaarden niet gehaald
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 69 lid 2
Produkt: advies
Opmerking:

165.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing een kleuterschool voor vergoeding in aanmerking te brengen ook al zijn de daarvoor voorgeschreven normen/voorwaarden niet gehaald
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 69 lid 2
Produkt: beschikking
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord; tegen deze beslissing stond beroep open

166.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het per dienstjaar namens het rijk toekennen van de vergoedingen waarop de kleuterscholen volgens bepalingen in de wet aanspraak maken
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 70 lid 1
Produkt: besluit

167.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het nemen van een beslissing op een aanvraag van het bestuur van een kleuterschool om een vergoeding voor de aan kleuterleidsters verstrekte salarissen of uitkeringen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 71 lid 1 en lid 2
Produkt: advies
Opmerking:

168.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing op een aanvraag van het bestuur van een kleuterschool om een vergoeding voor de aan kleuterleidsters verstrekte salarissen of uitkeringen
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 71 lid 1 en lid 2
Produkt: beschikking
Opmerking: het toetsen van de bekostigingsvoorwaarden voor overige kosten is onderdeel van deze handeling; tegen deze beslissing stond beroep open bij de Kroon waarbij de Onderwijsraad diende te worden gehoord

169.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing tot toekenning van een hoger bedrag per kleuter of lokaal dan het vastgesteld bedrag waarop het bestuur van een bijzondere kleuterschool aanspraak maakt
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 74 lid 1
Produkt: beschikking

Opmerking: tegen deze beslissing stond beroep bij de Kroon open

170.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften voor de uitvoering van bepalingen die de vergoeding voor overige kosten regelen

Periode: 1955 - 1985

Grondslag: KLO, art. 76 lid 1

Produkt: AMvB:

- Besluit van 28 mei 1956, Stb. 291, houdende vaststelling van nadere voorwaarden voor de akte van benoeming van leidsters aan bijzondere kleuterscholen, alsmede voor de samenstelling en werking der commissies van beroep voor die leidsters
- Besluit Vergoedingen Bijzonder Kleuteronderwijs van 4 februari 1956 Stb. 49 en van 19 juni 1975 Stb. 349

171.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het vaststellen en wijzigen van een vergoeding, de eventuele voorschotten daarop en van de datum waarop de gegevens hiervoor binnen dienen te zijn

Periode: 1975 - 1985

Grondslag: Besluit Vergoedingen Gemeenteuitgaven Kleuteronderwijs art. 2 en 3; Besluit Vergoedingen Bijzonder Kleuteronderwijs art. 5

Produkt: beschikking

172.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het goedkeuren van de borg die een schoolbestuur aandraagt als garantie voor het nakomen van de verplichtingen uit ontvangen voorschotten

Periode: 1955 - 1985

Grondslag: Besluit Vergoedingen Bijzonder Kleuteronderwijs art. 10 lid 1

Produkt: beschikking

173.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het erkennen van een organisatie van schoolbesturen als borg ter garantie voor het nakomen van verplichtingen van de besturen, voortvloeiend uit ontvangen voorschotten

Periode: 1955 - 1985

Grondslag: Besluit Vergoedingen Bijzonder Kleuteronderwijs art. 10 lid 2

Produkt: beschikking

174.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het vaststellen, weigeren of opschorten van een voorschot op de rijksvergoeding waar een schoolbestuur aanspraak op maakt

Periode: 1955 - 1985

Grondslag: Besluit Vergoedingen Bijzonder Kleuteronderwijs art. 11

Produkt: beschikking

175.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het vaststellen van het bedrag van de rijksvergoeding waar een school aanspraak op

maakt
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: Besluit Vergoedingen Bijzonder Kleuteronderwijs art. 13
Produkt: beschikking

176.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de termijn waarop terugstorting van teveel uitbetaalde voorschotten dient te zijn verricht
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: Besluit Vergoedingen Bijzonder Kleuteronderwijs art. 14 lid 4
Produkt: besluit

177.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van modellen voor het verstrekken van de benodigde opgaven bij een aanvraag om een rijksvergoeding
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: Besluit Vergoedingen Bijzonder Kleuteronderwijs art. 21
Produkt: ministeriële regeling

178.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het namens het rijk per dienstjaar vergoeden van de kosten die gemeenten ten behoeve van de stichting van bijzondere kleuterscholen maken
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 77 lid 1
Produkt: besluit

179.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van voorschriften voor de uitvoering van de bepaling die de rijksvergoeding aan gemeenten ten behoeve van het (bijzonder) kleuteronderwijs regelt
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 78 lid 1
Produkt: AMvB:
Besluit Vergoedingen Openbaar Kleuteronderwijs van 24 januari 1956 Stb. 28

180.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van toestemming tot afwijking van de bepaling dat de gemeente aan bijzondere scholen geen andere betalingen verricht dan die bij de wet zijn toegestaan
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 119
Produkt: beschikking

181.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verminderen van de vastgestelde huursom met een bedrag per lokaal per jaar in verband met de invoering van de Kleuteronderwijswet 1955 en de daarbij voor het eerst toe te kennen vergoedingen
Periode: 1955 - 1985

Grondslag: KLO, art. 127
Produkt: beschikking van 1 augustus 1956, nr. 36600; Stcrt. van 3 augustus 1956 nr. 150

182.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het lager stellen van de jaarlijkse rijksvergoeding aan gemeenten indien de school of scholen in die gemeente mede op andere wijze werden bekostigd
Periode: 1955 - 1985
Grondslag: KLO, art. 128 lid 1
Produkt: beschikking

183.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van het bedrag dat voor het onderhoud van het bureau voor de inspectie beschikbaar kan worden gesteld
Periode: 1958 - 1985
Grondslag: Besluit Rijksschooltoezicht op het Kleuteronderwijs art. 34 en 35
Produkt: besluit

4.3.2 Lager onderwijs

-openbaar gewoon lager, voortgezet lager, uitgebreid lager en vervolgonderwijs-

184.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van modellen voor de opgaven van gegevens m.b.t. de vaststelling van de rijksvergoedingen en voorschotten daarop
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: Koninklijk Besluit 26 november 1937 Stb. 374 art. 10; Besluit vergoedingen bijzonder lager onderwijs art. 20
Produkt: ministeriële regeling

185.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het besluiten tot instandhouding van een school ook al is het aantal leerlingen minder dan de voorgeschreven maatstaf voor de instandhouding
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 22bis lid 6
Produkt: beschikking
Opmerking: dit besluit wordt slechts in bijzondere gevallen genomen op verzoek van een gemeenteraad

186.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere regels omtrent het jaarsalaris van de schoolhoofden en het overig onderwijzend personeel
Periode: 1948 - 1985
Grondslag: LOW, art. 30
Produkt: AMvB:
- Koninklijk Besluit van 29 januari 1924 Stb. 23

187.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het nemen van een beslissing tot doorbetalen van het salaris na verstrijken van verlof wegens ziekte in uitzonderlijke gevallen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: Besluit van 29 januari 1924, Stb. 23 art. 3
Produkt: beschikking

188.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nietig verklaren of verhogen van een door de gemeente vastgesteld bedrag dat per leerling aan een school beschikbaar wordt gesteld en het aansluitend opnieuw vaststellen van dit bedrag
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 55bis lid 3
Produkt: beschikking

189.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het buiten aanmerking stellen van een school waarvoor de uit te keren bedragen per leerling dienen te worden berekend, indien deze school een te gering aantal leerlingen heeft
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 55quater lid 1
Produkt: beschikking
Opmerking: bij de vaststelling van het bedrag per leerling voor deze school wordt het aantal leerlingen dan niet in overweging genomen

190.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het jaarlijks vergoeden van de salarissen van schoolhoofden en onderwijzers en van degenen die deze tijdelijk vervangen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 56 lid 1
Produkt: besluit:

191.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere regels voor het aanwijzen van de wettelijk verplichte aantallen onderwijzers indien er sprake is van boventalligen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 56 lid 1
Produkt: AMvB:
- Koninklijk Besluit van 26 november 1937 Stb. 374

192.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het vergoeden van het jaarsalaris of een deel daarvan aan boventallig onderwijzend personeel
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 56 lid 2
Produkt: advies
Opmerking:

193.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vergoeden van het jaarsalaris of een deel daarvan aan boventallig onderwijzend personeel
 Periode: 1945 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 56 lid 2
 Produkt: besluit
 Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord
194.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voor vergoeding in aanmerking brengen van scholen voor voortgezet gewoon lager onderwijs ondanks dat de gemeente waarin deze scholen zijn gevestigd niet voldoet aande daarvoor te hanteren maatstaf van aantal ingezetenen
 Periode: 1950 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 56bis lid 2
 Produkt: beschikking
195.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het verlenen van ontheffing van de eis betreffende het aantal leerlingen dat een school voor uitgebreid lager onderwijs in het tweede en derde leerjaar dient te hebben om voor vergoeding in aanmerking te blijven
 Periode: 1950 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 57 lid 3
 Produkt: beschikking
196.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het verlenen van ontheffing van de eis dat een gemeente alleen voor vergoeding van het salaris over bestaande vacatures op scholen in aanmerking komt indien deze vacatures niet langer dan zes maanden open staan
 Periode: 1948 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 59 lid 2
 Produkt: beschikking
197.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften omtrent de vergoedingen voor salarissen en mogelijke afwijkingen op de daarbij geldende voorwaarden, en de voorschotten die op basis van het recht op vergoeding kan worden genoten
 Periode: 1945 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 60 lid 1
 Produkt: AMvB: o.a.
 - Besluit van 26 november 1937 Stb. 374
 - Besluit vergoedingen openbaar lager onderwijs van 19 juni 1975 Stb. 1975, nr. 346
198.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vaststellen van een datum later dan wettelijk is voorgeschreven voor de verzending door een gemeente- of schoolbestuur van de gegevens voor vaststelling van de rijksvergoedingen
 Periode: 1975 - 1985
 Grondslag: Besluit vergoedingen openbaar lager onderwijs art. 2 lid 3; Besluit vergoedingen

- Product: bijzonder lager onderwijs art. 5 lid 3
 beschikking
- 199.
- Actor: de Onderwijsraad
 Handeling: het adviseren van de minister omtrent het vaststellen of wijzigen van het bedrag van de rijksvergoeding waar een gemeente aanspraak op maakt en van eventueel te verstrekken voorschotten daarop
 Periode: 1975 - 1985
 Grondslag: Besluit vergoedingen openbaar lager onderwijs art. 7 en 10; Besluit vergoedingen bijzonder lager onderwijs art. 12 lid 3 en art. 13 lid 2
 Product: advies
 Opmerking:
- 200.
- Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vaststellen of wijzigen van het bedrag van de rijksvergoeding waar een gemeente aanspraak op maakt en van eventueel te verstrekken voorschotten daarop
 Periode: 1975 - 1985
 Grondslag: Besluit vergoedingen openbaar lager onderwijs art. 7 en 10; Besluit vergoedingen bijzonder lager onderwijs art. 12 lid 3 en art. 13 lid 2
 Product: besluit
 Opmerking: tegen deze beslissing staat beroep open waarbij de Onderwijsraad diende te worden gehoord
- 201.
- Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vaststellen van modellen voor de door gemeentebesturen te verstrekken gegevens ter vaststelling van de rijksvergoedingen
 Periode: 1975 - 1985
 Grondslag: Besluit vergoedingen openbaar lager onderwijs art. 11
 Product: ministeriële regeling
- 202.
- Actor: de inspectie / de minister van Onderwijs
 Handeling: het goedkeuren van de plannen voor bouw, verbouw, uitbreiding en verandering van inrichting van scholen en voor de aankoop van grond
 Periode: 1948 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 69
 Product: beschikking
 Opmerking: een door de minister van Onderwijs aangewezen bouwkundige diende hierbij te worden gehoord
- 203.
- Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het aanwijzen van een bouwkundige die adviseert in alle voornemens tot bouw, verandering van bouw en/of inrichting van een school
 Periode: 1948 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 69
 Product: beschikking
- 204.
- Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het nemen van een beslissing met betrekking tot de goedkeuring van voornemens tot bouw, verandering van bouw en/of inrichting van een school indien een inspecteur

weigert de goedkeuring te verlenen
Periode: 1948 - 1985
Grondslag: LOW, art. 69
Produkt: beschikking

-bijzonder gewoon lager, voortgezet gewoon lager, uitgebreid lager onderwijs en vervolgonderwijs-

205.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het toekennen van een vergoeding voor de stichting van een schoolgebouw
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 73 lid 1
Produkt: beschikking

206.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het toekennen van een vergoeding voor de uitbreiding, verbouwing, het herstel, de verandering van inrichting van een schoolgebouw of de aanschaf van schoolmeubelen of leermiddelen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 73 lid 3
Produkt: beschikking

207.

Actor: de inspectie
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het nemen van een beslissing met betrekking tot de keuze van het terrein, de gekozen eerste inrichting of de kostenraming door een schoolbestuur indien de gemeente daar in eerste instantie bezwaar tegen heeft geuit
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 77 lid 6
Produkt: advies
Opmerking:

208.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het nemen van een beslissing met betrekking tot de keuze van het terrein, de gekozen eerste inrichting of de kostenraming door een schoolbestuur indien de gemeente daar in eerste instantie bezwaar tegen heeft geuit
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 77 lid 6
Produkt: advies
Opmerking:

209.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing met betrekking tot de keuze van het terrein, de gekozen eerste inrichting of de kostenraming door een schoolbestuur indien de gemeente daar in eerste instantie bezwaar tegen heeft geuit
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 77 lid 6
Produkt: beschikking
Opmerking: de inspecteur en de Onderwijsraad dienden hierbij te worden gehoord

210.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing in een te treffen bruikleen-overeenkomst tussen een

gemeente en een bestuur van een bijzondere school i.v.m. het recht van de laatste op het medegebruik van een lokaal of terrein
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 80 lid 3
Produkt: beschikking
Opmerking: de beslissing wordt genomen nadat de gemeente of het schoolbestuur zelf geen overeenstemming hebben kunnen bereiken

211.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing in een geschil omtrent de beschikbaarstelling of overdracht van een gebouw door een gemeente aan een schoolbestuur
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 80 lid 5
Produkt: beschikking

212.
Actor: de inspectie
Handeling: het nemen van een beslissing tot inhouding van een vergoeding indien een instelling of vereniging een gebouw niet binnen drie maanden na de oplevering in gebruik neemt
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 83 lid 2
Produkt: beschikking
Opmerking: de inhouding vindt plaats totdat het betreffend schoolbestuur voorzieningen heeft getroffen

213.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing dat een instelling of vereniging blijvend heeft opgehouden een gebouw of gedeelte daarvan overeenkomstig zijn bestemming te gebruiken
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 83 lid 5
Produkt: beschikking

214.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing met betrekking tot de mogelijkheid dat een instelling of vereniging het eigendom over een gebouw behoudt tegen betaling aan de gemeente en het vaststellen van het bedrag voor die betaling
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 83 lid 5
Produkt: beschikking

215.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verstrekken van een verklaring waaruit de reden voor het buiten gebruik stellen van een gebouw blijkt zodat kan worden beoordeeld of de door het schoolbestuur aan de gemeente terug te betalen waarborgsom vervalt of niet
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 83 lid 6
Produkt: verklaring

216.
Actor: de Onderwijsraad / de minister van Onderwijs

Handeling: het benoemen van een deskundige die de Onderwijsraad / het ministerie vertegenwoordigt in de commissie van schatters
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 85 lid 1
Produkt: beschikking
Opmerking: de commissie bepaalde de verschillende maatstaven ter beoordeling van de grootte van vergoedingen, waarborgsommen, etc.

217.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften met betrekking tot de in de Lager-
onderwijswet 1920 geregelde onderwerpen omtrent schoolgebouwen en hun inrichting
Periode: 1945 - 1948
Grondslag: LOW, art. 86
Produkt: AMvB:
- Besluit van 31 december 1920 Stb. 953

218.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vergoeden van de kosten van instandhouding van bijzondere scholen indien
voldaan wordt aan de daartoe gestelde voorwaarden
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 88
Produkt: besluit

219.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het aan het gemeentebestuur verstrekken van een machtiging tot het goedkeuren van
de voorwaarden waaronder de rente over het kapitaal aan het schoolbestuur kan
worden verstrekt ter vergoeding van de herbouw van een schoolgebouw i.v.m.
oorlogsschade
Periode: 1948 - 1985
Grondslag: LOW, art. 87ter lid 1
Produkt: beschikking

220.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing tot het geheel of gedeeltelijk doorbetalen van een
vergoeding voor de herbouw van een schoolgebouw i.v.m. oorlogsschade of het treffen
van een regeling inzake de geldelijke verplichtingen
Periode: 1948 - 1985
Grondslag: LOW, art. 87ter lid 2
Produkt: beschikking

221.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van beslissingen in geschillen die er ontstaan met betrekking tot eventuele
vergoedingen voor de herbouw van schoolgebouwen i.v.m. oorlogsschade
Periode: 1948 - 1985
Grondslag: LOW, art. 87octies
Produkt: beschikking

222.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verstrekken van een machtiging aan het schoolbestuur voor het verstrekken van een vergoeding aan een bijzondere lagere school op gronden anders dan bepaald bij art. 72 t/m 86 van de Lager-onderwijswet 1920
Periode: 1948 - 1985
Grondslag: LOW, art. 88bis lid 1
Produkt: beschikking
Opmerking: tegen een weigering tot het verstrekken van de machtiging kan bij de minister / de Kroon beroep worden aangetekend

223.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van nadere regels omtrent:
- de bouw en inrichting van de lokalen waarin lager schoolonderwijs gegeven wordt,
- de inrichting van de terreinen voor onderwijs in lichamelijke oefening
- het aantal leerlingen dat in die scholen mag worden toegelaten
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 6; art. 89 lid 8
Produkt: AMvB:
- Bouwbesluit Lager Onderwijs; Stb. 1959, nr. 200
- Koninklijk Besluit van 15 februari 1924, Stb. 48
- Koninklijk Besluit van 14 juni 1930, Stb. 262
- Bouwbesluit lager onderwijs van 10 juni 1959 Stb. 200

224.
Actor: de inspectie / de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van vrijstelling van de eis dat de lokalen bestemd voor onderwijs één gebouwencomplex dienen te vormen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: Besluit van 15 februari 1924 Stb. 1924 nr. 48 art. 2 lid 2; Bouwbesluit lager onderwijs art. 4 lid 1
Produkt: beschikking

225.
Actor: de inspectie
Handeling: het verlenen van vrijstelling van het voorschrift dat een gebouw bestemd voor onderwijs binnenshuis niet in direct verband staat met een voor bewoning bestemd gebouw
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: Besluit van 15 februari 1924 Stb. 1924, nr. 48 art. 4 lid 2; Bouwbesluit lager onderwijs art. 5
Produkt: beschikking

226.
Actor: de inspectie
Handeling: het uitbrengen van advies met betrekking tot de bevoegdheid van de bouwkundige en zijn geschiktheid
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: Besluit van 15 februari 1924 art. 5 lid 2; Bouwbesluit lager onderwijs art. 6 lid 2
Produkt: advies

227.

Actor: de inspectie
Handeling: het verstrekken van advies m.b.t. de bouw en verbouw van scholen voor lager onderwijs, de inrichting van deze scholen en de terreinen voor lichamelijke oefening
Periode: 1947 - 1985
Grondslag: Koninklijk Besluit van 22 augustus 1947 Stct.. 1947 nr. 167 art. 4
Produkt: advies

228.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing dat een vastgestelde afwijking van het rooster van lessen aanleiding geeft tot het aanpassen van de vergoeding
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 90 lid 5
Produkt: beschikking

229.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van een besluit ter bepaling van het gedeelte van bijzondere scholen dat niet, of slechts gedeeltelijk in aanmerking komt voor een vergoeding voor de instandhouding op basis van de in de wet genoemde criteria
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 96 lid 1
Produkt: besluit

230.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het nemen van een beslissing dat een bijzondere school toch voor vergoeding voor de instandhouding in aanmerking komt ondanks deze niet voldoet aan de daarvoor gestelde wettelijke voorwaarden of het verlenen van ontheffing van (één van) de gestelde voorwaarden
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 96 lid 3 en lid 4 en art. 96bis lid 1
Produkt: advies
Opmerking:

231.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing dat een bijzondere school toch voor vergoeding voor de instandhouding in aanmerking komt ondanks het feit dat deze niet voldoet aan de daarvoor gestelde wettelijke voorwaarden betreffende het leerlingenaantal en het verlenen van ontheffing van (één van) de gestelde voorwaarden
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 96 lid 3 en lid 4 en art. 96bis lid 1
Produkt: beschikking
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord

232.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vergoeden van de jaarsalarissen van het onderwijzend personeel op bijzondere scholen die aan de wettelijk gestelde voorwaarden hebben voldaan
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 97 lid 1
Produkt: besluit

233.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van ontheffing van een voorschrift tot het uitvoeren van een vermindering op het salaris van onderwijzend personeel op bijzondere scholen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 97 lid 2 t/ m 4 en art. 100 lid 5
Produkt: besluit

234.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing op de door schoolbesturen gedane aanvragen om vergoeding van de salarissen van hun personeel en het bepalen van het te vergoeden bedrag
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 99 lid 1 en lid 2
Produkt: beschikking
Opmerking: tegen deze beslissing kan een schoolbestuur bij de minister of de ministerraad in beroep komen

235.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het vaststellen van een bedrag dat per leerling aan een bijzondere school zal worden vergoed indien de gemeente niet binnen een maand na opening van de school tot vaststelling heeft kunnen komen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 101 lid 5
Produkt: beschikking

236.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het vaststellen van het bedrag aan administratiekosten waarmee een vergoeding per leerling wordt verhoogd
Periode: 1964 - 1985
Grondslag: LOW, art. 101 lid 8
Produkt: advies
Opmerking:

237.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van het bedrag aan administratiekosten waarmee een vergoeding per leerling wordt verhoogd
Periode: 1964 - 1985
Grondslag: LOW, art. 101 lid 8
Produkt: besluit
Opmerking: de Onderwijsraad diende hierbij te worden gehoord

238.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het vaststellen van het bedrag ter verhoging van het voor de dekking van administratiekosten bedoeld deel van de vergoeding per leerling op bijzondere scholen
Periode: 1964 - 1985
Grondslag: LOW, art. 101 lid 8
Produkt: besluit: o.a.
Koninklijk Besluit van 18 februari 1948 nr. 31

239.
 Actor: de gedeputeerde staten
 Handeling: het nemen van een beslissing ten aanzien van een beroep aangetekend tegen een besluit van de gemeente met betrekking tot het te geven vakonderwijs
 Periode: 1945 - 1982
 Grondslag: LOW, art. 101bis
 Produkt: beschikking
240.
 Actor: de Onderwijsraad
 Handeling: het adviseren van de minister omtrent het op een hoger bedrag per leerling stellen van een vergoeding aan een school indien de gemeente waarin die school zich bevindt in bijzondere omstandigheden verkeert
 Periode: 1945 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 101ter lid 1
 Produkt: advies
 Opmerking:
241.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het op een hoger bedrag per leerling stellen van een vergoeding aan een school indien de gemeente waarin die school zich bevindt in bijzondere omstandigheden verkeert
 Periode: 1945 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 101ter lid 1
 Produkt: beschikking
 Opmerking: burgemeester en wethouders en de Onderwijsraad dienden hierbij te worden gehoord; tegen een besluit tot deze handeling kan beroep worden aangetekend bij de minister c.q. de Kroon
242.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het geven van voorschriften met betrekking tot de uitvoering van bepalingen omtrent de vergoedingen bijzonder lager onderwijs
 Periode: 1958 - 1985
 Grondslag: LOW, art. 105
 Produkt: besluit:
 - Besluit vergoedingen bijzonder lager onderwijs van 19 juni 1975 Stb. 347
243.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voorbereiden van nadere regels voor de uitvoering van de bepalingen betreffende uitkering van het Rijk aan de gemeenten voor de kosten van het Lager Onderwijs
 Periode: 1945 - 1961
 Grondslag: LOW, art. 128bis tot en met 128quinquies
 Produkt: AMvB:
 - Besluit uitkeringen materiële kosten lager onderwijs van 16 januari 1984 Stb. 1984 nr. 12
 Opmerking: de raad voor de gemeentefinanciën diende hierbij te worden gehoord
244.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vaststellen van de vorm van de door een gemeentebestuur in te zenden opgaven t.b.v. de uitkering materiële kosten
 Periode: 1984 - 1985

Grondslag: Besluit uitkeringen materiële kosten lager onderwijs art. 2 lid 1
Produkt: besluit

245.

Actor: de commissaris der koningin
Handeling: het inzenden van de opgaven t.b.v. de uitkering materiële kosten indien een gemeente dit niet binnen het vereiste termijn heeft gedaan
Periode: 1984 - 1985
Grondslag: Besluit uitkeringen materiële kosten lager onderwijs art. 2 lid 2
Produkt: beschikking

246.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van vrijstelling van het bepaalde dat de uitkering materiële kosten per lokaal plaatsvindt
Periode: 1984 - 1985
Grondslag: Besluit uitkeringen materiële kosten lager onderwijs art. 4 lid 5
Produkt: beschikking

247.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van het stichtingsjaar t.b.v. de uitkering materiële kosten indien daarvoor de nodige gegevens ontbreken of na vernieuwing/verbouwing van een lokaal
Periode: 1984 - 1985
Grondslag: Besluit uitkeringen materiële kosten lager onderwijs art. 4 lid 6 en lid 7
Produkt: beschikking

248.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de uitkering lager onderwijs, uitkering buitengewoon onderwijs en de uitkering in verband met vervoerskosten voor elke gemeente
Periode: 1984 - 1985
Grondslag: Besluit uitkeringen materiële kosten lager onderwijs art. 15
Produkt: beschikking

249.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het beslissen op aanvragen om nadere voorzieningen op de uitkering voor materiële kosten van een gemeentebestuur
Periode: 1984 - 1985
Grondslag: Besluit uitkeringen materiële kosten lager onderwijs art. 16
Produkt: beschikking
Opmerking: de raad voor de gemeentefinanciën diende te worden gehoord

-overig-

250.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften voor de uitvoering van de bepalingen omtrent te verstrekken vergoedingen
Periode: 1945 - 1952
Grondslag: LOW, art. 162 lid 6
Produkt: AMvB

251.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een besluit tot het geheel of gedeeltelijk doen vervallen van een

vergoeding indien de vereiste aantallen leerlingen niet zijn bereikt
Periode: 1945 - 1952
Grondslag: LOW, art. 170 lid 1
Produkt: beschikking

252.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het opstellen van regels voor de uitbetaling van de jaarsalarissen aan gemeenten en aan hoofden van bijzondere scholen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 196 lid 7
Produkt: AMvB: o.a.
- Besluit van 5 maart 1921, Stb. 171

253.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verhogen van de vergoeding die aan een bijzondere lagere school wordt verstrekt voor de terreinen en gebouwen in verband met op de school rustende geldelijke verplichtingen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 205 lid 2
Produkt: beschikking

254.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van door een schoolbestuur gestelde borgen t.b.v. de verplichting tot terugbetaling van eventueel te veel verstrekte voorschotten
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: Koninklijk Besluit van 23 augustus 1933 Stb. 456 art. 10 ;
Koninklijk Besluit van 26 november 1937 Stb. 375 art. 10 lid 1; Besluit vergoedingen bijzonder lager onderwijs art. 10 lid 1
Produkt: beschikking

255.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het erkennen van organisaties met rechtspersoonlijkheid die zich borg stellen voor de nakoming van verbintenissen die aangesloten schoolbesturen aangaan
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: Koninklijk Besluit van 26 november 1937 Stb. 375 art. 10 lid 2; Besluit vergoedingen bijzonder lager onderwijs art. 10 lid 2
Produkt: beschikking
Opmerking: vb. de Nederlandse Rooms Katholieke Schoolraad; de Vereniging voor Christelijk Volksonderwijs; de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs

256.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van een voorschot en van het definitief bedrag van de Rijksvergoeding waarop een gemeente aanspraak maakt in het kader van de uitbetalingen van salarissen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: Koninklijk Besluit 26 november 1937 Stb. 374 art. 7 en 9; Besluit vergoedingen bijzonder lager onderwijs art. 11

Produkt: beschikking

257.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van regels voor de uitbetaling van vergoedingen aan besturen van de bijzondere lagere scholen voor terreinen en gebouwen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 205 lid 4
Produkt: AMvB

258.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de wijze waarop een akte van taxatie voor schoolgebouwen en - terreinen dient te worden opgemaakt
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: Besluit van 30 mei 1921, Stb. 749 lid 9
Produkt: besluit

259.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verstrekken van een bijdrage aan het bestuur van een bijzondere school die niet kan voldoen aan de voorwaarden die gesteld worden om in aanmerking te komen voor een reguliere vergoeding voor de instandhouding
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 204 lid
Produkt: beschikking

260.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van beslissingen in geschillen die ontstaan omtrent de toepassing van regels met betrekking tot aan bijzondere scholen te verstrekken vergoedingen voor terreinen en gebouwen
Periode: 1945 - 1985
Grondslag: LOW, art. 205 lid 11
Produkt: beschikkingen

4.3.3 voorzieningen in de huisvesting kleuter- en lager onderwijs-

261.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van de uitvoering van een besluit van de gemeenteraad tot bouw, uitbreiding of verbouwing van een (nieuw) schoolgebouw of gymnastieklokaal
Periode: 1981 - 1983
Grondslag: Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. art. 2 lid 2
Produkt: beschikking

262.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van nadere voorschriften met betrekking tot de aard van te verstrekken gegevens in de procedure tot goedkeuring van een besluit van een gemeenteraad tot bouw
Periode: 1981 - 1983
Grondslag: Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. art. 2 lid 4

Produkt: ministeriële regeling

263.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van toestemming tot het verrichten van uitgaven ten behoeve van
bouwkundige voorzieningen aan de gemeente of een schoolbestuur
Periode: 1981 - 1983
Grondslag: Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. art. 3 lid 1
Produkt: beschikking

264.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van voorschriften met betrekking tot de aard van de te verstrekken
gegevens in de procedure ter verlening van toestemming voor het verrichten van
uitgaven voor bouwkundige voorziening
Periode: 1981 - 1983
Grondslag: Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. art. 3 lid 3
Produkt: ministeriële regeling

265.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van toestemming tot het treffen van voorzieningen in de behoefte aan
huisvesting voor onderwijs (ook in lichamelijke oefening) anders dan eerder
goedgekeurde bouwkundige voorzieningen
Periode: 1981 - 1983
Grondslag: Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. art. 4 lid 1
Produkt: beschikking

266.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van toestemming voor de ingebruikneming of uitbreiding van het gebruik
van een gymnastieklokaal
Periode: 1981 - 1983
Grondslag: Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. art. 4 lid 2
Produkt: beschikking

267.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing inzake een geschil tussen het bestuur van een
bijzondere school en een gemeente met betrekking tot de plaats van een voor
onderwijs beschikbaar te stellen lokaal
Periode: 1981 - 1983
Grondslag: Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. art. 5 lid 2
Produkt: beschikking

268.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het stellen van nadere regels voor het geven of weigeren van toestemming tot het
treffen van voorzieningen voor de huisvesting van scholen voor k.o. en l.o.
Periode: 1981 - 1983
Grondslag: Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. art. 8 lid 6
Produkt: AMvB

269.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorschrijven van een regeling voor het gebruik en het delen van de kosten voor gemeenschappelijke ruimten in een schoolgebouw door twee of meer schoolbesturen
Periode: 1981 - 1983
Grondslag: Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. art. 10 lid 1 en 2
Produkt: besluit
Opmerking: de handeling vindt plaats in individuele gevallen op verzoek van de betrokken schoolbesturen; tegen deze handeling stond beroep bij de Kroon open

270.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels inzake het bepalen van een ander stichtingsjaar ten behoeve van de vaststelling van vergoedingen voor stichtings- en exploitatiekosten
Periode: 1979 - 1985
Grondslag: Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o.-l.o. art. 16
Produkt: AMvB

271.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ter bepaling van het bedrag van vergoeding per (gymnastiek-) lokaal per jaar voor stichtings- en exploitatiekosten en alle andere kosten die in het kader van deze wet voor vergoeding in aanmerking komen
Periode: 1979 - 1985
Grondslag: Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o.-l.o. art. 18
Produkt: AMvB

4.4Bekostiging experimenten basisonderwijs

272.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing tot het uit openbare kas bekostigen van onderwijs dat bij wijze van experiment wordt gegeven en dat valt buiten de kaders van de afzonderlijke wetten voor het basisonderwijs
Periode: 1970 - (31 juli 1998)
Grondslag: Experimentenwet onderwijs 1970 art. 2 lid 1
Produkt: besluit
Opmerking: een dergelijke beslissing wordt slechts gegeven voor een tijdvak van ten hoogste tien jaren; de Onderwijsraad dient te worden gehoord; de minister van Onderwijs bepaalt bij deze beslissing tevens onder welke regelen en voorwaarden de bekostiging geldt

273.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlengen van het termijn waarop de bekostiging uit openbare kas plaatsvindt van het bij wijze van experiment gegeven onderwijs
Periode: 1970 - (31 juli 1998)
Grondslag: Experimentenwet onderwijs 1970 art. 2 lid 5
Produkt: besluit

274.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het beëindigen van de bekostiging van het bij wijze van experiment gegeven onderwijs vóór de afloop van de daarvoor bepaalde termijn, indien niet meer wordt voldaan aan de regels en voorwaarden of indien het experiment niet tot de daarmee beoogde

doeleinden blijkt te leiden
Periode: 1970 - (31 juli 1998)
Grondslag: Experimentenwet onderwijs 1970 art. 2 lid 6
Produkt: beschikking

275.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing ten aanzien van het bekostigen, op verzoek van het bestuur van een gemeentelijke of bijzondere school, om op de school bij wijze van experiment onderwijs te doen geven

Periode: 1970 - (31 juli 1998)
Grondslag: Experimentenwet onderwijs 1970 art. 3 lid 1
Produkt: beschikking
Opmerking: aan het verzoek wordt toegevoegd het experimenteerplan en een begroting van uitgaven

276.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de wijze van bekostiging, de regels en voorwaarden die zullen gelden voor de bekostiging van het bij wijze van experiment te geven onderwijs

Periode: 1970 - (31 juli 1998)
Grondslag: Experimentenwet onderwijs 1970 art. 4
Produkt: ministeriële regeling

4.5 Bekostiging Basisonderwijs(het Londostelsel) , vanaf 1985

Het bekostigingsstelsel in de WBO, **het Londostelsel**, kan worden gesplitst in drie grote fasen:

- de aanvang van de bekostiging
- de bekostiging
- de beëindiging van de bekostiging.

Dit stelsel kent drie soorten vergoedingsstromen: die van Rijk naar gemeente, van Rijk naar bevoegd gezag en van gemeente naar bevoegd gezag van een bijzondere school.

4.5.1 Algemeen

277.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels inzake de bekostiging van de openbare en de bijzondere scholen door het Rijk
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 51 lid 2
Produkt: AMvB:
- Bekostigingsbesluit WBO /OWBO

278.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels die de jaarlijkse vergoeding van het Rijk aan de gemeente regelen voor alle krachtens de Lager-onderwijswet 1920 of de Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. ten laste van de gemeente gestichte gebouwen en lokalen
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 32.
Produkt: AMvB
Opmerking: dit art. is m.i.v. 1997 vervallen verklaard bij de Wet van 4 juli 1996 Stb. 1996, 402; art. IV lid A

Het **Bekostigingsbesluit WBO/OWBO** vindt zijn grondslag in art. 51 lid 1 en 2 van de WBO en de artikelen E29 en E32 van de OWBO.

In het besluit staan de voorschriften omtrent administratieve gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de vaststelling van de vergoedingsbedragen. Verder zijn er enkele specifieke bepalingen voor de aanvang van de bekostiging van de hoofdonderdelen van de vergoeding:

- de huisvesting
- de materiële instandhouding
- het personeel

279.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van voorschriften voor de indiening van gegevens t..b.v. de vaststelling van de vergoedingsbedragen in een plan van nieuwe scholen
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 2
Produkt: ministeriële regeling

280.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het erkennen van een organisatie van bevoegde gezagsorganen als rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid, die zich borg stelt voor het door alle aangesloten schoolbesturen nakomen van de verplichting uit de bekostigingsregelingen
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 3 lid 2
Produkt: beschikking

281.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van voorschriften omtrent de inrichting van de leerlingenadministratie
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 5, lid 2
Bekostigingsbesluit WBO/OWBO, Stb. 1997, 151, art. 6
Produkt: ministeriële regeling:
Regeling Leerlingenadministratie WBO d.d. 2 september 1991 BO/BO-91 046 506

282.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van een formulier voor de opgave van het aantal leerlingen door een school
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 12, lid 3
Bekostigingsbesluit WBO/OWBO, Stb. 1997, 151, art. 11
Produkt: ministeriële regeling

283.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van nadere voorschriften met betrekking tot de wijze waarop een voorschot dient te worden aangevraagd, vastgesteld en verstrekt
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 15, art. 50, art. 51 lid 1, art. 71
Bekostigingsbesluit WBO/OWO, Stb. 1997, 151, art. 25
Produkt: ministeriële regeling

284.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van formulieren voor het verstrekken van de gegevens zoals die voor de bevoorschotting zijn vereist
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 16 lid 6
Produkt: ministeriële regeling

285.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van rangordenummers voor gebouwen zoals die worden toegekend aan scholen als gegeven ten behoeve van de bevoorschotting
Periode: 1994 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 16 lid 3 onder punt d
Produkt: besluit

286.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het bepalen van de omvang van de te vergoeden voorziening in de huisvesting aan de hand van de bruto-vloeroppervlakte in m⁵
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 17 lid 3 onder punt a.; art. 17 lid 6
Produkt: beschikking
- Mededeling van 14 augustus 1993, CFI/F/JR-93057480, betreffende uitgangspunten bij de toepassing van de maattolerantie in het basisonderwijs, bestemd voor de bevoegde gezagsorganen van de scholen voor het basisonderwijs

287.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van regels voor het vaststellen van de gevallen waarin het aantal formatieplaatsen dat wordt toegekend op basis van de WBO, bij de berekening van het aantal te huisvesten groepen in aanmerking dient te worden genomen
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 17 lid 3 onder punt d.
Bekostigingsbesluit WBO/OWO, Stb. 1997, 151, art. 14
Produkt: ministeriële regeling

288.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlagen van het vastgestelde maximum voor het aantal te huisvesten groepen leerlingen voor een gebouw, bij een gehele of gedeeltelijke afwijzing van de bekostiging om bouwkundige of financiële redenen, of bij toewijzing van een verzoek om een partiële aanpassing van het hoofdgebouw
Periode: 1994 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 17 lid 3a
Produkt: besluit
Opmerking: de verlaging kan alleen plaatsvinden indien er sprake is van de als voorwaarden omschreven omstandigheden onder dit art.

289.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het toekennen van rangordnummers aan de dislocaties bij de beslissing op het overzicht van gewenste voorzieningen in de huisvesting
Periode: 1994 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 17 lid 4a.
Produkt: besluit

290.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van ontheffing van de bepaling die onder vastgestelde voorwaarden de toekenning voor de hoogste rangordnummers regelt
Periode: 1994 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 17 lid 4a.
Produkt: beschikking

291.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van regels voor het vaststellen van een bedrag per lokaal per jaar voor de kosten van de stichting en de eerste inrichting van schoolgebouwen in het kader van de vergoeding voor de stichtingskosten en eventueel van het jaar dat kan worden beschouwd als stichtingsjaar
Periode: 1985 -1997

Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 21 lid 1 en art. 36
Produkt: ministeriële regeling

292.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de vergoeding van de stichtingskosten voor gehuurde gebouwen
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 47 lid 2 en Besluit oude eigendoms- en huurscholen WBO art. 21 lid 3
Produkt: ministeriële regeling

293.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van een door de gemeenteraad genomen besluit dat een voorziening in de huisvesting met ingang van een bepaalde datum niet meer voor het geven van basisonderwijs wordt gebruikt en niet opnieuw voor een school of ander onderwijs kan worden bestemd
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 47b. lid 1 en 4
Produkt: beschikking

294.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vergoeden van het laatst genoten bedrag voor rente en aflossing van voorzieningen in de huisvesting bestemd voor blijvend gebruik die zijn gesticht met toepassing van de Kleuteronderwijswet of de Lager onderwijswet 1920 en die in verband met de vorming van basisscholen of in verband met de herstructureringsoperatie niet meer noodzakelijk zijn voor gebruik door het basisonderwijs
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 47c. lid 2 onder punt a.
Produkt: beschikking

295.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de datum waarop een verzoek om een vergoeding of tot uitbetaling van een vergoeding moet zijn ingediend
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 47c, lid 2 onder punt 2, art. 47e, lid 3
Produkt: besluit:
Koninklijk Besluit van 28 juli 1992, Stb. 427

296.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het besluiten dat een financiële regeling met betrekking tot de permanente hoofdgebouwen die na 1 mei 1991 niet meer voor basisonderwijs worden gebruikt, achterwege blijft
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 47d. lid 4
Produkt: besluit

297.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het doen van een voordracht inzake het vaststellen van de datum waarop een voorziening in de huisvesting niet meer voor het geven van basisonderwijs wordt gebruikt en vanaf welke binnen acht weken een verzoek om een vergoeding moet zijn ingediend bij de minister van Onderwijs
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 47f. lid 2
Produkt: besluit: o.a.
Koninklijk Besluit van 28 juli 1992, Stb. 427

298.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van het gebruik van een gymnastieklokaal waarvan de stichtingskosten door het Rijk wordt vergoed
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 48 lid 1 onder punt b.
Produkt: -
- Mededeling van het ministerie van onderwijs en wetenschappen van 29 december 1993, CFI/HIG-93027915, betreffende gebruik gymnastieklokalen voor vier- en vijfjarigen, bestemd voor gemeenten en bevoegde gezagsorganen van bijzondere scholen voor basisonderwijs

299.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van vervroegde vergoeding i.v.m. kosten voor nieuwe huisvesting
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 48 lid 2
Produkt: beschikking

300.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geheel of gedeeltelijk opschorten van een voorschot op een vergoeding materiële voorzieningen voor de instandhouding
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 51a. lid 1 en art. 70a. lid 1
Bekostigingsbesluit WBO/OWO, Stb. 1997, 151, art. 24
Produkt: beschikking
Opmerking: de verstrekking van het voorschot kan zo spoedig mogelijk worden hervat onder de bij art. 51a. lid 2 of art. 70a. lid 2 vermelde voorwaarden

301.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het bepalen dat de verstrekking van een voorschot op de vergoeding materiële voorzieningen voor de instandhouding zoals omschreven in art. 100 of art. 104 lid 1 van de WBO, geheel of gedeeltelijk wordt opgeschort indien de voor bekostiging benodigde gegevens niet tijdig zijn verstrekt
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 51a. lid 1 en art. 70a. lid 1
Bekostigingsbesluit WBO/OWO, Stb. 1997, 151, art. 24
Produkt: beschikking
Opmerking: de verstrekking van het voorschot wordt zo spoedig mogelijk hervat onder de bij art. 51a. lid 2 of art. 70a. lid 2 vermelde voorwaarden; ook bij ministeriële regeling zijn nadere instructies voor deze handeling gegeven: Regeling van 17 juni 1994, CFI/F/JR-94/3126M, betreffende toepassing sancties in verband met het niet, niet tijdig of onvolledig verstrekken van gegevens

302.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het jaarlijks vaststellen van (administratieve) richtlijnen inzake accountantscontrole en afrekeningen
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 24a. lid 2, art. 54 lid 2, art. 75 lid 2, art. 76c. lid 2
Bekostigingsbesluit WBO/OWO, Stb. 1997, 151, art. 34, lid 2
Produkt: ministeriële regeling, o.a.:

- Regeling rijksvergoeding en leidraad accountantscontrole basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs 1993, van 15 maart 1994, CFI/FPO-94/3294M
- Regeling rijksvergoeding en leidraad accountantscontrole basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs 1994, van 3 maart 1995, CFO/FPO-95475M

303.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van de door burgemeester en wethouders of een schoolbestuur in te dienen afrekening voor een ontvangen vergoeding
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 24a. lid 4, art. 54 lid 1 en lid 4, art. 75 lid 1 en lid 4
Bekostigingsbesluit WBO/OWO, Stb. 1997, 151, art. 30, lid 4
Produkt: beschikking

304.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het berekenen van de leegstand permanente gebouwen door toetsing aan de vastgestelde meetcriteria
Periode: 1990 - 1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 57 lid 1 (m.n. de nieuwe bepaling met ingang van 3 december 1990)
Produkt: besluit

305.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van regels voor het goedkeuren van een systeem van automatisering van de salarisadministratie inzake het basisonderwijs
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 68
Produkt: ministeriële regeling

306.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van het tijdstip waarop de door een schoolbestuur te verstrekken gegevens betreffende het personeel dient te zijn verstrekt opdat de vaststelling van een voorschot op de vergoeding kan plaatsvinden
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 70 lid 1
Bekostigingsbesluit WBO/OWO, Stb. 1997, 151, art. 23
Produkt: ministeriële regeling

307.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het bepalen van het percentage van de vergoeding dat als korting wordt doorgevoerd voor de personeelskosten indien aan een school personeel is aangesteld ten laste van de materiële instandhouding of personeel dat niet door het Rijk wordt bekostigd, ter compensatie van de kosten van de voor dat personeel geldende rechtspositionele voorzieningen, voor zover deze ten laste van 's Rijks kas kan komen
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 72a. lid 2
Bekostigingsbesluit WBO/OWO, Stb. 1997, 151, art. 27
Produkt: ministeriële regeling

308.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nader vaststellen van een vergoeding waarvan achteraf blijkt dat deze in eerdere instantie te hoog of te laag was vastgesteld
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO art. 77
Produkt: besluit

309.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het beslissen dat bij een samenvoeging de niet bestede vergoedingen over mogen worden gedragen aan de school waarmee de samenvoeging heeft plaatsgevonden
Periode: 1996 -1997
Grondslag: wet van 25 april 1996, houdende wijziging van de WBO art. VI lid 4
Produkt: beschikking

310.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het ter beschikking stellen van aanvullende middelen die direct of indirect dienstig zijn voor de uitvoering van het onderwijs of voor verhoging van de mogelijkheid tot deelname aan het onderwijs
Periode: 1992 -1997
Grondslag: WBO, art. 51a
Produkt: besluit
Opmerking: het ter beschikking stellen van aanvullende middelen gebeurt onder nader te stellen voorwaarden;
voorts geldt als algemene voorwaarde dat deze middelen niet mogen strekken tot bekostiging van het onderwijs zoals bedoeld in de WBO, en de onderwijsverzorging ten behoeve daarvan.

4.5.2 Aanvang van de bekostiging

De bekostiging van zowel een openbare als een bijzondere school kan slechts een aanvang nemen indien:

- zij voorkomt op een door de gemeente vast te stellen en door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen goed te keuren **Plan van nieuwe scholen** en
- het bevoegd gezag een mededeling van de Minister heeft ontvangen dat de bekostiging een aanvang kan nemen.

De planprocedure gaat als volgt:

de gemeenteraad stelt jaarlijks voor 1 augustus het plan van nieuwe scholen vast voor de 3 achtereenvolgende schooljaren die volgen op het jaar van de vaststelling. Binnen twee weken na vaststelling wordt het plan ter goedkeuring aan de minister gezonden die beslist voor 1 januari voorafgaande aan de planperiode.

311.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van het door de gemeenteraad vastgesteld bekostigingsplan voor openbare en bijzondere scholen
Periode: 1992 - (31 juli 1998)
Grondslag: Tijdelijke wet bekostiging nieuwe basisscholen art. 3 lid 2 en art. 8 lid 2 en 3 WBO, art. 53 lid 2 en WBO, art. 58 lid 2 en lid 3
Produkt: besluit

312.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het goedkeuren van het plan van nieuwe scholen voor de schooljaren 1992 t/m 1995 ten behoeve van het voor bekostiging in aanmerking brengen van deze scholen
Periode: 1992 - 1995
Grondslag: Tijdelijke wet bekostiging nieuwe basisscholen art. 15
Produkt: besluit

313.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een besluit met betrekking tot het voor bekostiging in aanmerking brengen van een school
Periode: 1992 - 1993
Grondslag: Tijdelijke wet bekostiging nieuwe basisscholen art. 14 lid 3
Produkt: beschikking

314.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van regels t.b.v. modellen ter verstrekking van de prognose voor het te verwachten aantal leerlingen
Periode: 1986 - (31 juli 1998)
Grondslag: Huisvestingsbesluit WBO art. 3 lid 3 en 4 en art. 5 lid 3 (vernummerd tot lid 2 van hetzelfde art. m.i.v. 1994)
Tijdelijke wet bekostiging nieuwe basisscholen art. 12 lid 2
WBO, art. 54 lid 4
Produkt: ministeriële regeling, o.a.
- Regeling modellen Overzicht Vermeerdering Huisvesting en verzoek om bekostiging voor het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs, van 7 september 1992, CFI//HIG-92051419
- Regeling modelprognose basisonderwijs 1994, van 30 maart 1994, CFI//HIG-94015762
Opmerking: de prognose dient te worden toegevoegd aan het voorstel tot plaatsing van een openbare school in het scholenplan

Bij een gemeentelijke herindeling of na een grenscorrectie van een gemeente wordt, eventueel met terugwerkende kracht tot het tijdstip van de grenscorrectie, een nieuwe norm vastgesteld die in de plaats treedt van de stichtingsnorm die voor de betreffende gemeente is opgenomen in de bijlage bij de WBO.

315.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van een stichtingsnorm t.b.v. bijzondere scholen voor elke gemeente
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 56 lid 2
Produkt: ministeriële regeling

316.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van
- de aanpassing van de stichtingsnormen per 1 augustus 1998, steeds voor de duur van een tijdvak van 5 jaar, gelijktijdig met
- de aanpassing van de opheffingsnormen in het kader van de beëindiging van de bekostiging bijzondere scholen en opheffing openbare scholen
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 56 lid 3
Produkt: ministeriële regeling

317.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van nieuwe stichtingsnormen voor gemeenten waarvoor er op basis van de Gemeentewet grenscorrecties tot stand zijn gebracht
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 56 lid 5
Tijdelijke wet bekostiging nieuwe basisscholen art. 17 lid 2
Produkt: besluit
Opmerking: in dit kader werken nieuwe stichtingsnormen terug tot het tijdstip van de totstandkoming van de grenscorrecties en treden in plaats van de stichtingsnormen die voor de daarbij betrokken gemeenten gelden op grond van het tweede of derde lid.

318.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van een besluit van de gemeenteraad om wel of niet over te gaan tot vaststelling van een plan tot stichting van een openbare school
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Tijdelijke wet bekostiging nieuwe basisscholen art. 11 lid 2
WBO, art. 63 lid 2
Produkt: besluit
Opmerking: het besluit heeft uitsluitend de goedkeuring van de minister indien in het voorafgaande jaar een zelfde besluit werd genomen, en daarvoor geen goedkeuring is gevraagd

319.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voor bekostiging in aanmerking brengen van een school die wordt:
- omgezet van een bekostigde bijzondere school in een bekostigde openbare school of andersom, of
- omgezet van een bekostigde bijzondere school in een bekostigde bijzondere school van een andere richting,
- uitgebreid met openbaar onderwijs of met onderwijs van een of meer

richtingen
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 63a. lid 1
Produkt: beschikking
Opmerking: in de grondslag is tevens bepaald dat het in aanmerking brengen van een school voor bekostiging door de minister te stellen voorwaarden zijn verbonden

320.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het bekostigen van een door een schoolbestuur beoogde nevenvestiging nadat dit bestuur van de omvorming tot nevenvestiging mededeling heeft gedaan
Periode: 1993 - 1997
Grondslag: WBO, art. 63b. lid 4
Produkt: beschikking, o.a.
- Mededeling van 12 januari 1995, CFI//INS-95/1N, betreffende fusiedatum en nevenvestiging

321.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren dat een bekostigde school een andere plaats van vestiging krijgt, onder vast te stellen voorwaarden
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 63a. lid 2
Produkt: beschikking

322.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels voor de uitvoering van bepalingen met betrekking tot de aanvang van de bekostiging
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 64 lid 1
Produkt: AMvB:
Bekostigingsbesluit WBO/OWBO

323.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van nadere regels inzake het subsidieplafond en de verdelingsregels voor vergoedingen t.b.v. huisvestingsvoorzieningen
Periode: 1993 - 1996
Grondslag: WBO, art. 64b. lid 1; Wijzigingswet WBO van 15 december 1993, art. XV. lid 6; Tijdelijke wet beperking toewijzing huisvestingsvoorzieningen in het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs art. 9 lid 2 en lid 3;
Produkt: ministeriële regeling: o.a.
- Regeling subsidieplafond, verdelingsregels en aanwijzing bouwjaren met betrekking tot huisvestingsvoorzieningen bao en (v)so 1994, van 3 februari 1994, CFI//INS-94002170
- Regeling van 13 juni 1994, CFI//INS-94018069, tot wijziging van de regeling subsidieplafond verdelingsregels en aanwijzing bouwjaren etc. van 3 februari 1994
- Regeling van 7 februari 1995, CFI//INS-9583N, betreffende subsidieplafond, verdelingsregels en aanwijzing bouwjaren met betrekking tot huisvestingsvoorzieningen basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs 1995
- Regeling subsidieplafond, verdelingsregels en aanwijzing bouwjaren met

betrekking tot huisvestingsvoorzieningen bao en (v)so 1996, van 9 januari 1996, CFI/I/IPT-95/1147N

Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

324.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het voorbereiden van voorschriften om te kunnen aangeven welke andere dan in de wet genoemde omstandigheden bepalend kunnen zijn voor de volgorde die wordt gehanteerd bij de toewijzing van ingediende verzoeken om beschikbaarstelling van een budget

Periode: 1993 - 1996

Grondslag: WBO, art. 64b. lid 5; Wijzigingswet WBO van 15 december 1993, art. XV. lid 10

Produkt: AMvB

Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

4.5.2.1 Voorziening in de huisvesting

De rijksvergoeding voor de voorzieningen in de huisvesting gaat, bij het Londo-vergoedingssysteem, van het Rijk naar de gemeenten. Ook na de vereenvoudiging van het Londostelsel in 1997 blijft dit het geval.

De wet geeft de procedures aan hoe de gemeente- en schoolbesturen aanspraak kunnen maken op deze voorzieningen.

Indien de minister van Onderwijs goedkeuring verleent voor een voorziening, gaat de rijksvergoeding daarvoor, volgens het Londo-stelsel naar de gemeente via het stelsel van rente- en aflossingen.

Wanneer het gaat om een voorziening in de huisvesting voor het bijzonder onderwijs, draagt de gemeente zorg voor de totstandkoming ervan of stelt de gemeente middelen ter beschikking.

De rol van de verschillende actoren ten aanzien van de voorziening in huisvesting is gewijzigd door de 'Wet Decentralisatie van huisvestingsvoorzieningen voor het basisonderwijs, het (voortgezet) speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs, die op 4 juli 1996 tot stand is gekomen. Deze wet die op 1 januari 1997 in werking is getreden stelt de gemeenten verantwoordelijk voor de huisvesting van het primair en het voortgezet onderwijs. De gemeente heeft een grote vrijheid om deze verantwoordelijkheid in te vullen en krijgt in art. 76 de bevoegdheid om daartoe een verordening vast te stellen.

De vergoedingen voor de huisvesting vonden hun grondslag in de **programma's van eisen**.

Onder voorzieningen in de huisvesting wordt verstaan:

1. Nieuwbouw
2. Onderwijsleerpakket en meubilair
3. Uitbreiding
4. Algehele aanpassing
5. Partiële aanpassing
6. Ingrijpend onderhoud

325.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het voorbereiden van regels betreffende het voorschrijven van de bruto-vloeroppervlakten die voorzieningen in de huisvesting per gelijktijdig aanwezige leerling ten minste dienen te bevatten

Periode: 1997 - (31 juli 1998)

Grondslag: WBO, art. 66 lid 2

Produkt: AMvB
Opmerking: betreft een nieuw art. i.v.m. de Wet van 4 juli 1996, Stb. 403, houdende wijziging van de WBO etc. art. I lid C

326.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van het door de gemeenteraad vastgestelde overzicht van gewenste voorzieningen in de huisvesting ten behoeve van openbare en bijzondere scholen
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 69 lid 1 en lid 6
Produkt: beschikking
Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

327.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlengen van het termijn waarop op een verzoek om goedkeuring van een door de gemeenteraad vastgesteld overzicht van gewenste voorzieningen dient te worden beslist
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 69 lid 7
Produkt: besluit
Opmerking: de verlenging van het termijn dient volgens dit zelfde art. te geschieden voor het einde van het aanvankelijk termijn en kan voor ten hoogste 3 maanden; i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

328.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vergoeden van de voorzieningen in de huisvesting die zijn gewenst ten behoeve van openbare en bijzondere scholen zoals die zijn opgenomen in het goedgekeurde overzicht
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 69 lid 7; Wijzigingswet WBO van 15 december 1993, art. XV. lid 5; Overgangswet WBO art. D 6. lid 2 en lid 5
Produkt: besluit
Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

329.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing met betrekking tot de wijze van uitvoering van een door de minister goedgekeurd overzicht van voorzieningen, indien burgemeester en wethouders en het schoolbestuur in eerder overleg over deze uitvoering geen overeenstemming hebben kunnen bereiken
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 69 lid 8
Produkt: besluit
Opmerking: deze handeling is alleen van toepassing indien het een overzicht van voorzieningen in de huisvesting betreft waarop een voorziening voorkomt van een school die nevenvestiging is geworden en waarvan de gemeente de instandhouding bij notariële akte heeft overgedragen aan een andere rechtspersoon (alleen als art. 63b. lid 2 aan de orde is);
i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

330.

Actor: de gedeputeerde staten

Handeling: het nemen van een beslissing met betrekking tot de wijze van uitvoering van een door de minister goedgekeurd overzicht van voorzieningen, indien de gemeente en het schoolbestuur in eerder overleg over deze uitvoering geen overeenstemming hebben kunnen bereiken

Periode: 1985 - 1996

Grondslag: WBO, art. 69 lid 8

Produkt: besluit

Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

331.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het goedkeuren van de verlenging van het termijn waarop een gemeente of een schoolbestuur, na de goedkeuring van een voorziening, een bouwopdracht dient te geven

Periode: 1985 - 1996

Grondslag: WBO, art. 69 lid 11; Wijzigingswet WBO van 18 juni 1992 art. III lid 3

Produkt: beschikking

Opmerking: de in deze handeling bedoelde goedkeuring kan alleen door de minister worden gegeven indien het verstrijken van het aanvankelijk termijn op grond van bijzondere omstandigheden niet aan de gemeente of het schoolbestuur zijn toe te rekenen; om de goedkeuring te verkrijgen moeten burgemeester en wethouders een verzoek hiertoe indienen binnen acht weken na afloop van het aanvankelijk termijn voor het geven van een bouwopdracht, namelijk na 18 maanden; i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

332.

Actor: de Onderwijsraad

Handeling: het uitbrengen van advies over de vaststelling van het programma huisvestingsvoorzieningen in relatie tot de vrijheid van richting en de vrijheid van inrichting aan de gemeenteraad

Periode: 1997 -

Grondslag: WBO, art. 69 lid 9

Produkt: advies

Opmerking: instelling van deze handeling houdt verband met de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen

333.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het nemen van een beslissing op een verzoek van het schoolbestuur om een voor blijvend gebruik bestemde voorziening in de huisvesting die door bijzondere omstandigheden niet kon worden opgenomen in het laatst vastgestelde overzicht, te bekostigen

Periode: 1986 - 1996

Grondslag: WBO, art. 70 lid 3

Produkt: beschikking

Opmerking: de minister van Onderwijs verricht deze handeling na verzoek van het schoolbestuur, uitsluitend in het geval de gemeenteraad in eerste instantie niet zelf binnen 8 weken heeft beslist; i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

334.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het verlengen van het termijn waarop een beslissing dient te worden genomen op een verzoek om bekostiging van een voorziening in de huisvesting die in de gemeente nodig is in het jaar van de laatste vaststelling van een overzicht of in het eerste of

tweede jaar daarna en die door bijzondere omstandigheden niet in de laatst vastgestelde overzicht kon worden opgenomen

Periode: 1986 - 1996
Grondslag: WBO, art. 70 lid 5
Produkt: besluit
Opmerking: bedoelde verlenging kan voor het einde van het aanvankelijk termijn voor tenminste eenmaal plaatsvinden met ten hoogste 8 weken, onder mededeling daarvan aan burgemeester en wethouders en het schoolbestuur;
i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

335.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing op een verzoek van de gemeenteraad om bekostiging van een voor blijvend gebruik bestemde voorziening in de huisvesting

Periode: 1986 - 1996
Grondslag: WBO, art. 70 lid 4
Produkt: beschikking
Opmerking: het gaat om een voorziening waar de gemeente zelf niet in kan voorzien, maar die in de gemeente wel nodig is in het jaar van de laatste vaststelling van een overzicht of in het eerste of tweede jaar daarna, en die door bijzondere omstandigheden niet in het laatst vastgestelde overzicht kon worden opgenomen;
i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

336.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van toestemming aan burgemeester en wethouders om vermeerdering van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen ten behoeve van een school, indien en nadat het schoolbestuur de beschikbaar gestelde voorziening niet heeft aanvaard

Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 72 lid 4
Produkt: beschikking
Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

337.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het beslissen op een verzoek van Burgemeester en Wethouders om het voor vergoeding door het Rijk in aanmerking te brengen van de vermeerdering, verplaatsing of partiële aanpassing van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen in huisvesting ten behoeve van een school

Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 73 lid 1
Produkt: besluit
Opmerking: van de aanvraag zenden burgemeester en wethouders een afschrift aan het schoolbestuur: op deze aanvraag dient voor 1 juli voorafgaand aan het schooljaar te worden beslist;
i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

338.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlengen van het termijn van drie maanden waarop over een aanvraag om vergoeding van gewenste vermeerdering, verplaatsing of partiële aanpassing van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen in de huisvesting, moet zijn beslist

Periode: 1985 - 1996

Grondslag: WBO, art. 73 lid 2
Produkt: besluit
Opmerking: de verlenging bedoeld in deze handeling kan slecht voor eenmaal met ten hoogste drie maanden plaatsvinden, onder mededeling aan burgemeester en wethouders en het schoolbestuur;
i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

339.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing inzake de begroting van kosten voortvloeiend uit een ingewilligd verzoek om een andere voorziening zoals bedoeld in art. 74 lid 2 WBO, nadat burgemeester en wethouders in eerder overleg hierover geen overeenstemming hebben kunnen bereiken

Periode: 1985 - 1996

Grondslag: WBO, art. 74 lid 6

Produkt: beschikking

Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

340.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het vaststellen van een normatieve berekeningswijze alsmede een berekeningswijze gebaseerd op werkelijke kosten ten behoeve van de door gemeenteraden vast te stellen ontvangsten en uitgaven op grond van art. 74 WBO

Periode: 1997

Grondslag: Wet van 4 juli 1996, houdende wijziging van de WBO in verband met de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen (Stb. 1996, 402) artikel XX lid 2

Produkt: ministeriële regeling

Opmerking: deze handeling is eenmalig geweest, zie Gele katern van 1 oktober 1997

341.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het afhandelen van de afrekening van de vergoeding met betrekking tot de kalenderjaren tot en met 1996 op basis van de voor het desbetreffende jaar geldende regelgeving

Periode: 1997 - (31 juli 1998)

Grondslag: Wet van 4 juli 1996, houdende wijziging van de WBO in verband met de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen (Stb. 1996, 402) art. XX lid 2

Produkt: besluit

Opmerking: dit art. is in de wijzigingswet opgenomen kennelijk ter ondervanging van andere artikelen die bij de invoering van deze wetswijziging zullen komen te vervallen; de behandeling van zaken over genoemde periode met betrekking tot dit onderwerp vindt m.i.v. 1997, na het vervallen van die artikelen eind 1996, plaats op basis van dit artikel

342.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het verlenen van toestemming aan burgemeester en wethouders voor het/de :

- tot stand brengen van een voor blijvend gebruik bestemde voorziening
- beschikbaar stellen van gelden aan het schoolbestuur dat de voorzieningen zelf verzorgt
- de vermeerdering, verplaatsing of partiële aanpassing van voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen in de huisvesting, of
- in gebruik nemen van een gebouw of terrein dat nog niet voor vergoeding door het Rijk in aanmerking kwam

Periode: 1992 - 1996

Grondslag: WBO, art. 75

Produkt: besluiten

343.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het uitbrengen van advies over de vaststelling of wijziging van de gemeentelijke verordening tot regeling van de huisvestingsvoorzieningen, in relatie tot de vrijheid van richting en de vrijheid van inrichting
Periode: 1997 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 76 lid 6
Produkt: advies
Opmerking: instelling van deze handeling houdt verband met de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen

344.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van de eisen waaraan een voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorziening in de huisvesting en bijbehorend terrein moeten voldoen
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 77 lid 3
Produkt: AMvB, Bouwbesluit WBO
Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

Het **Bouwbesluit** is een AMvB waarin de eisen waaraan een voorziening in de huisvesting moet voldoen zijn opgenomen. De eisen hebben een bouwkundig karakter en beogen de voorzieningen voor het basisonderwijs geschikt te doen zijn. De eisen betreffen tijdelijke en blijvende voorzieningen alsmede voorzieningen bestemd voor lichamelijke oefening.

Alleen als de toepassing van de bepalingen op grond van eigenschappen van het terrein of van het gebouw niet of slechts tegen hoge kosten mogelijk is kan de minister ontheffing verlenen.

345.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het besluiten tot vermindering van de minimaal vereiste vloeroppervlakte als norm voor de aanleg van een oefenruimte.
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bouwbesluit WBO art. 16 lid 3
Produkt: beschikking

346.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van ontheffing van de gestelde eisen t.a.v. een bestaand gebouw dat geheel of gedeeltelijk voor het eerst als voorziening in de huisvesting voor onderwijs in gebruik wordt genomen of daarvoor wordt ingericht
Periode: 1985 -1997
Grondslag: Bouwbesluit WBO art. 20 lid 2
Produkt: beschikking

347.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing inzake een geschil tussen een gemeente enerzijds en een schoolbestuur anderzijds omtrent de toepassing van art. 83 WBO met betrekking tot het tijdelijk geven van een andere bestemming aan gebouwen of terreinen
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 84 lid 2
Produkt: beschikking

Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

348.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het beslissen dat een schoolbestuur blijvend heeft opgehouden dan wel blijvend zal ophouden een gebouw of terrein of een voor eigendomsoverdracht vatbaar gedeelte daarvan voor de school te gebruiken; in geval van geschil hierover tussen burgemeester en wethouders enerzijds en het schoolbestuur anderzijds

Periode: 1997 - (31 juli 1998)

Grondslag: WBO, art. 84 lid 2

Produkt: beschikking

Opmerking: instelling van deze handeling houdt verband met de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen

349.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing dat een gedeelte van een gebouw blijvend niet meer voor het onderwijs nodig zal zijn, in geval er zich een geschil voordoet omtrent dit onderwerp tussen burgemeester en wethouders enerzijds en het schoolbestuur anderzijds

Periode: 1985- (31 juli 1998)

Grondslag: WBO, art. 84 lid 6 en art. 88 lid 6

Produkt: beschikking

350.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing inzake een geschil tussen burgemeester en wethouders enerzijds en het schoolbestuur anderzijds omtrent de toepassing van de bepaling met betrekking tot het verhuren van gebouwen of terreinen

Periode: 1993 - 1996

Grondslag: WBO, art. 85 lid 10

Produkt: beschikking

Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

351.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing met betrekking tot een voornemen van een gemeente om een gebouw voor openbare of bijzondere school buiten de tijden waarin het voor basisonderwijs nodig is, te bestemmen voor gebruik door derden voor educatieve doeleinden

Periode: 1985 - 1996

Grondslag: WBO, art. 86 lid 3

Produkt: beschikking

Opmerking: deze handeling is slechts van toepassing indien en er tussen de burgemeester en wethouders enerzijds en het schoolbestuur anderzijds geen overeenstemming is bereikt;
i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

352.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het voorbereiden van regels voor de nadere bepaling van hetgeen kan worden begrepen onder 'ander onderwijs'

Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 87
Produkt: advies
Opmerking:

353.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels voor de nadere bepaling van hetgeen kan worden begrepen onder 'ander onderwijs'
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 87
Produkt: AMvB:
Huisvestingsbesluit WBO
Opmerking: in de uitvoering tot en met 1995 geldt dat: de Onderwijsraad dient te worden gehoord; i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

354.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het voorbereiden van regels voor het aangeven van hetgeen onder 'educatieve doeleinden' kan worden verstaan
Periode: 1985 -1997
Grondslag: WBO, art. 87 lid 3; Overgangswet WBO art. H 3. lid 4
Produkt: advies
Opmerking:

355.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels voor het aangeven van hetgeen onder 'educatieve doeleinden' kan worden verstaan
Periode: 1985 -1997
Grondslag: WBO art. 87 lid 3; Overgangswet WBO art. H 3. lid 4
Produkt: AMvB
Opmerking: de Onderwijsraad dient te worden gehoord; i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

356.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing dat het schoolbestuur blijvend heeft opgehouden of blijvend zal ophouden het gebouw en terrein, of een voor eigendomsoverdracht vatbaar gedeelte daarvan, voor de school te gebruiken, in geval van een geschil omtrent deze beëindiging tussen burgemeester en wethouders enerzijds en het schoolbestuur anderzijds
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 88 lid 2
Produkt: beschikking
Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

357.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels die de beëindiging van de bekostiging regelen
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 88 lid 10
Produkt: AMvB:

- Opmerking: Bekostigingsbesluit WBO/OWBO
i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen
358.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van regels voor de vaststelling van de programma's van eisen voor de voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen in de huisvesting bestaande uit nieuwbouw en uitbreiding, geldende voor het tweede jaar volgend op het jaar waarin de vaststelling van de programma's van eisen voor de vergoeding van de voorzieningen opgenomen in de WBO artikel 90 lid 3 heeft plaatsgevonden
Periode: 1992 - 1997
Grondslag: WBO, art. 90 lid 6
Produkt: ministeriële regeling
Opmerking: voor de vaststelling van deze ministeriële regeling vraagt de minister advies aan een in te stellen adviesgroep waarin zijn vertegenwoordigd organisaties van gemeente- en schoolbesturen
i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen
359.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het jaarlijks vaststellen van de programma's van eisen die de grondslag vormen voor de vergoedingen van de huisvestingsvoorzieningen
Periode: 1986 -1997
Grondslag: WBO, art. 90 lid 1, art. 90b. lid 1, art. 92 lid 1, Spoedwet vermindering vergoeding voor materiële instandhouding art. 1 lid 2, Huisvestingsbesluit WBO art. 2
Produkt: ministeriële regeling
360.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften omtrent de taak, samenstelling en werkwijze van de adviesgroep t.b.v. het adviseren over de programma's van eisen
Periode: 1992 -1997
Grondslag: WBO, art. 90 lid 7; na 1996: WBO, art. 90 lid 9; art. 92 lid 4
Produkt: AMvB:
Besluit adviesgroep programma's van eisen WBO en ISOVSO
Opmerking: van deze adviesgroep wordt het advies gevraagd voorafgaand aan het advies van de Onderwijsraad en van de Raad voor gemeentefinanciën
361.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het benoemen/ontslaan/schorsen van de voorzitter, de secretaris en alle (adviserende) leden van de adviesgroep voor de programma's van eisen basisonderwijs
Periode: 1990 - 1997
Grondslag: Besluit adviesgroep programma's van eisen WBO en ISOVSO art. 3 lid 2 en 3 en 8, art. 5 lid 2
Produkt: beschikking
362.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van het aantal te benoemen leden van de adviesgroep programma's van eisen
Periode: 1990 -1997
Grondslag: Besluit adviesgroep programma's van eisen WBO en ISOVSO art. 10

Produkt: besluit
Opmerking:

363.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het jaarlijks vaststellen van een budget voor de werkzaamheden van de adviesgroep programma's van eisen
Periode: 1990 -1997
Grondslag: Besluit adviesgroep programma's van eisen WBO en ISOVSO art. 4 lid 5
Produkt: ministeriële regeling

364.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften voor de uitvoering van de bekostiging van voorzieningen in de huisvesting
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 91 lid 1
Produkt: AMvB:
- Huisvestingsbesluit WBO
Opmerking: i.v.m. de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen komt deze handeling eind 1996 te vervallen

365.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van het model voor het indienen van een verzoek om bekostiging
Periode: 1986 -1997
Grondslag: Huisvestingsbesluit WBO art. 5 lid 2 (vernummerd tot lid 1 van hetzelfde art. m.i.v. 1994)
Produkt: ministeriële regeling:
- Regeling modellen Overzicht Vermeerdering Huisvesting en verzoek om bekostiging voor het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs, van 7 september 1992, CFI//HIG-92051419

Onder **algehele aanpassing** wordt verstaan een grote bouwkundige renovatie om het gebouw en terrein aan de onderwijskundige eisen aan te passen. Om hiervoor in aanmerking te komen moet worden voldaan aan een bouwjaren- of stichtingsjarencriterium. De minister wijst ieder jaar stichtingsjaren aan (het betreft het oorspronkelijk jaar oftewel het jaar waarin de eerste oplevering plaatsvond) op grond waarvan in het eerste jaar van het in dat jaar vast te stellen overzicht vermeerdering huisvesting in aanmerking kan worden gekomen voor de vergoeding van de algehele aanpassing. Verder beziet de minister of gezien de te maken kosten voor de algehele aanpassing in combinatie met het ingrijpend onderhoud vervanging van het gebouw niet een meer verantwoorde oplossing biedt

366.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het aanwijzen van de gebouwen die voor algehele aanpassing en noodzakelijk ingrijpend onderhoud in aanmerking komen
Periode: 1994 -1997
Grondslag: Huisvestingsbesluit WBO art. 7
Produkt: ministeriële regeling
Opmerking: de grondslag voor deze handeling is de nieuwe versie van art. 7 zoals die in dit besluit luidt vanaf 1 november 1994

367.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van het soort gebouwen dat in aanmerking komt voor noodzakelijk

ingrijpend onderhoud
Periode: 1992 - 1994
Grondslag: Huisvestingsbesluit WBO oud art. 7 uit: de Tijdelijke wet beperking toewijzing huisvestingsvoorzieningen in het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs
Produkt: ministeriële regeling
Opmerking: door het vervallen van de Tijdelijke wet beperking toewijzing huisvestingsvoorzieningen in het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs, is dit art. opnieuw geformuleerd waardoor uit het recent artikel een andere handeling voortvloeit met ingang van 1 november 1994

368.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van het model van het overzicht van gewenste voorzieningen in de huisvesting
Periode: 1986 -1997
Grondslag: Huisvestingsbesluit WBO art. 3 lid 1
Produkt: ministeriële regeling, o.a:

- Regeling modellen Overzicht Vermeerdering Huisvesting en verzoek om bekostiging voor het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs, van 7 september 1992, CFI//HIG-92051419
- Regeling modelprognose basisonderwijs 1994, van 30 maart 1994, CFI//HIG-94015762

369.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het afwijzen van een verzoek om goedkeuring, bekostiging of vergoeding van een voorziening op grond van ontoereikendheid van de ter beschikking staande financiële middelen
Periode: 1992 - 1994
Grondslag: Tijdelijke wet beperking toewijzing huisvestingsvoorzieningen in het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs art. 9 lid 1
Produkt: beschikking

370.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vergoeden van huisvestingsvoorzieningen voor zover deze betrekking hebben op een fusie die past in het beleid inzake schaalvergroting in het basisonderwijs
Periode: 1992 - 1994
Grondslag: Tijdelijke wet beperking toewijzing huisvestingsvoorzieningen in het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs art. 2 lid 2
Produkt: beschikking

371.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het vaststellen van een vergoeding die door het schoolbestuur aan een gemeente dient te worden betaald om te kunnen voldoen aan haar verplichtingen voortvloeiend uit door de gemeente verrichte uitgaven voor stichting, uitbreiding, verbouwing, herstel, voor zover niet onderhoud betreffende, of verandering van inrichting van het gebouw
Periode: 1987 - (31 juli 1998)
Grondslag: Besluit oude eigendoms- en huurscholen WBO artikel 15 lid 4
Produkt: besluit

4.5.2.2 Materiële instandhouding

Grondslag voor de vergoeding van de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding vormen de **programma's van eisen**, die per ministeriële regeling vastgesteld worden.

Onder vergoeding voor materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding wordt de vergoeding voor de exploitatiekosten verstaan.

De rijksvergoeding voor de materiële instandhouding gaat in het algemeen rechtstreeks naar de desbetreffende bevoegde gezagsorganen van de openbare en bijzondere scholen voor basisonderwijs. Tot 1997 waren de programma's van eisen die vallen onder de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding onder te verdelen in **gebouwafhankelijke en niet-gebouwafhankelijke programma's van eisen**.

Voor de **gebouwafhankelijke programma's van eisen** geldt dat bepaalde kenmerken, de indicatoren, van het gebouw bepalend zijn voor de hoogte van de vergoeding (bijvoorbeeld het bruto-aantal m² vloeroppervlak).

Voor de **niet-gebouwafhankelijke programma's van eisen** geldt dat bepaalde kenmerken van de school als instituut bepalend zijn voor de hoogte van de vergoeding (bijvoorbeeld het aantal groepen leerlingen).

De volgende onderverdeling werd gehanteerd:

A. Gebouwafhankelijk

1. Preventief onderhoud
2. Tuinonderhoud

3. Elektriciteitsverbruik
4. Verwarming
5. Waterverbruik

6. Schoonmaakonderhoud
7. De publiekrechtelijke heffingen, zoals rioolrecht, reinigingsrechten enz. met uitzondering van OGB/OZB

B. Niet-gebouwafhankelijk

1. Medezeggenschap⁵
2. Onderhoud, vervanging en vernieuwing onderwijsleerpakket en onderhoud meubilair, **hieronder valt ook het ICT-onderwijs**
3. Kosten van administratie, bestuur en beheer
4. WA-verzekering
5. Overige voorzieningen ter verzekering van de goede gang van het onderwijs

Vanaf 1997 geldt de volgende onderverdeling:

1. Onderhoud
2. Energie- en waterverbruik
3. Publiekrechtelijke heffingen, met uitzondering van de belastingen ter zake van onroerende zaken
4. middelen
5. administratie, beheer en bestuur

372.

⁵ Medezeggenschap van personeel en ouders/leerlingen binnen het speciaal onderwijs wordt geregeld in art. 90 van de ISOVSO, en verder in de Wet Medezeggenschap Onderwijs 1992.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de programma's van eisen voor de vergoeding van de kosten voor materiële instandhouding
Periode: 1985- (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 92, lid 1
Produkt: ministeriële regeling
Opmerking:

373.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het jaarlijks vaststellen van de aangepaste bedragen voor de vergoeding van de voorzieningen voor de materiële instandhouding
Periode: 1985-(31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 92, lid 4
Produkt: ministeriële regeling
Opmerking: de bedragen worden aangepast overeenkomstig de prijsmutatie van de netto materiële consumptie, zoals opgenomen in de Macro Economische Verkenning. De minister kan bij de vaststelling van de ministeriële regeling wijzigingen aanbrengen in de programma's van eisen in verband met de toestand van 's Rijks schatkist of onderwijskundige ontwikkelingen.

374.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de jaarlijkse voorlopige bedragen die in het volgend jaar als vergoeding zullen gelden voor de materiële voorzieningen
Periode: 1985 - 1992
Grondslag: WBO, art. 94; Overgangswet WBO art. E 25. lid 1 en lid E 26
Produkt: besluit

375.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het aanwijzen van een aantal scholen waarvan de gegevens dienen ter toetsing van de uitvoering van het programma van eisen zoals bedoeld in art. 92 lid 1 WBO
Periode: 1985 - 1992
Grondslag: WBO, art. 94 lid 2
Produkt: besluit

376.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het hoger stellen van de vergoedingsbedragen die worden verstrekt ten behoeve van de instandhouding van de scholen en de ruimten voor het onderwijs in lichamelijke oefening, voor de in die ministeriële regelingen aan te wijzen groepen van scholen
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 95
Produkt: ministeriële regeling
Opmerking:

4.5.2.3 Formatie personeel

377.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van de voor de school geldende grondslag voor de omvang van:
- de formatie voor de vervulling van reguliere taken van de school, met inbegrip van een opslag in verband met formatieve restricties, en
- de formatie voor speciale doeleinden
- de gevallen waarin en onder welke voorwaarden meer formatie aan een school wordt toegekend dan op grond van deze AMvB is vastgesteld
Periode: 1992 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 96a. lid 1 en 2
Produkt: AMvB: *Formatiebesluit WBO*

378.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van formulieren waarop het aantal leerlingen waarop een opnieuw berekende personeelsformatie is gebaseerd dient te worden gemeld
Periode: 1992 - (31 juli 1998)
Grondslag: Formatiebesluit WBO 1992 art. 12 lid 6
Produkt: ministeriële regeling

379.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing op een aanvraag van een schoolbestuur om opslag vanwege herbezetting i.v.m. uitbeiding arbeidsduurverkorting
Periode: 1995 - 1998
Grondslag: Formatiebesluit WBO 1992 art. 13b lid 7; Besluit trekkende bevolking WBO art. B 16i.1, C 15i.1, D12i.1, F 13i.1 telkens lid 7
Produkt: beschikking

380.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van ontheffing van de voorwaarden die gelden voor het maken van aanspraak op opslag vanwege herbezetting aan een schoolbestuur, voor zover de begrotingswetgever daartoe de middelen ter beschikking heeft gesteld
Periode: 1995 - 1998
Grondslag: Formatiebesluit WBO 1992 art. 13b lid 5; Besluit trekkende bevolking WBO art. B 16i.1, C 15i.1, D12i.1, F 13i.1 telkens lid 5
Produkt: beschikking

381.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het instellen van een commissie die de minister van Onderwijs adviseert omtrent een aanvraag van een schoolbestuur om ontheffing van de voorwaarden die gelden voor het in aanmerking komen voor opslag vanwege herbezetting
Periode: 1995 - (31 juli 1998)
Grondslag: Formatiebesluit WBO 1992 art. 13b lid 6; Besluit trekkende bevolking WBO art. B 16i.1, C 15i.1, D12i.1, F 13i.1 telkens lid 6
Produkt: beschikking

382.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het uitkeren van een bedrag dat overeenkomt met de geldswaarde van de gedurende het schooljaar niet verbruikte formatierekeneenheden aan een schoolbestuur, in geval het schoolbestuur voor de periode van dat schooljaar heeft besloten minder formatierekeneenheden te besteden dan voor die school mogelijk zou zijn op basis van het beschikbare formatiebudget
Periode: 1992 - (31 juli 1998)
Grondslag: Formatiebesluit WBO 1992 art. 19 lid 1
Produkt: beschikking

Aanvullend formatiebeleid is het beleid dat de minister voert ten aanzien van de toekenning van rijksvergoeding voor meer personeel dan op grond van het Formatiebesluit WBO 1992 aan een school verbonden is. Het aanvullend formatiebeleid wordt toegepast wanneer er sprake is van bijzondere omstandigheden. Er zijn leerlinggebonden en niet-leerlinggebonden bijzondere omstandigheden.

383.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van regels voor het toekennen van meer formatieplaatsen aan een school dan op basis van de grondslag voor de omvang van de formatie is vastgesteld
Periode: 1992 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 96a. lid 3; Besluit trekkende bevolking WBO art. B 16a. lid 2, art. C15b. lid 2, art. D12a. lid 2 en art. E15a. lid 2
Produkt: besluit/beleidsregels, o.a.
Mededeling van 18-12- 1996, PO/BB-96027253, betreffende aanvullende formatie voor basisscholen op grond van bijzondere omstandigheden voor het schooljaar 1997-1998
Opmerking: de toekenning vindt slechts plaats onder bijzondere omstandigheden en onder door de minister te stellen voorwaarden

384.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de termijnen waarbinnen besluiten op verzoeken van een schoolbestuur om de toekenning van meer formatieplaatsen aan een school dienen te worden behandeld
Periode: 1992 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 96a. lid 3
Produkt: ministeriële regeling

385.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels omtrent de bepaling van het percentage van het leerlingenaantal dat meegenomen wordt bij de vaststelling van de grondslag voor de berekening van het aantal leerlingen
Periode: 1992- (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 96b
Produkt: AMvB
Opmerking: het te berekenen aantal leerlingen is het aantal leerlingen op 1 oktober van het voorafgaande schooljaar, verhoogd met het aldus bepaalde percentage

386.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regelingen omtrent:
- het verbruik van formatierekeneenheden door het schoolbestuur bij het aanstellen van personeel in onderscheiden functies

- de wijziging in het verbruik van formatierekeneenheden
- de voorwaarden waaronder het bevoegd gezag formatierekeneenheden kan overdragen aan een andere school
- de voorwaarden waaronder het schoolbestuur het recht heeft op de geldswaarde van niet verbruikte formatierekeneenheden
- de verplichte besteding van onderdelen van de formatie

Periode: 1992 - (31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 96c. lid 2
 Produkt: AMvB, Formatiebesluit WBO

387.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vaststellen van de geldswaarde van niet verbruikte formatierekeneenheden waar een schoolbestuur recht op kan hebben
 Periode: 1992 - (31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 96c. lid 3
 Produkt: ministeriële regeling

388.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vaststellen van het percentage over de vergoeding van de salarissen dat bepalend is voor de omvang van aan een school toe te kennen vergoeding ten behoeve van de kosten voor vervanging van personeel, de kosten van werkloosheidsuitkeringen of suppleties inzake arbeidsongeschiktheid
 Periode: 1992 - (31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 96d.
 Produkt: ministeriële regeling

389.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het geven van regels omtrent de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder aan een school een vergoeding wordt toegekend in verband met het bestrijden van schoolspecifieke knelpunten in de personeelsvoorziening, en van de omvang van die vergoeding
 Periode: 1994 - (31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 96d.1
 Produkt: ministeriële regeling
 Opmerking: dit artikel is met ingang van januari 1996 in de wet opgenomen met terugwerkende kracht tot 1 augustus 1994

4.5.3 Wijze van bekostiging

4.5.3.1 huisvesting

390.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het goedkeuren van het overzicht van de voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen in de huisvesting van elk van de bijzondere scholen voor basisonderwijs in een gemeente
 Periode: 1993 - 1997
 Grondslag: Wijzigingswet WBO van 15 december 1993, art. XV lid 4
 Produkt: beschikkingen

391.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vaststellen van het bedrag waarmee de huursom die een gemeente verschuldigd is, wordt verminderd in geval de kosten van instandhouding niet ten laste komen van het schoolbestuur
 Periode: 1987 - 31 juli 1998
 Grondslag: Besluit oude eigendoms- en huurscholen WBO art.19 lid 2
 Produkt: beschikking
392.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het geven van regels met betrekking tot de vervroegde aflossing van leningen in het basisonderwijs
 Periode: 1992 - 1997
 Grondslag: Wijzigingswet WBO van 21 mei 1992 art. V lid 3
 Produkt: ministeriële regeling, o.a.:
 - Regeling vervroegde aflossing van leningen basisonderwijs, van 3 maart 1994, CFI//F-94004336
 - Regeling vervroegde aflossing van leningen basisonderwijs afgesloten in 1985, van 1 december 1994, CFI/F-94/343M
 - Regeling vervroegde aflossing van leningen basisonderwijs afgesloten in 1986, van 5 december 1995, CFI//IPT-95/77N
393.
 Actor: de gedeputeerde staten
 Handeling: het nemen van beslissingen met betrekking tot zaken geregeld in de afdelingen II en III van het Besluit oude eigendoms- en huurscholen WBO, indien er tussen de gemeente en het schoolbestuur over de toepassing van het bepaalde in deze afdelingen geschillen ontstaan
 Periode: 1987 - 31 juli 1998
 Grondslag: Besluit oude eigendoms- en huurscholen WBO art. 2
 Produkt: beschikkingen
394.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het bepalen dat er met betrekking tot de vergoeding van eigendomsscholen zoals bedoeld in art. 205 van de LOW tijdelijk naar een hoger percentage zal worden berekend
 Periode: 1987 - 31 juli 1998
 Grondslag: Besluit oude eigendoms- en huurscholen WBO art. 6 lid 2
 Produkt: besluit
395.
 Actor: de gedeputeerde staten
 Handeling: het nemen van een beslissing met betrekking tot de aanschaf van voor het onderwijs bedoeld meubilair, voor zover het meubilair niet kan worden aangeschaft uit de gemeente ter beschikking staand meubilair als bedoeld in het programma van eisen, in geval er tussen het schoolbestuur en het college van burgemeester en wethouders geschil bestaat over de invulling van deze handeling
 Periode: 1986 - 31 juli 1998
 Grondslag: WBO, art. 97 , lid 2
 Produkt: beschikking
 Opmerking: m.i.v. 1997 vervalt de lid aanduiding volgens bepaling van de Wet van 4 juli 1996 Stb. 1996, 402

396.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het bijstellen van het rentepercentage met betrekking tot de vergoeding voor een voorziening betreffende een schoolterrein, in verband met de rentestand
Periode: 1986 - 1996
Grondslag: WBO, art. 98 lid 3; Wijzigingswet WBO van 21 mei 1992 art. VI en art. VII.
Produkt: beschikking

397.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing dat een schoolbestuur van een bijzondere school die eigenaar is van het gebouw en terrein voor die school, blijvend heeft opgehouden deze of een voor eigendomsoverdracht vatbaar gedeelte daarvan, voor de school te gebruiken
Periode: 1987 - 31 juli 1998
Grondslag: Besluit oude eigendoms- en huurscholen WBO art. 10 en 14
Produkt: beschikking

398.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels voor het aanwijzen van de voorzieningen in de huisvesting waarvan de huur voor vergoeding in aanmerking komt en van de wijze waarop deze huurvergoeding dient plaats te vinden
Periode: 1986 - 1996
Grondslag: WBO, art. 98 lid 5
Produkt: AMvB

399.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verstrekken van een hogere vergoeding dan bepaald is bij de WBO aan de gemeente of een schoolbestuur, voor een voorziening in de huisvesting bestaande uit nieuwbouw en uitbreiding, indien reguliere vergoeding onvoldoende is om te voorzien in de huisvesting van een school
Periode: 1986 - 1996
Grondslag: WBO, art. 98 lid 6
Produkt: beschikking
Opmerking: de gedeputeerde staten dienen te worden gehoord, en de beslissing op dit verzoek dient binnen 6 maanden te zijn genomen.

400.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van de kosten voor ingrijpende voorzieningen aan gebouwen en terreinen
Periode: 1985 - 1986
Grondslag: WBO, art. 99 lid 2 onder punt a.
Produkt: beschikking

4.5.3.2 materiële instandhouding

401.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ter bepaling van de voorwaarden voor het vergoeden van de kosten van de materiële instandhouding van een bijzondere school of van een openbare nevenvestiging, aan het schoolbestuur dat geen eigenaar is van een voorziening in de huisvesting ten behoeve van het onderwijs in lichamelijke oefening

Periode: 1986 - 1996
Grondslag: WBO, art. 100 lid 1d.
Produkt: AMvB:
Bekostigingsbesluit WBO

402.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het beslissen op een verzoek om verhoging van de vergoeding indien een school op grond van bijzondere omstandigheden niet voldoende heeft aan het in dat jaar toegekende totale bedrag

Periode: 1997 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, artikel 101 lid 1
Produkt: beschikking
Opmerking: een dergelijk verzoek kan alleen gedaan worden ten aanzien van de materiële instandhouding waarop de programma's van eisen betrekking hebben

403.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het toewijzen van een verhoging van de vergoeding ten behoeve van de materiële instandhouding aan een schoolbestuur

Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 101 lid 1 t/m 4; Overgangswet WBO art. E 26a.;
Produkt: advies
Opmerking:

404.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het toewijzen van een verhoging van de vergoeding ten behoeve van de materiële instandhouding aan een schoolbestuur

Periode: 1985 - 1996
Grondslag: WBO, art. 101 lid 1 t/m 4; Overgangswet WBO art. E 26a.;
Produkt: beschikking
Opmerking: de Onderwijsraad dient te worden gehoord

4.5.3.3 personeel

405.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de gevallen waarin geen vermindering op de vergoeding van de uitgaven voor het personeel plaatsvindt

Periode: 1990 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 105 lid 5 (na 1995: lid 6)
Produkt: ministeriële regeling

406.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing dat de vermindering van de vergoeding op de uitgaven voor het personeel niet zal plaatsvinden

Periode: 1990 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 105 lid 6 (na 1995: lid 7),
Produkt: beschikking
Opmerking: het gaat hier in deze handeling om andere gevallen dan die waarin is voorzien in de ministeriële regeling voortvloeiend uit de WBO art. 105 lid 5.
Het nemen van een dergelijke beslissing is slechts na verzoek van het schoolbestuur, die dit verzoek wegens gewichtige redenen aan de minister van Onderwijs kan richten.

407.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het aanwijzen van projecten waarvoor de vermindering op de vergoeding van de uitgaven voor het personeel niet van toepassing wordt verklaard, zodat het in die gevallen mogelijk blijft voor langere tijd dan 1 jaar personeel in tijdelijke dienst te benoemen
Periode: 1990 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 105 lid 7 (na 1995: lid 8)
Produkt: besluit

4.5.4 Beëindiging van de bekostiging

Beëindiging van de bekostiging omvat het geheel of gedeeltelijk stopzetten van (onderdelen van) de vergoeding of het geheel beëindigen van de vergoeding, die door het bevoegd gezag op grond van de WBO wordt ontvangen. De beëindiging kan in twee verschillende situaties plaatsvinden: als toepassing van een sanctiemiddel of als gevolg van het 'einde' van een basischool

408.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het inhouden van vergoedingen bij het niet nakomen van bekostigingsvoorwaarden door een schoolbestuur
Periode: 1985 -1998
Grondslag: WBO, art. 106 lid 1 en lid 2; Overgangswet WBO art. H2. lid 1
Produkt: advies
Opmerking:

409.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het inhouden van vergoedingen bij het niet nakomen van bekostigingsvoorwaarden door een schoolbestuur
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 106 lid 1 en lid 2; Overgangswet WBO art. H2. lid 1
Produkt: beschikking
Opmerking: de Onderwijsraad dient te worden gehoord

410.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het bepalen dat voor een deel van een gemeente en/of voor een daarbij te bepalen tijdvak een lager aantal leerlingen geldt als opheffingsnorm
Periode: 1987 - 1988
Grondslag: WBO, art. 107 lid 4 zoals aangehaald in de Wijzigingswet WBO II.A. art. 107 lid 4; WBO, art. 108 lid 4 zoals aangehaald in de Wijzigingswet WBO art. II.A.
Produkt: beschikking
Opmerking: deze handeling wordt verricht in het kader van het overgangsrecht voor gevallen in de periode tot en met 31 juli 1988

411.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het beëindigen van de bekostiging van een bijzondere school indien het aantal leerlingen op de officiële teldatum minder bedraagt
Periode: 1987 - 1988
Grondslag: Wijzigingswet WBO van 23 december 1987 art. II.A waarin de specifieke toepassing

Produkt: voor art. 107 lid 1 WBO is gegeven voor een bepaalde periode besluit

412.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het vaststellen van de opheffingsnormen voor de bekostigingsbeëindiging telkens voor een tijdvak van 5 jaar op basis van de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek

Periode: 1993 - (31 juli 1998)

Grondslag: WBO, art. 107 lid 2

Produkt: ministeriële regeling, o.a.:

- Mededeling van 18 juni 1993, PO/B-93045250, betreffende het instandhoudingsbeleid 1994, bestemd voor de provincies, de besturen van gesubsidieerde bijzondere basisscholen, alsmede alle gemeentebesturen (gebaseerd op de WBO, art. 107 lid 4)

413.

Actor: de Onderwijsraad

Handeling: het adviseren van de minister omtrent het besluiten tot voortzetting van de bekostiging indien aan een school behoefte bestaat

Periode: 1987 -1995

Grondslag: WBO, art. 107 lid 5

Produkt: advies

Opmerking:

414.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het besluiten tot voortzetting van de bekostiging indien aan een school behoefte bestaat

Periode: 1987 - (31 juli 1998)

Grondslag: WBO, art. 107 lid 5

Produkt: beschikking

Opmerking: het in de handeling bedoeld besluit wordt genomen in reactie op een verzoek van burgemeester en wethouders of het schoolbestuur, en de Onderwijsraad dient daarbij te worden gehoord

Einde van bekostiging bijzondere scholen en opheffing openbare scholen

415.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het vaststellen van een afzonderlijke opheffingsnorm voor twee gebiedsdelen die bij besluit van de gemeenteraad uit splitsing van de gemeente zijn ontstaan

Periode: 1993 - (31 juli 1998)

Grondslag: WBO, art. 107b. lid 2

Produkt: ministeriële regeling, o.a.:

- Regeling afzonderlijke opheffingsnorm gesplitste gemeenten van 26 juni 1995, CFI/VP-95/1179M

De gemeenteraad kan besluiten dat het grondgebied van de gemeente in 2 vastgestelde delen wordt gesplitst in verband met aanzienlijke verschillen in bebouwingskarakter en bevolkingsdichtheid tussen die delen. Elk bevoegd gezag dat een of meer scholen in die gemeenten instandhoudt, moet schriftelijk verklaren met de splitsing in te stemmen. Doen ze dat niet, dan kan de gemeenteraad de minister van

Onderwijs verzoeken een besluit tot splitsing te nemen.

416.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een besluit tot splitsing van de gemeente op verzoek van de gemeenteraad
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 107b. lid 3
Produkt: besluit
Opmerking: deze handeling wordt verricht indien niet door elk schoolbestuur dat een of meer scholen in de gemeente in stand houdt schriftelijk is verklaard dat met een voornemen van de gemeenteraad tot splitsing van de gemeente wordt ingestemd; alvorens een besluit te nemen hoort de minister het schoolbestuur of de schoolbesturen die geen instemmende verklaring wensen te tekenen

417.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van een besluit van de gemeenteraad tot wijziging of beëindiging van de splitsing van een gemeente indien de in de wet omschreven omstandigheden zich daartoe voordoen
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 107b. lid 5
Produkt: beschikking

418.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van nieuwe opheffingsnormen voor gemeenten of delen van gemeenten na grenscorrecties tussen gemeenten
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 107c. lid 2
Produkt: besluit

419.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels inzake de hoogte van het op de vergoeding door het Rijk voor scholen in te houden bedrag, bij de beëindiging van een samenwerkingsovereenkomst
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 107d. lid 6
Produkt: AMvB
Opmerking:

420.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het mededelen dat een bijzondere nevenvestiging niet heeft voldaan aan één van de voorwaarden voor bekostiging
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 107e. lid 4 onder punt a
Produkt: mededeling
Opmerking: het gaat hier om de voorwaarden zoals genoemd in lid 1 van art. 107e. WBO. Indien niet aan de voorwaarden voldaan wordt, zal de bekostiging beëindigd worden.

421.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het mededelen dat de bekostiging van een bijzondere nevenvestiging wordt voortgezet in het kader van overige voorwaarden genoemd in lid 1 van art. 107e. WBO

Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 107e. lid 4 onder punt b en c
Produkt: mededeling

422.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ter vaststelling van de gegevens die een schoolbestuur moet overleggen indien het op basis van een uitzonderingssituatie bezwaar maakt tegen een in eerdere instantie genomen beslissing tot beëindiging van de bekostiging of opheffing van de school

Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 108 lid 2
Produkt: AMvB

423.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het voor de periode tot en met 31 juli 1988 goedkeuren van de besluiten van de gemeenteraad met betrekking tot het opheffen of in stand houden van een school waarvan de omstandigheden/het aantal leerlingen niet strookt met de voorschriften

Periode: 1987-1988
Grondslag: WBO, art. 108 lid 6 zoals aangehaald in de Wijzigingswet WBO art. II.A.
Produkt: besluit

424.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het ambtshalve vaststellen van het aantal leerlingen van een school indien dit gegeven niet voor de vastgestelde datum aan de minister gezonden is

Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 108a. lid 1
Produkt: beschikking
Opmerking: deze datum is volgens de wet 15 oktober volgend op de teldatum

425.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het aan de hand van een ingediende aanvraag voor faciliteiten door een schoolbestuur vaststellen of er daadwerkelijk sprake is van samenvoeging van een school met een of meer andere scholen die uit s'Rijks kas worden bekostigd

Periode: 1996 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 109 lid 4
Produkt: beschikking
Opmerking:

4.5.5 Overige handelingen

426.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het bepalen dat er geen of slechts een gedeeltelijk vergoeding wordt toegekend voor uitgaven t.g.v. schuld of nalatigheid van een schoolbestuur

Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 111 lid 1
Produkt: beschikking

-onderwijsachterstanden-

Onder onderwijsachterstanden worden verstaan die negatieve effecten op de leer- en ontwikkelingsmogelijkheden van leerlingen, die het gevolg zijn van sociale, economische en culturele omstandigheden.

Gestreefd wordt om de gemeenten meer verantwoordelijkheden te geven bij de bestrijding van de onderwijsachterstanden.

In de Wet van 15-05-1997, Stb. 237, *Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (wet GOA)*, wordt bepaald dat er een **landelijk beleidskader** vastgesteld wordt voor de periode van 4 schooljaren. Dit landelijk beleidskader vermeldt de landelijke doelstellingen van het beleid inzake onderwijsachterstandenbestrijding en verstrekt informatie over de voornemens van de rijksoverheid met betrekking tot de landelijke evaluatie van het beleid inzake onderwijsachterstandenbestrijding. De gemeenteraad stelt voor een periode van telkens 4 schooljaren een zogenaamd **onderwijsachterstandenplan** vast, ter bestrijding van de onderwijsachterstanden.

427.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voor bekostiging in aanmerking brengen van de totale of gedeeltelijke kosten voortvloeiend uit een overeenkomst van schoolbesturen uit een regio met betrekking tot activiteiten ter bestrijding van onderwijsachterstanden
Periode: 1993 - 31 juli 1998
Grondslag: WBO, art. 111a, lid 1
Produkt: besluit
Opmerking: de bekostiging geschiedt onder door de minister te stellen voorwaarden

428.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het voorbereiden van regels ter vaststelling van nadere voorschriften over:

- de indiening en vormgeving van het verzoek om bekostiging van aanvullende activiteiten onderwijsvoorrang
- de voorwaarden die worden gesteld ten behoeve van deelneming van een school of inrichting
- de voorschotten en vergoedingen;
- de criteria waaraan het leerlingenbestand van een school die deelneemt dient te voldoen
- de afwijkingen (en de voorwaarden daarbij) die mogelijk zijn ten behoeve van het beleid in de sociale vernieuwing

Periode: 1993 -1995
Grondslag: WBO, art. 111a, lid 8 en lid 10
Produkt: advies
Opmerking:

429.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ter vaststelling van nadere voorschriften omtrent:

- de indiening en vormgeving van het verzoek om bekostiging van aanvullende activiteiten onderwijsvoorrang
- de voorwaarden die worden gesteld ten behoeve van deelneming van een school of inrichting
- de voorschotten en vergoedingen;
- de criteria waaraan het leerlingenbestand van een school die deelneemt dient te voldoen
- de afwijkingen (en de voorwaarden daarbij) die mogelijk zijn ten behoeve van het beleid in de sociale vernieuwing

Periode: 1993 - 1998
Grondslag: WBO, art. 111, lid 8 en lid 10

Produkt: AMvB
Opmerking: in de uitvoering tot en met 1995 diende de Onderwijsraad te worden gehoord

430.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van een landelijk beleidskader voor de bestrijding van onderwijsachterstanden, telkens voor een periode van vier jaar
Periode: 1993 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 111a, lid 9
Produkt: AMvB
Opmerking:

431.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het voorbereiden van regels ter vaststelling van nadere voorschriften omtrent het landelijk beleidskader voor de bestrijding van onderwijsachterstanden
Periode: 1993 -1995
Grondslag: WBO, art. 111a. lid 9
Produkt: advies
Opmerking:

432.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ter vaststelling van nadere voorschriften omtrent het landelijk beleidskader voor de bestrijding van onderwijsachterstanden
Periode: 1993 -1998
Grondslag: WBO, art. 111a. lid 9
Produkt: AMvB:
Besluit onderwijsvoorrangsgebieden
Opmerking: tot en met 1995 diende de Onderwijsraad te worden gehoord

433.

Actor: de minister van Onderwijs
de minister van Welzijn
de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Handeling: het vaststellen van een landelijk beleidskader op interdepartementaal niveau voor een periode van vier jaar, waarin onder meer de doeleinden van het beleid op de terreinen van onderwijs en welzijn inzake de bestrijding van onderwijsachterstanden zijn opgenomen
Periode: 1993 - 1998
Grondslag: Besluit onderwijsvoorrangsgebieden art. 2 lid 1
Produkt: beleidsplan/-nota

434.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing op een verzoek tot gehele of gedeeltelijke bekostiging van de activiteiten die voortvloeien uit een gebiedsovereenkomst
Periode: 1993 - 1998
Grondslag: Besluit onderwijsvoorrangsgebieden art. 13 lid 2
Produkt: besluit

Opmerking: het besluit tot bekostiging dient plaats te vinden binnen dertig dagen na de datum waarop het landelijk beleidskader van toepassing is

435.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ter bepaling van het tijdstip waarvóór de schoolbesturen de minister van Onderwijs dienen te hebben meegedeeld van welke afwijkingsmogelijkheden zij gebruik zullen maken
Periode: 1993 - 1998
Grondslag: WBO, art. 111a. lid 10
Produkt: AMvB

436.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van een tijdvak van ten hoogste vier jaren waarbinnen de activiteiten ter bestrijding van onderwijsachterstanden, voor bekostiging in aanmerking komen
Periode: 1993 - 1998
Grondslag: WBO, art. 111a. lid 4 onder punt f.
Produkt: besluit
Opmerking: bedoelde activiteiten zijn dan opgenomen in een overeenkomst tussen schoolbesturen in een regio

437.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het aanwijzen van ambtenaren aan wie het bevoegd gezag en de gemeente verplicht zijn om alle inlichtingen te verstrekken die in het belang zijn voor de bekostiging
Periode: 1985-(31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 112
Produkt: beschikking
Opmerking:

438.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het op verzoek van het gemeentebestuur geven van advies inzake de schoolbegeleidingsdienst
Periode: 1997-
Grondslag: WBO, art. 113, lid 6
Produkt: advies
Opmerking:

Boekhoudvoorschriften geven aan op welke wijze de administratie van de financiële gegevens door het bevoegd gezag voor elke bijzondere school afzonderlijk wordt ingericht. De voorschriften gelden alleen voor het bijzonder onderwijs.
De boekhoudvoorschriften in de WBO zijn in vergelijking met de voorschriften in de Lager-onderwijswet 1920 beperkt.

439.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ter vaststelling van de boekhoudvoorschriften
Periode: 1945 - (31 juli 1998)
Grondslag: KLO, art. 66 lid 10, LOW, art. 89 lid 10 en WBO, art. 114
Produkt: AMvB:
- Besluit boekhoudvoorschriften bijzonder lager onderwijs van 6 september 1965 Stb. 403

- Besluit van 6 maart 1956 tot vaststelling van regelen inzake de door de besturen der kleuterscholen te voeren boekhouding van inkomsten en uitgaven; Stb. 90;
- Beschikking van 28 december 1955 nr. 22854; Stct. van 29 december 1955, nr. 253

440.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het aanwijzen van een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid die zich ten doel stelt waarborgen te bieden voor de kosten van vervanging en onvrijwillige taakvermindering van personeel
 Periode: 1992- (31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 114a, lid 1
 Produkt: besluit
 Opmerking:

441.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het verlenen van een ontheffing t.a.v. de verplichte aansluiting bij een rechtspersoon in verband met de kosten van vervanging en onvrijwillige taakvermindering van personeel
 Periode: 1992- (31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 114a, lid 3
 Produkt: beschikking
 Opmerking: deze handeling kan plaatsvinden indien het bevoegd gezag bezwaren heeft van godsdienstige of levensbeschouwelijke aard

442.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het bepalen van het bedrag dat jaarlijks uit 's Rijks kas beschikbaar wordt gesteld aan de rechtspersoon in verband met de kosten voortvloeiend uit rechtspositionele verplichtingen ten aanzien van personeel dat gebruik maakt van de regeling voor onvrijwillige taakvermindering
 Periode: 1992- (31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 114a, lid 3
 Produkt: besluit
 Opmerking:

443.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het aanwijzen van een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid die zich ten doel stelt waarborgen te bieden voor de kosten van werkloosheidsuitkeringen of suppleties inzake arbeidsongeschiktheid ten behoeve van gewezen personeel
 Periode: 1995- (31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 114b, lid 1
 Produkt: besluit
 Opmerking:

444.

Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het verlenen van een ontheffing t.a.v. de verplichte aansluiting bij een rechtspersoon in verband met de kosten van werkloosheidsuitkeringen of suppleties inzake arbeidsongeschiktheid
 Periode: 1995- (31 juli 1998)
 Grondslag: WBO, art. 114b, lid 3
 Produkt: beschikking
 Opmerking: deze handeling kan plaatsvinden indien het bevoegd gezag bezwaren heeft van godsdienstige of levensbeschouwelijke aard

4.5.6 Andere vormen van basisonderwijs

-Trekkinge bevolking-

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op handelingen betreffende de scholen voor kinderen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden. Voor 1985 werd het onderwijs aan kinderen van de trekkende bevolking geregeld in het Besluit Buitengewoon Lager Onderwijs, Stb. 1949 J596 en in het Besluit Buitengewoon Onderwijs, Stb. 1967, 58. Voor handelingen betreffende de periode 1950- 1985 wordt dan ook verwezen naar het RIO >Speciaal centraal', blz 77 en verder.

De WBO, art. 115, vormt de grondslag voor het *Besluit trekkende bevolking WBO*.

In dit besluit wordt een onderverdeling gemaakt tussen:

Titel B - Rijdende scholen voor kinderen van kermisexploitanten of van circusmedewerkers

Titel C - Scholen voor ligplaatsonderwijs aan varende kinderen

Titel D - Scholen voor kinderen van woonwagenbewoners

Titel E - Afdelingen voor zeer jeugdige kinderen van woonwagenbewoners verbonden aan scholen voor basisonderwijs

Titel F - Scholen voor kinderen van schippers, van kermisexploitanten en van circusmedewerkers

Titel A en Titel G bevatten respectievelijk algemene bepalingen en slot- en overgangsbepalingen.

445.

Actor: de Onderwijsraad

Handeling: het adviseren van de minister omtrent het voorbereiden van regels, onderscheidenlijk voorwaarden voor de bekostiging van scholen voor kinderen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden

Periode: 1985 -1995

Grondslag: WBO, art. 115, lid 1

Produkt: advies

Opmerking:

446.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het voorbereiden van regels ter vaststelling van regels, onderscheidenlijk voorwaarden, voor de bekostiging van scholen voor kinderen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden

Periode: 1985 - (31 juli 1998)

Grondslag: WBO, art. 115, lid 1

Produkt: AMvB:

Besluit trekkende bevolking WBO

Opmerking:

447.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het nemen van een besluit met betrekking tot de door een rijdende school voor kinderen van de trekkende bevolking in te nemen vaste standplaats, indien er tussen de inspecteur en het schoolbestuur in eerste instantie geen overeenstemming is te bereiken omtrent de door het schoolbestuur bepaalde standplaats

Periode: 1985 - (31 juli 1998)

Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. B 1, lid 2

Produkt: beschikking

448.

Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het nemen van een beslissing ten aanzien van het reisplan van een rijdende school voor kinderen van kermisexploitanten of circusmedewerkers, indien de inspecteur tegen het reisplan of een voorgenomen afwijking daarvan bedenkingen heeft en het schoolbestuur weigert daaraan tegemoet te komen
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. B 5, lid 3
Produkt: beschikking

449.
Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het verlenen van toestemming aan een schoolbestuur dat wordt afgeweken van het voorschrift dat in een schoolwerkplan er van uit dient te worden gegaan dat leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van 8 (of 9) aaneensluitende jaren de school kunnen doorlopen
Periode: 1985 - 1995
Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. B 4, lid 7; art. D 2a, lid 7
Produkt: advies
Opmerking:

450.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van toestemming aan een schoolbestuur dat wordt afgeweken van het voorschrift dat in een schoolwerkplan er van uit dient te worden gegaan dat leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van 8 (of 9) aaneensluitende jaren de school kunnen doorlopen
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. B 4, lid 7; art. D 2a, lid 7 (tot 1995)
Produkt: beschikking
Opmerking: de handeling heeft betrekking op het onderwijs gericht op kinderen van kermisexploitanten of circusmedewerkers; de Onderwijsraad dient te worden gehoord en bij de goedkeuring kunnen voorwaarden en beperkingen worden gesteld.

451.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing op een verzoek van het schoolbestuur van een bijzondere school voor kinderen van de trekkende bevolking om vergoeding van een voertuig bestemd voor de huisvesting
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. B 14; C 14a. lid 1
Produkt: beschikking

452.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van een begroting van een school
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. B 18, lid 2; art. C 16b, lid 2
Produkt: beschikking

453.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren van een raming van inkomsten en uitgaven voor de 4 jaren volgend op het jaar waarop de in te dienen begroting betrekking heeft
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. B 18, lid 3; art. C 16b. lid 3
Produkt: beschikking

454.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vaststellen van richtlijnen voor de inrichting van de begroting en de meerjarenraming door de schoolbesturen
 Periode: 1985 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. B 18, lid 4; art. C 16b
 Produkt: ministeriële regeling
455.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vaststellen van de vergoeding voor materiële instandhouding aan een bestuur van een bijzondere school, voor zover de minister van Onderwijs de aangegeven kosten heeft goedgekeurd
 Periode: 1985 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. B 18, lid 5
 Produkt: beschikking
 Opmerking: de handeling heeft betrekking op scholen voor kinderen van kermisexploitanten en circusmedewerkers
456.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het vaststellen van richtlijnen voor de inrichting van de rekening en verantwoording en de daarbij over te leggen bescheiden door de schoolbesturen
 Periode: 1985 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. B 19, lid 3; art. C 16c, lid 3
 Produkt: ministeriële regeling
457.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het goedkeuren van een rekening en verantwoording ingediend door een schoolbestuur
 Periode: 1945 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO, art. B 19, lid 4; art. C 16c, lid 1
 Produkt: beschikking
458.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het maandelijks verstrekken van voorschotten op een vergoeding en het bepalen van de verrekening van deze uitgekeerde voorschotten met het bedrag van de vastgestelde vergoeding in de bekostiging van het onderwijs gericht op kinderen van de trekkende bevolking
 Periode: 1985 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. B 21
 Produkt: besluit
 Opmerking: de handeling heeft betrekking op scholen voor kinderen van kermisexploitanten en circusmedewerkers
459.
 Actor: de inspectie
 Handeling: het verlenen van toestemming dat andere kinderen dan kinderen voor wie het ligplaatsonderwijs is bedoeld, worden toegelaten tot de school voor ligplaats-onderwijs aan varende kinderen
 Periode: 1985 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. C 1, lid 2
 Produkt: beschikking

460.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voor bekostiging in aanmerking brengen van een school voor ligplaatsonderwijs aan varende kinderen
 Periode: 1985 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. C 13
 Produkt: beschikking
461.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het nemen van een beslissing op een verzoek van het schoolbestuur van een bijzondere school om een voorziening die niet het gewoon onderhoud of groot onderhoud betreft of op een verzoek om een aanschaffing waarmee bij de eerste inrichting van de school geen rekening was gehouden
 Periode: 1985 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. C14a, lid 2
 Produkt: beschikking
462.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het jaarlijks vaststellen van de vergoeding voor de kosten van:
 - het noodzakelijk vervoer van de leerlingen ten behoeve van het schoolbezoek
 - het zwemonderwijs en het daaraan verbonden noodzakelijke vervoer van de leerlingen
 Periode: 1985 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. C 15, lid 2
 Produkt: beschikking
 Opmerking: het gaat hier om scholen voor ligplaatsonderwijs
463.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het nemen van een beslissing met betrekking tot het vast te stellen bedrag dat het bestuur van een school voor onderwijs aan kinderen van de trekkende bevolking aan een gemeente verschuldigd is inzake de overdracht van gebouwen, terreinen en roerende zaken, in geval dat schoolbestuur bezwaar maakt tegen de door die gemeente in eerste instantie vastgestelde hoogte van dit bedrag
 Periode: 1985 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. C 21, lid 3
 Produkt: beschikking
464.
 Actor: de inspectie
 Handeling: het verlenen van ontheffing van het bepaalde omtrent de leeftijd waarop leerlingen de school moeten hebben verlaten in het kader van bepalingen over de toelatingsleeftijd en de duur van het onderwijs
 Periode: 1985 - 1995
 Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. D 6. lid 2
 Produkt: beschikking
 Opmerking: de handeling heeft betrekking op het onderwijs voor kinderen van woonwageneigenaren; de ontheffing kan telkens voor 1 jaar worden verleend
465.
 Actor: de minister van Onderwijs

Handeling: het goed- of afkeuren van de bekostiging van een afdeling voor zeer jeugdige kinderen van woonwagenbewoners die verbonden is aan een school voor basisonderwijs
Periode: 1985 - 1995
Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. E 13 lid 1 t/m 3
Produkt: beschikking

466.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren dat de bekostiging van een afdeling die is verbonden aan een bijzondere school wordt voortgezet, telkens voor 1 jaar
Periode: 1985 - 1995
Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. E 17, lid 2
Produkt: beschikking

467.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van ontheffing van het voorschrift dat de gemeenteraad in ieder geval drie jaar na verlening van toestemming tot verbinding van een afdeling voor zeer jeugdige kinderen van woonwagenbewoners aan een openbare school tot opheffing van die afdeling dient over te gaan
Periode: 1985 - 1995
Grondslag: Besluit trekkende bevolking WBO art. E 18. lid 2
Produkt: beschikking

4.6 Administratief beroep

Administratief beroep omvat het vragen van een voorziening tegen een besluit bij een ander bestuursorgaan dan het bestuursorgaan dat het oorspronkelijk besluit heeft genomen. Twee instanties zijn of waren met administratief beroep belast:

- de minister in procedures betreffende de schoolstichting, en
- de gedeputeerde staten in drie soorten zaken:
 - afwijzing verzoek om andere voorzieningen
 - onthouding goedkeuring begroting bouwplannen
 - overschrijdingsregeling

468.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing in een door het schoolbestuur aangetekend beroep tegen een besluit van burgemeester en wethouders met betrekking tot een verzoek om een tijdelijke voorziening in de huisvesting of beëindiging daarvan
Periode: 1985 - 1997
Grondslag: WBO, art. 71 lid 4
Produkt: beschikking
Opmerking: door vervanging van dit art. bij wet van 4 juli 1996, houdende wijziging van de WBO in verband met de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen (Stb. 1996, 402), komt deze handeling eind 1996 te vervallen

469.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing in een door het schoolbestuur aangetekend beroep tegen een beslissing van de gemeenteraad op haar verzoek om een andere voorziening zoals bedoeld in art. 74 lid 2 WBO
Periode: 1985 - 1997
Grondslag: WBO, art. 74 lid 5
Produkt: beschikking
Opmerking: de gedeputeerde staten kunnen vóór de beslissing de inspecteur in de gelegenheid stellen advies uit te brengen;
door vervanging van dit art. bij wet van 4 juli 1996, houdende wijziging van de WBO in verband met de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen (Stb. 1996, 402), komt deze handeling eind 1996 te vervallen

470.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing in een door het schoolbestuur aangetekend beroep tegen de onthouding van goedkeuring door burgemeester en wethouders van de bouwplannen voor een voorziening in de huisvesting
Periode: 1986 - 1997
Grondslag: WBO, art. 81 lid 6
Produkt: beschikking
Opmerking: door vervanging van dit artikel bij wet van 4 juli 1996, houdende wijziging van de WBO in verband met de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen (Stb. 1996, 402), komt deze handeling eind 1996 te vervallen

471.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing met betrekking tot een door een belanghebbende ingesteld beroep tegen de beslissing van schoolbesturen en gemeenten tot het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst ten behoeve van sociale vernieuwing onderwijs

Periode: 1995 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 110m.
Produkt: beschikking

4.7 Toezicht

De Inspectie van het onderwijs heeft tot taak toezicht te houden op het onderwijs, van primair tot en met hoger onderwijs. De Grondwet vormt hiervoor de basis.

Het toezicht op het onderwijs, met uitzondering van het landbouwonderwijs, is opgedragen aan de minister van Onderwijs. Het wordt onder zijn bevelen uitgeoefend door de inspecteur-generaal van het onderwijs en door de inspectie van het voortgezet onderwijs. De inspectie van het onderwijs functioneert op basis van een door de minister vastgestelde Regeling verzelfstandiging Onderwijsinspectie (1993) aangevuld met een managementscontract.

Het toezicht op het landbouwonderwijs is opgedragen aan de minister van Landbouw, het wordt onder zijn bevelen uitgeoefend door de Inspectie van het landbouwonderwijs.

In het jaarverslag 1997 van de Inspectie van het Onderwijs wordt de missie van de Inspectie als volgt omschreven: het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs in Nederlandse scholen en instellingen op basis van gedegen kennis van die scholen en instellingen (jaarverslag 1997, pagina 9).

Het belangrijkste middel om deze missie te realiseren is het regelmatig bezoeken van scholen en instellingen door de inspecteurs. De inspectie heeft toegang tot de scholen; het schoolbestuur en het personeel van een school zijn verplicht aan de inspectie alle vereiste inlichtingen te geven omtrent de school en het onderwijs.

In de hier voorafgaande handelingen uit de handelingenlijst is de inspectie meerdere malen genoemd; de betreffende handelingen zijn voortgevloeid uit de Kleuteronderwijswet, de Lager onderwijswet, de Wet op het Basisonderwijs en de uitvoeringsbesluiten. De handelingen zijn daarbij in hun logische context geplaatst.

De hierna volgende handelingen voor het basis onderwijs zijn echter nog niet naar voren gekomen. Bronnen hiervoor zijn onder andere het jaarwerkplan (1997 en 1998) van de Inspectie van het Onderwijs en het jaarverslag 1997.

In de verschillende onderwijswetten worden de volgende **algemene taken** van de inspectie onderscheiden:

- de **controletaak**, waarbij de inspectie toeziet op de naleving van de wettelijke voorschriften
- de **evaluatietaak**, waarbij de inspectie door middel van het bezoeken van scholen bekend blijft met de toestand van het onderwijs
- de **stimuleringstaak**, waarbij de inspectie door overleg met bevoegde gezagsorganen en personeel van scholen en met regionale of lokale overheden overleg voert
- de **rapportagetaak**, waarbij de inspectie gevraagd en ongevraagd rapporteert aan de minister en tevens adviseert

Deze algemene taken vertalen zich als volgt voor het basisonderwijs

472.

Actor: de inspectie
Handeling: het toezien op het naleven van de wettelijke bepalingen en voorschriften bij scholen voor kleuter- lager- en basisonderwijs
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag: KLO, art. 104
LOW, art. 172
WBO, art. 5, lid 1
Produkt: rapportages, verslagen zoals schoolbezoekverslag, jaarverslag, onderwijsverslag, examenverslag
Opmerking: de controle-activiteiten vinden allereerst plaats door analyse van schooldocumenten en in de tweede plaats door schoolbezoek

473.

Actor: de inspectie

Handeling: het evalueren van de stand van het kleuter-, lager en basisonderwijs met betrekking tot de kwaliteit ervan
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag:
Produkt: rapportages
Opmerking:

474.

Actor: de inspectie
Handeling: het samenstellen van het gedeelte betreffende het basisonderwijs in het Onderwijsverslag
Periode: 1993- (31 juli 1998)
Grondslag:
Produkt: (gedeelte) Onderwijsverslag
Opmerking:

475.

Actor: de inspectie
Handeling: het doen van voorstellen aan de minister indien deze in het belang van het kleuter-, lager en basisonderwijs worden geacht
Periode: 1945- (31 juli 1998)
Grondslag:
Produkt: advies
Opmerking:

De inspectie houdt zich voorts bezig met het behandelen van klachten, over bevoegdheidsverklaringen op basis van in het buitenland behaalde bewijzen van bekwaamheid en het onderhouden van contacten met onderwijsinspecties in het buitenland.

4.8 Handelingen voortvloeiend uit slot- en overgangsbepalingen

476.

Actor: de Onderwijsraad
Handeling: het adviseren van de minister omtrent het voorbereiden van regels ter vaststelling welke van de bewijzen van bekwaamheid, naast de in de wet genoemde bewijzen tevens de bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs in een of meer van de in de wet genoemde onderwijsactiviteiten; en ter vaststelling welke bewijzen van bekwaamheid de bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs in de Friese taal
Periode: 1985 -1995
Grondslag: WBO, art. 116 lid 4
Produkt: advies
Opmerking:

477.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften omtrent de uitoefening van de ministeriële bevoegdheden ten aanzien van de rechtspersoon en omtrent de gevolgen van intrekking van de aanwijzing van de rechtspersoon
Periode: 1992-(31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 116b, lid 4 en art. 116c, lid 1
Produkt: AMvB
Opmerking: het gaat hierbij om de rechtspersonen genoemd in art. 114a en 114b

478.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ter vaststelling welke van de bewijzen van bekwaamheid, naast de in de wet genoemde bewijzen tevens de bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs in een of meer van de in de wet genoemde onderwijsactiviteiten; en ter vaststelling welke bewijzen van bekwaamheid de bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs in de Friese taal
Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 116 lid 4
Produkt: AMvB: Bevoegdheden WBO
Opmerking: in de uitvoering tot en met 1995 geldt dat de Onderwijsraad dient te worden gehoord

479.

Actor: (het bestuur van) het Cito
Handeling: het verstrekken van een verklaring voor het met goed gevolg afleggen van de toets Nederlands als tweede taal voor OECTC-leraren of voor onderdelen daarvan
Periode: 1995 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bevoegdhedenbesluit WBO art. 6b
Produkt: verklaring
Opmerking: OECT staat voor Onderwijs in Eigen Taal en Cultuur

480.

Actor: (het bestuur van) de Nederlandse Taalunie
Handeling: het verstrekken van een certificaat Nederlands als tweede taal
Periode: 1995 - (31 juli 1998)
Grondslag: Bevoegdhedenbesluit WBO art. 6b
Produkt: certificaat

481.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ter vaststelling van de bewijzen van bekwaamheid die de bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs bedoeld in art. 10 lid 1 WBO

Periode: 1985 - (31 juli 1998)
Grondslag: WBO, art. 116 lid 5
Produkt: AMvB, o.a.:
- Bevoegdhedenbesluit WBO
- Besluit van 31 januari 1996 tot wijziging van een aantal besluiten op grond van de WBO etc., Stb. 1996, 128

482.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels ter vaststelling van de wijze waarop voor het schooljaar 1987/1988 de grondslag van het aantal leerlingen welke bepalend is voor het aantal in dienst te nemen leden van onderwijzend personeel, zal worden verminderd met het aantal leerlingen bedoeld in de WBO

Periode: 1986 - 1993
Grondslag: WBO, art. 116a.
Produkt: AMvB

483.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het goedkeuren dat het bestuur van een of meer bijzondere kleuterscholen of lagere scholen meer basisscholen vormt dan ingevolge de Overgangswet WBO mogelijk is

Periode: 1985 - 31 juli 1998
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 5. lid 1
Produkt: beschikking

484.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het goedkeuren van een oordeel van de gemeenteraad dat het aantal te vormen basisscholen voorziet in voldoende gelegenheid tot het volgen van openbaar onderwijs of dat er behoefte is aan meer basisscholen

Periode: 1985 - 31 juli 1998
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 3. lid 3
Produkt: beschikking

De Overgangswet WBO bevat een aantal bepalingen voor de **bekostiging** van de stichtingskosten en van de materiële instandhouding onder meer voor de afsluiting van de oude regelingen, de periode 1 augustus 1985 - 31 december 1985 en de periode daarna.

485.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van de datum waarop de bekostiging van een bijzondere school wordt beëindigd na het afwijzend besluit van burgemeester en wethouders over de mogelijkheid dat een bestuur van een of meer bijzondere kleuterscholen of lagere scholen meer basisscholen vormt

Periode: 1985 - 31 juli 1998
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 4. lid 5, art. E 5. lid 3
Produkt: besluit

486.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van bedragen voor de vergoeding aan het bevoegd gezag van een basisschool ten behoeve van de materiële instandhouding in het tijdvak 1-8-1985 t/m 31-12-1985 resp. voor het jaar 1986.

Periode: 1985 - 1987
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 25 resp E 26
Produkt: besluit
Opmerking: Vaststelling voor 1-7-1984 resp. 1-8-1985 voorlopig, voor 1-1-1986 resp. 1-1-1987

definitief, de Raad voor de Gemeentefinanciën gehoord

487.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van bedragen per lokaal in het kader van de vergoeding die de gemeente ontvangt voor gebouwen en lokalen die per 1 augustus 1985 al dan niet voor het basisonderwijs bestemd zijn
Periode: 1985
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 28.
Produkt: besluit
Opmerking: deze handeling bestrijkt het tijdvak 1 augustus 1985 tot en met 31 december 1985, de Raad voor de gemeentefinanciën dient te worden gehoord.

488.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels inzake een jaarlijkse vergoeding aan de gemeente voor de gebouwen en lokalen, al dan niet bestemd voor het basisonderwijs
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 29.
Produkt: AMvB
Opmerking: dit artikel is m.i.v. 1997 vervallen verklaard bij de Wet van 4 juli 1996 Stb. 1996, 402; art. IV lid A

489.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van bedragen per lokaal in het kader van de vergoeding aan de gemeente krachtens de Lager-onderwijswet 1920 of de Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. ten laste van de gemeente gestichte gebouwen en lokalen voor openbare en bijzondere lagere scholen alsmede gymnastieklokalen, die al dan niet voor het gebruik door het basisonderwijs noodzakelijk zijn
Periode: 1985
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 31.
Produkt: beschikking
Opmerking: deze handeling bestrijkt het tijdvak 1 augustus 1985 tot en met 31 december 1985

490.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels inzake de jaarlijkse vergoeding van de krachtens de Lager onderwijswet 1920 of de Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. ten laste van de gemeente gestichte gebouwen en lokalen voor openbare en bijzondere lagere scholen alsmede gymnastieklokalen, die al dan niet voor het basisonderwijs bestemd zijn
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 32.
Produkt: AMvB
Opmerking: de vergoeding wordt bepaald met inachtneming van het jaar van de stichting; dit artikel is m.i.v. 1997 vervallen verklaard bij de Wet van 4 juli 1996 Stb. 1996, 402; art. IV lid A

491.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van nadere voorschriften omtrent de vergoedingen van gemeenten aan basisscholen gevestigd in gebouwen waarover op grond van de Kleuteronderwijswet of de Lager-onderwijswet vergoedingen werden genoten; en omtrent de verplichtingen van schoolbesturen ten opzichte van gemeenten indien de gebouwen niet meer voor het basisonderwijs worden gebruikt
Periode: 1985

Grondslag: Overgangswet WBO art. E 34. lid 1; art. E.35 lid 4
Produkt: AMvB
Opmerking: art. E.35 lid 4 is m.i.v. 1997, bij de Wet van 4 juli 1996 Stb. 1996 (402), gewijzigd in die zin dat de nadere voorschriften daarna alleen betrekking hebben op de uitvoering van art. E 35. lid 1 namelijk de vergoeding vanuit de gemeente; bedoelde vergoeding dient betrekking te hebben op de periode 1 augustus 1985 tot en met 31 december 1985; de Raad voor de gemeentefinanciën wordt gehoord

492.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van nadere voorschriften omtrent de vergoedingen per lokaal van gemeenten aan het bevoegd gezag van een bijzondere basisschool, gevestigd in gebouwen waarvoor voor 1 augustus 1985 op grond van de Kleuteronderwijswet of de Lager-onderwijswet vergoedingen werden genoten
Periode: 1985
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 34. lid 2
Produkt: ministeriële regeling
Opmerking: bedoelde vergoeding dient betrekking te hebben op de periode 1 augustus 1985 tot en met 31 december 1985. De Raad voor de gemeentefinanciën dient te worden gehoord

493.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van bedragen per lokaal welke de gemeente van het Rijk ontvangt als vergoeding, bedoeld in art E 34 lid 1
Periode: 1985
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 34. lid 2
Produkt: ministeriële regeling
Opmerking: bedoelde vergoeding dient betrekking te hebben op de periode 1 augustus 1985 tot en met 31 december 1985. De Raad voor de gemeentefinanciën dient te worden gehoord

494.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing met betrekking tot het berekenen van de door gemeenten uit te keren vergoedingen voor gebouwen en lokalen, indien er hierover geschillen bestaan tussen het schoolbestuur en de gemeente
Periode: 1985 - 31 juli 1998
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 33. lid 6
Produkt: besluit

495.

Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verlenen van toestemming tot het uitvoeren van besluiten van de gemeenteraad tot bouw, uitbreiding of verbouwing van een schoolgebouw of tot medewerking daaraan
Periode: 1985 - 31 juli 1998
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 42. lid 3
Produkt: beschikking

496.

Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing over de mogelijkheid een gebouw van een bijzondere school voor gebruik door derden te bestemmen voor educatieve doeleinden, buiten de tijden waarin het voor basisonderwijs nodig is, indien hierover geen overeenstemming te bereiken is tussen het schoolbestuur enerzijds en burgemeester en wethouders

anderzijds
Periode: 1985 - 31 juli 1998
Grondslag: Overgangswet WBO art. H 3. lid 4
Produkt: beschikking

497.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het voorbereiden van regels die ten doel hebben aan te geven wat onder educatieve doeleinden kan worden begrepen
Periode: 1985 - 31 juli 1998
Grondslag: Overgangswet WBO art. H 3. lid 4
Produkt: AMvB

498.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het nemen van een beslissing op een verzoek van de gemeenteraad om goedkeuring van een overzicht van de gewenste vermeerdering van bepaalde voorzieningen
Periode: 1985 - 31 juli 1998
Grondslag: Overgangswet WBO artikel D 6. lid 3
Produkt: beschikking

499.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het vaststellen van normen voor de huisvesting van de met ingang van de inwerkingtreding van de WBO te vormen basisscholen
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 37.
Produkt: beschikking

500.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het geven van nadere voorschriften met betrekking tot het huisvestingsoverzicht
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 38. lid 7
Produkt: besluit

501.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het afkeuren van het huisvestingsoverzicht zoals vastgesteld door een gemeenteraad
Periode: 1985 - 1996
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 38. lid 8
Produkt: beschikking
Opmerking: anders dan van de afkeuring valt van een goedkeuring van het huisvestingsoverzicht geen neerslag te verwachten daar deze stilzwijgend gebeurt, indien de minister geen bezwaar maakt tegen het ingediende huisvestingsoverzicht wordt het overzicht geacht te zijn goedgekeurd en voor vergoeding in aanmerking gebracht

502.
Actor: de gedeputeerde staten
Handeling: het nemen van een beslissing dat een bestuur van een bijzondere kleuterschool of een lagere school dat met de wetsovergang in 1985 geen basisschool beheert maar wel eigenaar is van een ten laste van de gemeente gesticht gebouw/terrein, blijvend heeft opgehouden deze voor een school te gebruiken
Periode: 1985 - 31 juli 1998
Grondslag: Overgangswet WBO art. E 39. lid 1 en art. E 40.
Produkt: beschikking

503.
 Actor: de gedeputeerde staten
 Handeling: het nemen van een beslissing in een geschil tussen schoolbestuur van een bijzondere school en gemeente met betrekking tot de toepassing van artikel E 46. Overgangswet WBO
 Periode: 1985 - 31 juli 1998
 Grondslag: Overgangswet WBO art. E 46.
 Produkt: beschikking
504.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het goedkeuren dat in gevallen waarin de toepassing van het overgangsrecht met betrekking tot boventallige onderwijsgevenden leidt tot kennelijke onbillijkheden, van het bepaalde bij of krachtens betreffend dit artikel wordt afgeweken
 Periode: 1985 - 31 juli 1998
 Grondslag: Overgangswet WBO art. E 10. lid 8
 Produkt: beschikking
505.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het goedkeuren dat een formatie van toepassing is waarbij meer onderwijsgevenden aan een basisschool kunnen zijn verbonden, dan op grond van de formatieregeling is bepaald, ter bescherming van het dienstverband van boventallige onderwijsgevenden in dienst bij dat schoolbestuur
 Periode: 1985 - 31 juli 1998
 Grondslag: Overgangswet WBO art. E 10. lid 3 en art. E 11. lid 1
 Produkt: beschikking
506.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het voorbereiden van nadere regels ten behoeve van de spoedige plaatsing op formatieplaatsen van degenen die boven de formatie van de basisscholen zijn benoemd.
 Periode: 1985 - 31 juli 1998
 Grondslag: Overgangswet WBO E 10. lid 7
 Produkt: AMvB
507.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het aan het bevoegd gezag verlenen van ontheffing van de verplichting van het in dienst hebben van gekwalificeerd onderwijzend personeel voor een bepaalde datum
 Periode: 1985 - 31 juli 1998
 Grondslag: Overgangswet WBO art. E 14. lid 4
 Produkt: beschikking
 Opmerking: deze handeling is van toepassing indien het niet mogelijk is gebleken om binnen 3 maanden na het ontstaan van de vacature daarin te voorzien
508.
 Actor: de minister van Onderwijs
 Handeling: het uitbrengen van verslag aan de Staten Generaal over het effect van wijzigingswetten
 Periode: 1992 - (31 juli 1998)
 Grondslag: Wijzigingswet WBO van 3 december 1992 art. XVI lid 1 en van 21 april 1993 art. IV lid 1
 Produkt: verslag

509.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het verstrekken van een uitkering aan elke gemeente ten bedrage van 80 procent van een in dat tijdvak netto ten laste van de rekening van de gewone dienst gebleven kosten die voortvloeien uit de toepassing van art. 45 WBO
Periode: 1986 - 1987
Grondslag: Wijzigingswet WBO van 24 december 1986 art. III lid 1
Produkt: besluit
Opmerking: de uitkering wordt verstrekt voor het tijdvak van 1 augustus 1985 tot 1 augustus 1987

510.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het bij wijze van uitzondering bepalen dat kleuters in de leeftijd van 3,5 jaar kunnen worden toegelaten tot de kleuterschool
Periode: 1955 - 1971
Grondslag: KLO, art. 120 lid 2
Produkt: beschikking
Opmerking: deze handeling hield verband met de invoering van de Kleuteronderwijswet 1955 en betrof die gevallen van toelating op scholen die al voor het van kracht gaan van de wet bestonden

Naar aanleiding van het driehoeksoverleg toegevoegde handeling:

511.
Actor: de minister van Onderwijs
Handeling: het beslissen op beroepsschriften met betrekking tot het kleuter-, lager- of basisonderwijs
Periode: 1945 – (31 juli 1998)
Bron: driehoeksoverleg dd 10 juni 1999
Produkt: beschikking

Hoofdstuk 5 Bronnen

5.1 Personen die een bijdrage geleverd hebben aan het onderzoek

- dhr. drs. H. Bessembinders, Ministerie van OCenW, PO/PJ
- dhr. A.G.M. Bol, Ministerie van OCenW, PO/A
- dhr. drs. A.J.J. Dingelstad, Ministerie van OCenW, PO/BB
- dhr. mr. M. Elsing, Ministerie van OCenW, PO/PJ
- mw. I.A.B. van Erp, Ministerie van OCenW, PO/DB, contactpersoon PIVOT bij de directie PO
- mw. mr. A.I.G. Hage, Ministerie van OCenW, PO/PJ
- dhr. J.W.A. Rotteveel, Ministerie van OCenW, PO/PJ
- dhr. mr. J.F. van der Vlucht, Ministerie van OCenW, PO/PJ

5.2 Literatuur

- Baghus, R., Departementale Studie 6, Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen; profiel van een ministerie; Den Haag 1995
- Boekholt, P.Th.F.M; Booy de E.P.; Geschiedenis van de school in Nederland, Maastricht 1987
- Beentjes-Horsten, D.M.M., De dynamiek van verandering en stabiliteit: een historisch vergelijkende gevalstudie van ontwikkelingen in het basisonderwijs tussen 1969 en 1990, Leiden, 1996
- Dodde, N.L., Het Nederlandse onderwijs verandert, ontwikkelingen sinds 1800; Muiderberg, 1983
- Hopstaken, H.C.T., De WBO: afstemming tussen wet en systeem door de jaren heen; Rotterdam (EUR, Vakgroep Bestuurskunde), 1995
- Kemenade van, J.A., Lagerweij N.A.J., Leune J.M.G., Ritzen J.M.M.; Onderwijs bestel en beleid 3; Onderwijs in ontwikkeling; Groningen 1987
- Leppink, G.J.H.; Schut, F.H.L.; De wettelijke regeling van het Nederlandse onderwijs, Culemborg 1954
- Meijssen J.H.; Lager onderwijs in de spiegel der geschiedenis 1801 - 1976; Den Haag 1976
- Porsius, J., Het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen; uit: Breunese, J.N. en Roborgh L.J.(red.), Ministeries van algemeen bestuur; Leiden, 1992, tweede druk
- Twist van M.J.W.; Bagchus, R; Verhaak, F.O.M.; Kerndepartementen op afstand, Delft 1996
- diverse artikelen afkomstig uit Uitleg, jaargangen 1996, 1997 en 1998
- diverse artikelen afkomstig uit Schoolblad, jaargangen 1996, 1997 en 1998
- pers- en andere berichten afkomstig van Intranet, Ministerie van OCenW, 1997 en 1998
- Staatsalmanakken, verschillende jaargangen

(BELEIDS)RAPPORTEN

- Adviescommissie Heroverweging Kerndoelen Basisonderwijs; Doelbewist leren, kerndoelen basisonderwijs in maatschappelijk perspectief; Den Haag 1994
- EURYDICE Eenheid Nederland; Informatiedossiers over de structuren van de onderwijssystemen in de Europese Unie 1994, Zoetermeer 1994

5.3Wet- en regelgeving

Kleuter- en lager onderwijs

- Lager-Onderwijswet 1920 bewerkt door F. Kroon; *achtste* druk, Zwolle 1950
hiervan zijn tevens verwerkt alle wetswijzigingen tot de Wet van 31 augustus 1983 houdende wijziging van onder meer de Lager-onderwijswet 1920 (Overblijfmogelijkheden); Staatsblad 1983, 432
- Kleuteronderwijswet 1955 van 8 december 1955; Staatsblad 1955 nr. 558 bewerkt door W.J. de Blaey; *eerste* druk, Zwolle 1957
hiervan zijn tevens verwerkt alle wetswijzigingen tot de Wet van 31 augustus 1983 houdende wijziging van onder meer de Kleuteronderwijswet 1955 (Overblijfmogelijkheden); Staatsblad 1983, 432
- Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o. - l.o. van 4 juni 1981; Staatsblad 1981 nr. 383
- Wet op de onderwijsverzorging van 4 juni 1986; Staatsblad 1986 nr. 635
- Wet natuurlijk verloop k.o. - l.o. van 7 december 1983; Staatsblad 1983 nr. 619
- Financiële verhoudingswet 1960 van 12 juli 1961; Staatsblad 1961 nr. 217
- Wet tot steun aan noodlijdende gemeenten van 22 december 1933; Staatsblad 1933 nr. 715
- Wet tot het verlenen van grotere vrijheid van inrichting van het onderwijs k.o. - l.o. van 4 juni 1981; Staatsblad 1981 nr. 383
- Wet houdende verruiming van de mogelijkheid tot afwijking van de voorschriften van de Kleuteronderwijswet en de Lager-onderwijswet 1920 en de mogelijkheid van rijksvergoeding voor bijzondere kosten van onder die wetten vallende scholen van 13 september 1979; Staatsblad 1979 nr. 535
- Wet medezeggenschap onderwijs van 13 december 1981; Staatsblad 1981 nr. 778
- Wet tot bescherming van leerlingen tegen de gevolgen van besmettelijke ziekten van personeel van inrichtingen van onderwijs van 7 december 1934; Staatsblad 1934 nr. 642
- Experimentenwet onderwijs van 9 juli 1970, houdende vaststelling van de wet Stb. 1970, 370
- Besluiten en regelingen voortvloeiend uit bovenstaande wetten

Basisonderwijs

- WBO; Editie Schuurman & Jordens; bewerkt door A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; *eerste* druk, Zwolle 1985 en *vijfde* druk, Zwolle 1995
- Overgangswet WBO; Editie Schuurman & Jordens; bewerkt door A.M.M. Daane en B.G.A.

Hoeijmans; eerste druk, Zwolle 1985 en tweede druk Zwolle 1995

- Besluit overgangsmaatregelen basisonderwijs 1985 uit : Overige regelgeving; WBO; Overgangswet WBO (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Bevoegdhedenbesluit WBO uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet WBO (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Leerplichtwet 1969 uit: Onderwijswetgeving algemeen; Editie Schuurman & Jordens 60; bewerkt door : E. Broekema dertiende druk, Zwolle 1995
- Besluit vrijstelling leerplicht trekkende bevolking uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet WBO (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Circulaire Leerplichtwet 1969 uit: Onderwijswetgeving Algemeen Editie Schuurman & Jordens 60; bewerkt door: E. Broekema; dertiende druk, Zwolle 1995.
- Regeling 'Aanwijzing als onderwijsinstituut en erkenning als bedrijfscursus krachtens de Leerplichtwet' uit: Onderwijswetgeving Algemeen Editie Schuurman & Jordens 60; bewerkt door: E. Broekema; dertiende druk, Zwolle 1995
- Besluit leerlingen niet-Nederlandse culturele achtergrond WBO uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet WBO (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Besluit Trekkende Bevolking WBO uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet WBO (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Bouwbesluit WBO uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet WBO (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Bekostigingsbesluit WBO/OWBO uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet Wet op het Basisonderwijs (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Huisvestingsbesluit WBO uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet WBO (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Besluit oude eigendoms- en huurscholen WBO uit: Overige regelgeving; Wet op het Basisonderwijs; Overgangswet WBO (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Besluit adviesgroep programma's van eisen WBO en ISOVSO uit: Overige regelgeving; WBO;
- Overgangswet WBO (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Formatiebesluit WBO 1992 uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet Wet op het Basisonderwijs (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Tijdelijke wet beperking toewijzing huisvestingsvoorzieningen in het basisonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet WBO (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A.

Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995

- Tijdelijke wet bekostiging nieuwe basisscholen uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet WBO (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Besluit kerndoelen b.o. uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet Wet op het Basisonderwijs (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Besluit onderwijsvoorrangsgebieden uit: Overige regelgeving; WBO; Overgangswet Wet op het Basisonderwijs (Wetten en Koninklijke besluiten) Editie Schuurman & Jordens 7-IIIa; bewerkt door: A.M.M. Daane en B.G.A. Hoeijmans; vierde druk, Zwolle 1995
- Toelatingsbesluit van 2 oktober 1984 houdende voorschriften omtrent de toelating tot en de duur van het volgen van basisonderwijs Stb. 1984, 2
- Algemene Databank Wet-en regelgeving, Kluwer Datalex Den Haag
- OPMAAT, SDU

Hoofdstuk 6 Bijlagen

6.1 Begrippenlijst

actor	-	Overheidsorgaan of een particuliere organisatie of persoon die een rol speelt of werkzaam is op een beleidsterrein
BSD (basis selectie document)	-	Lijst van handelingen van een actor of van verschillende actoren, met de waardering van de neerslag van deze handelingen (Bewaren of Vernietigen)
grondslag (wettelijke grondslag)	-	De wettelijke bepaling(en) waarop de handeling of bevoegdheid is gebaseerd
handeling	-	Complex van activiteiten, gericht op het tot stand brengen van een produkt dat een actor verricht ter vervulling van een taak of op grond van een bevoegdheid
institutioneel onderzoek	-	Beschrijving van het overheids- handelen en de context daarvan zodanig, dat het beleid op hoofdlijnen te reconstrueren is
Leerlinggebonden financiering (het ARugzakje@)	-	Na indicatiestelling en schoolkeuze op de persoon van de lichamelijk of verstandelijk gehandicapte leerling vastgesteld budget waarop de school aanspraak kan maken voor personele en materiële voorzieningen en aanpassingen.
leerplan (LO-wet 1920)		schoolwerkplan (zie daar)
Londo-stelsel	-	Vergoedingsstelsel voor het basis- en (voortgezet) speciaal onderwijs, niet op basis van werkelijke kosten maar van vastgestelde normen. Hierbij wordt gewerkt met programma's van eisen die uitgaan van een doelmatig en sober beleid en zijn de uitkeringen o.m. gebaseerd op het aantal leerlingen en oppervlaktegegevens.
periode	-	Het begin- en eindjaar waarbinnen de handeling zich voltrekt
PIVOT (Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn)		Project, ingesteld door de Algemeen Rijksarchivaris met als opdracht de selectie en verwerving van gegevensbestanden sinds 1945 uit te voeren d.m.v. een daartoe door PIVOT ontworpen geëigende methode

actor	-	Overheidsorgaan of een particuliere organisatie of persoon die een rol speelt of werkzaam is op een beleidsterrein
produkt	-	Resultaat van een handeling
RIO (rapport institutioneel onderzoek)	-	Rapport met de contextbeschrijving van het overheidshandelen (zie institutioneel onderzoek), tevens inhoudende de lijst met handelingen, maar zonder de waardering 'B' of 'V'
schoolwerkplan	-	Overzicht van de organisatie van de school en de inhoud van het onderwijs, zowel inhoudelijk als de wijze waarop het wordt gegeven.

